

WSTĘP

1. WPROWADZENIE

Podstawę prawną niniejszego dokumentu stanowi art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 10.02.2015r. poz. 199 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Niniejsze opracowanie jest nową edycją dotychczasowego dokumentu obowiązującego „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina” przyjętego uchwałą Nr XXXII/241/12 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 18.12.2012 r.

Niniejsze opracowanie zostało wykonane pod rządami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 10.02.2015r. poz. 199 ze zm.). Zgodnie z uchwałą nr XLVII/357/14 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 21 stycznia 2014r. przystąpiono do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina.

Przystąpienie do opracowania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina, określanego w dalszej części opracowania w skrócie - Studium, wynikało m.in. z potrzeby aktualizacji polityki przestrzennej miasta, wynikającej ze zmieniających się uwarunkowań rozwoju oraz potrzeb inwestycyjnych miasta.

Przy sporządzaniu Studium uwzględniono w szczególności:

- zasady określone w „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju”, ogłoszonej poprzez Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów w Monitorze Polskim (z 2001r. Nr 26, poz. 432),
- ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego przyjętego uchwałą Nr XLVIII/1622/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27.03.2014r.,. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 22.05.2014r. poz. 2448),
- ustalenia „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku” przyjętej uchwałą Nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 roku,
- projekt „Wytucznych Kierunkowych do Kształtowania Sieci Drogowej i Kolejowej w Województwie Dolnośląskim” przyjęty uchwałą Nr 4298/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 11 maja 2010r.,
- ustalenia „Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim” przyjęty uchwałą Nr 4857/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 sierpnia 2010r.,
- naprawczych programów ochrony powietrza dla stref na terenie województwa dolnośląskiego, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, przyjęte uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr III/44/10 z dnia 28 grudnia 2010r.

Ponadto wykorzystano i uwzględniono opracowania i dokumenty o charakterze lokalnym, w tym m.in.:

- Strategię miasta Lubina – Lubin 2020.
- Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta Lubina, Katowice grudzień 2012
- Aktualizację założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru gminy miejskiej Lubin.
- Program ochrony środowiska dla gminy miejskiej Lubin na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019.
- Zintegrowany plan rozwoju transportu publicznego miasta Lubina, Lubin styczeń 2005.
- Aktualne plany miejscowe miasta Lubina.
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Lubina, Ryszard Stopka Wrocław, 2004 r.
- Opracowanie ekofizjograficzne miasta Lubin, Jerzy Bieroński, Wrocław 2004 r.

Studium jest podstawowym dokumentem dla władz samorządowych gminy, na podstawie którego prowadzona ma być polityka i strategia działań, przede wszystkim w sferze zagospodarowania przestrzennego, ale także w sferze społeczno-gospodarczej i ekologicznej, które bezpośrednio lub pośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego. W przypadku istotnych zmian uwarunkowań lub dokonania znaczących odstępstw od ustaleń niniejszego Studium, należy przystąpić do kolejnych jego aktualizacji. Między innymi dlatego celowe jest dokonywanie oceny aktualności Studium co najmniej raz w ciągu kadencji Rady Miasta Lubina.

Zgodnie z wymogami ustawowymi (art. 10 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) Studium składa się z części tekstowej i graficznej – rysunków Studium. Tekst niniejszego Studium podzielono na trzy części. Pierwsza zawiera wstępne informacje, druga przedstawia uwarunkowania rozwoju i zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina a część trzecia zawiera kierunków zagospodarowania i rozwoju przestrzennego miasta Lubina. Uzupełnieniem niniejszego tekstu Studium jest część graficzna, na którą składają się dwa rysunki w skali 1:10000, obejmujące cały obszar miasta Lubina. Nadano im tytuły:

- Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina,
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina.

W rzeczywistości w niektórych sytuacjach podział treści na rysunkach jest nieco umowny, ze względu na potrzebę zapewnienia ich czytelności. Uszczegółowienie ustaleń przyjętych na rysunku Studium nastąpi w planach miejscowych, które będą sporządzane na mapach o odpowiednim stopniu aktualności i dokładności.

2. CEL I ZADANIA STUDIUM

Celem polityki przestrzennej, zapisanej w niniejszym Studium, jest w szczególności:

- aktualizacji polityki przestrzennej miasta, wynikającej ze zmieniających się uwarunkowań rozwoju oraz potrzeb inwestycyjnych miasta,
- stworzenie warunków dla racjonalnego rozwoju osadnictwa miasta,
- ochrona walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych miasta,
- stworzenie warunków przestrzennych dla aktywizacji rozwoju gospodarczego, a także ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych (kształtowanie zrównoważonego rozwoju),
- poprawa warunków zamieszkiwania m.in. poprzez stworzenie warunków przestrzennych dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz w zakresie infrastruktury technicznej,
- poprawa powiązań komunikacyjnych - zewnętrznych i wewnętrznych,
- ograniczanie potencjalnych konfliktów pomiędzy istniejącym i planowanym zagospodarowaniem.

Główne przesłanki dla podejmowania decyzji planistycznych w kierunku osiągnięcia ww. celów to:

- wskazanie rezerw terenów dla różnych inwestycji,
- podział miasta na różne tereny, dla których określono dominującą lub dominujące funkcje terenów, funkcje dopuszczalne oraz zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy,
- ochrona zasobów i walorów miasta,
- wskazanie rozwiązań komunikacyjnych usprawniających powiązania wewnętrzne i zewnętrzne,
- wskazanie zasad uzbrojenia terenów;
- wskazanie obszarów zagrożenia powodziowego.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA LUBINA

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY, STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

1.1. POŁOŻENIE, UKSZTAŁTOWANIE I RZEŻBA TERENU

Obszar pracowania Studium o powierzchni 4077 ha (wg. GUS z 2014r.) obejmuje obszar miasta Lubin w granicach administracyjnych.

Miasto Lubin położone jest w środkowo - północnej części woj. dolnośląskiego, w odległości około 70 km od Wrocławia oraz 22 km od Legnicy, odległość drogowa do Warszawy wynosi ok. 430 km, natomiast odległości do granic państwowych z Republiką Czeską i Republiką Federalną Niemiec wynoszą odpowiednio - 115 i 111 km.

Lubin jest miastem średnim liczącym 72 356 mieszkańców (stan na 16.06.2014 r.). Jest siedzibą gminy miejskiej i wiejskiej oraz siedzibą starostwa lubińskiego, na które składają się: miasto Lubin, gmina Lubin, gmina Rudna, miasto i gmina Ścinawa. Podstawową funkcją miasta jest funkcja administracyjno - przemysłowo- usługowa dla subregionu lubińskiego Województwa Dolnośląskiego.

Na podstawie podziału Polski na jednostki fizyczno geograficzne wg J. Kondrackiego obszar objęty Studium znajduje się w prowincji Niż Środkowopolski, podprowincji Nizina Sasko – Łużycka, makroregionie Nizina Śląsko – Łużycka i mezoregionie Wysoczyzna Lubińska. W obrębie Wysoczyzny Lubińskiej wydzielono mikroregion Równina Lubińska, który obejmuje w całości miasto Lubin. Obszar ten graniczy z następującymi jednostkami fizyczno-geograficznymi:

- od północnego zachodu z Równiną Szprotawską
- od północy ze Wzgórzami Dalkowskimi
- od wschodu z Obniżeniem Ścinawskim
- od południa z Równiną Legnicką

Omawiany mikroregion ma charakter falistej i pagórkowatej równiny o przeciętnej wysokości 130-150 m n.p.m. na której dominują formy rzeźby staroglacjalnej związanej ze stadiem Warty – doliny płaskodenne oraz równiny akumulacyjno – denudacyjne. W rejonie wzgórz o łagodnych stokach występują spłaszczenia wierzchowinowe, a bardziej na południe sandry.

Młdoglacjalne cechy rzeźby jak np. powierzchnia spiętrzonej moreny czołowej, której kulminacja znajduje się na linii Pieszkowice - Żelazny Most - Koźlice, można zaobserwować na krańcach północnych i północno-zachodnich w sąsiednim mikroregionie Wzniesienia Polkowickie. Przypuszczalny zasięg spiętrzonej moreny czołowej przebiega przez obszary źródliskowe Zimnicy i Małomickiego Potoku.

Deniwelacje na omawianym terenie wahają się zwykle od kilku do kilkunastu metrów. Większe można zaobserwować jedynie w rejonie Wzniesień Chocianowskich na południowym zachodzie oraz Wzniesień Polkowickich na północy. Tereny najniższej położone znajdują się w dolinie rzeki Zimnicy na wschód od miasta, a najwyższej na zachód i południowy – zachód od miasta w rejonie wsi Obora.

1.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Obszar miasta Lubina położony jest w strefie brzeżnej monokliny przedsudeckiej. Najstarszymi skałami są skały permskie (czerwony spągowiec), leżące na speneplenizowanym podłożu paleozoicznym. Występują w postaci osadów rzecznych, limnicznych lub eolicznych o zmiennej miąższości, pokryte serią wulkaniczną. W osadach mezozoicznych dominują osady klastyczne. Duża część tych utworów została erozyjnie usunięta w wyniku podniesienia bloku tektonicznego pod koniec jury a osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe leżą na tak ukształtowanym podkładzie.

W rejonie miasta przebiega strefa uskoków środkowej Odry. Równoleżnikowo przez miasto przebiega uskoc Lubina o zrzućcie 50-150 m i jest rozdzielony na trzy: południowy, środkowy i główny. Występują także liczne uskoki lokalne.

Utwory czwartorzędowe występują na całym terenie objętym opracowaniem a ich miąższość waha się od kilkunastu do 80 m. Są to głównie utwory fluwioglacjalne w postaci piasków i żwirów oraz osady

glacialne – gliny zwałowe zlodowacenia południowo-polskiego. W glinach tych występują liczne wkładki piaszczysto-żwirowe. Najmłodsze - holocenijskie osady wyścielają dna doliny Zimnicy i jej dopływów. Wykształcone są one w postaci piasków i żwirów, glin pylastych i namulów o miąższości dochodzącej do 3 m.

1.3. WARUNKI WODNE

• Wody powierzchniowe

Teren opracowania położony jest w zlewni rzeki Zimnicy – lewobrzeżnego dopływu Odry. Źródła Zimnicy znajdują się w Oborze Dolnej, na wysokości 167 m n.p.m. Do Odry uchodzi w rejonie Ścinawy na wysokości 90 m n.p.m. Rzeką przepływa przez miasto na odcinku 8 km. Na całej długości rzeka jest uregulowana. Jej średni spadek jest niewielki i wynosi 2,1‰.

Dopływami Zimnicy na terenie Lubina są Małomicki Potok i Baczyna oraz potok bez nazwy, uchodzący w rejonie Szybów Głównych ZG Lubin. Cieki charakteryzują się wezbraniami roztopowymi, występującymi w styczniu i marcu, natomiast niżówki obserwuje się w miesiącach letnich czerwiec – sierpień. W Małomickim Potoku na odcinku od źródeł do Zalewu Małomickiego woda pojawia się tylko okresowo, po długotrwałych opadach. Baczyna jest prawostronnym dopływem Zimnicy i ma długość ok. 9,5 km.

Na terenie Lubina występują także zbiorniki wód powierzchniowych. Największym był tzw. Zalew Małomicki znajdował się na północ od centrum miasta, między ul. Spacerową a Małomicką. Pierwotnie zbiornik miał powierzchnię ok. 19 ha i spełniał funkcję rekreacyjną i przeciwpowodziową. Obecnie - w wyniku obniżania się poziomu wód podziemnych jest suchy i porośnięty; obserwuje się także osiadanie powierzchni terenu na skutek eksploatacji rud miedzi. Drugim pod względem wielkości jest zbiornik na dopływie Zimnicy w rejonie Szybów Głównych ZG Lubin. Jego otoczenie ulega obecnie renaturalizacji. Pozostałe zbiorniki to: staw dydaktyczno-krajobrazowy na terenie Parku Wrocławskiego, stawy na północ od drogi do Księginic, staw przy ul. M. Skłodowskiej - Curie oraz oczka wodne położone m.in. przy drodze na lotnisko oraz w Małomicach.

• Stan wód powierzchniowych, źródła zagrożeń

Ze względu na wieloletnią działalność przemysłową, stan czystości wód powierzchniowych na omawianym terenie jest niezadowolający. Źródła zanieczyszczeń można podzielić na punktowe (nieskanalizowane obszary zabudowane, składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, zbiorniki wód dołowych, magazyny i stacje paliw, ścieki komunalne i przemysłowe), liniowe (cieki powierzchniowe, transport drogowy i kolejowy) i przestrzenne (zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, obszary intensywnego stosowania nawozów mineralnych i organicznych oraz środków ochrony roślin, zanieczyszczenia z „dzikich” wysypisk śmieci, obszary eksploatacji górniczej, nadmierny pobór wód).

Rzeka Zimnica przepływa w sąsiedztwie OUOW „Gilów” i jest zanieczyszczana głównie przez infiltracje wód opadowych ze zdeponowanych tam odpadów, powodujących jej zasolenie. Rzeką jest również odbiornikiem ścieków z mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków z terenu miasta, która po modernizacji przestała być źródłem zanieczyszczenia rzeki.

Na podstawie danych z 2011 roku wody rzeki Zimnicy, monitorowane w 6 przekrojach kontrolnych, wykazują wysokie stężenia wskaźników zasolenia (PEW, chlorków i siarczanów), które odnotowano w jej źródłiskowych partiach. Najwyższe wartości tych stężeń w pierwszym przekroju źródłiskowym, zlokalizowanym przy szybach L-I, L-II, L-VII, są efektem drenowania przez wody rzeki Zimnicy zmineralizowanych wód podziemnych ze strefy przedpola OUOW „Gilów”. W kolejnych przekrojach kontrolnych wraz ze wzrostem natężenia przepływu, zasolenie rzeki spada. Widoczną poprawę stanu czystości rzeki Zimnicy obserwuje się poniżej miasta Lubin, gdzie stężenie chlorków i siarczanów w pojedynczych seriach pomiarowych osiągają już dobry stan. W monitorowanych fragmentach cieku dla badanych elementów fizykochemicznych, w trzech ostatnich przekrojach nie stwierdzono przekroczeń dla II klasy jakości. O klasyfikacji w trzech początkowych przekrojach rejonu źródłiskowego przesądziła niekorzystna ocena elementów fizykochemicznych. W zakresie wskaźników hydrobiologicznych mieszczą się w II klasie czystości. Zimnica jest również odbiornikiem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni w miejscowości Obora; wpływ na jakość jej wód mają ponadto dopływy:

- Potok Małomicki z wysoką zawartością żelaza ogólnego;
- Baczyna ze znacznymi stężeniami zawiesiny i żelaza ogólnego.

W rozdziale dotyczącym wód podziemnych omówiono zagrożenia wynikające z nieprawidłowej eksploatacji składowisk odpadów. Zagrożenia te dotyczą również wód powierzchniowych.

Obszar opracowania położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami - jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) - Zimnica o kodzie PLRW600017139299, która stanowi skalną część wód Zimnica (SOIII O). Zgodnie z zapisami PGW, JCWP została oceniona jako silnie zmieniona o złym stanie, zagrożona osiągnięciem celu środowiskowego jakim jest dobry potencjał ekologiczny.

• **Obszary zagrożeń powodziowych**

Terenami najbardziej zagrożonymi lokalnymi podtopieniami są obszary bezpośrednio przylegające do głównych cieków wodnych – rzeki Zimnicy, leżące nad potokami Baczyna i Małomickim oraz przy głównych kolektorach deszczowych. Natomiast zasięg wód 1% na terenie miasta trudny jest do jednoznacznego określenia, dlatego zamiast niego wyznaczono obszary narażone na zalanie. W granicach opracowania są to :

- tereny ogrodów działkowych POD „Słonecznik” od ul. Hutniczej do torów kolejowych, teren centrum miasta od torów kolejowych do drogi nr 3 na szer. ok. 50 m - możliwość zalania wodami rzeki Zimnicy,
- tereny położone przy potoku Baczyna od ujścia przy rzece Zimnicy do kanału Boczno za kortami OSiR,
- rejon skrzyżowania drogi nr 3 z ul. Małomicką – wodami Małomickiego Potoku,
- rejony wylotów głównych kolektorów deszczowych na os. domków Ustronie, ulic : Szybowej, Asnyka, Krupińskiego, Reymonta, Miedzianej, os. domków Przylesie (ul. Wrzosowa), Małomice, os. Staszica, ul. Zwycięstwa.

Na podstawie cyklicznych badań i obserwacji geodezyjnych stwierdzono, że dotychczasowa i projektowana eksploatacja złóż rud miedzi nie wpłynie na powstanie przeciwpadków w istniejących ciekach wodnych i rowach melioracyjnych i nie spowoduje lokalnych podtopień.

Na terenie objętym studium nie występują obszar szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne.

• **Wody podziemne, zbiorniki wód podziemnych, zagrożenia**

Wody podziemne na badanym terenie występują na różnych głębokościach pod powierzchnią terenu (ppt) i reprezentują różne poziomy wodonośne. Pod wpływem eksploatacji górniczej obserwuje się tu częste zaburzenia warunków hydrogeologicznych.

Holocenijski poziom wodonośny występuje płytko pod powierzchnią (0,5 – 3) i zasilany jest opadami atmosferycznymi oraz przesiąkającymi wodami powierzchniowymi. Ze względu na niewielki zasięg i zanieczyszczenia przedostające się z wód powierzchniowych, holocenijski poziom wodonośny nie ma znaczenia użytkowego.

Poziom plejstocenijski wykształcony jest w postaci warstw lub soczew w utworach fluwioglacjalnych. Wydziela się w nim dwa poziomy rozdzielone glinami zwałowymi złodowacenia środkowopolskiego. Górna warstwa ma charakter swobodny a jej głębokość występowania waha się w zależności od ukształtowania powierzchni od 0,5 m w dolinach do 10 m na wysoczyznach. Miąższość waha się od 2 do 12 m. Dolna warstwa poziomu plejstocenijskiego ma przeważnie charakter subartezyjski i maksymalna głębokość jej występowania wynosi 15 m. Miąższość tej warstwy wynosi od kilku do 20 m.

Poziom plejstocenijski stanowi główne źródło zaopatrzenia Lubina w wodę.

W trzeciorzędowych warstwach wodonośnych wyróżnia się trzy poziomy (pliocenijski, mioceński, oligocenijski). Poziom mioceński drenowany jest robotami górniczymi, w wyniku czego nastąpiło obniżenie poziomu wód maksymalnie o 183 m (-73 m n.p.m.). Są to wody wysokozmineralizowane z dużą zawartością siarczanów oraz domieszką siarkowodoru, fluorków, jodków i bromków.

Obszar objęty opracowaniem jest położony częściowo w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 316. Jest to zbiornik trzeciorzędowy o bardzo dużych walorach – tylko w rejonie samego miasta są one mniejsze. GZWP nr 316 leży w strefie wysokiej ochrony zbiorników wód podziemnych (OWO), co jest związane z możliwą ingresją zanieczyszczonych wód i solanek.

Na terenie Lubina występuje 7 ujęć wód podziemnych. Posiadają one odpowiednie strefy ochronne. Szacunkowa wielkość zasobów wodnych z tych ujęć waha się od 73 m³ do 350 m³ a ich wydajność od 50 do 306 m³/h.

Zagrożenia dla środowiska wód podziemnych są określane na omawianym obszarze przez dwa główne czynniki: działalność górnictwa miedziowego oraz funkcjonowanie samego miasta. Górnictwo miedziowe wpływa przede wszystkim na warunki hydrodynamiczne w podłożu, wskutek odwadniania kopalń. Funkcjonowanie miasta wpływa na warunki zasilania wód podziemnych (zwłaszcza płytkich) oraz ich jakość.

Trwający od 1965 r. drenaż górniczy spowodował obniżenie zwierciadła wód podziemnych (depresja) w skali regionalnej. Rozwój depresji jest śledzony w całym okresie funkcjonowania kopalń na terenie LGOM. Kilkudziesięcioletnie odwadnianie wyrobisk górniczych doprowadziło ostatecznie do rozwoju w obrębie spągowych partii trzeciorzędu (poziom podwęgłowy) regionalnego leja depresji o powierzchni kilku tysięcy km². Lej depresyjny na obszarze LGOM ma charakter asymetryczny. Jego oś dłuższa dowiązuje do kierunku przebiegu głównych linii tektonicznych (uskoki o kierunku tzw. sudeckim – z południowego wschodu ku północnemu zachodowi).

W odniesieniu do wód gruntowych zaznaczają się na obszarze miasta przede wszystkim oddziaływania związane z funkcjonowaniem ujęć wody podziemnej. Drenaż ujęciowy powoduje powstanie leja depresji oraz dynamizuje wymianę wody pomiędzy wodami horyzontów płytkich i głębszych. W rezultacie obserwuje się przede wszystkim obniżenie zwierciadła wód gruntowych. Ponieważ wody te tworzą zasadniczą część zasilania płynących i stagnujących wód powierzchniowych, to skutki ulegają zwiększeniu. Przykładem jest zanik wody w Zalewie Małomickim.

Zwiększaniu powierzchni zajmowanej przez tereny zabudowane towarzyszy wzrost powierzchni odwadnianych kanalizacjami deszczowymi i zmniejszenie powierzchni uczestniczących w zasilaniu wód podziemnych. Silnej zmianie ulega zatem struktura obiegu wody, którą w warunkach naturalnych cechuje wysoka przewaga krążenia podziemnego. Zmiany te prowadzą do zmniejszenia retencji zlewniowej i przyspieszenia odpływu opadowego. Na powierzchniach zurbanizowanych zmniejszeniu ulegają w konsekwencji tego zasoby odnawialne wód podziemnych, zwłaszcza w odniesieniu do wód gruntowych (definiowanych jako zasilane infiltracyjnie z powierzchni znajdujących się bezpośrednio nad zwierciadłem wody).

Oddziaływania na środowisko wód podziemnych występują także ze strony obiektów znajdujących się aktualnie poza granicami miasta. Jest to Obiekt Unieszkodliwiania Odpadów Wydobywczych (dalej OUOW) „Gilów” (tymczasowo wyłączony z eksploatacji) oraz tereny Zakładu Górniczego „Obora”. Tereny wyłączonego z eksploatacji OUOW „Gilów” stanowią zagrożenie filtracją zanieczyszczonych wód w kierunku jego otoczenia. Wody te są silnie zasolone. Część z nich przechwytywana jest przez odwodnienie rowami opaskowymi, a część filtruje podziemnie w kierunku cieków systemu hydrologicznego Zimnicy oraz Szprotawy (poza obszarem miasta). Główny kierunek filtracji tych wód następuje jednak ku zlewni Szprotawy, poprzez jej dopływ Zielenicę (poza obszarem miasta Lubin). Proces wysładzania zdegradowanych zasoleniem wód podziemnych poziomu czwartorzędowego przebiega w okolicach OUOW „Gilów” bardzo powoli.

1.4. SUROWCE NATURALNE, EKSPLOATACJA KOPALIN

W granicach opracowania kopaliny użyteczne reprezentowane są głównie przez surowce metaliczne i towarzyszące im kopaliny współwystępujące.

Miasto Lubin leży w zasięgu cechsztyńskich rud miedzionośnych w strefie postwaryscyjskich formacji pokrywy platformowej. Złoża rud miedzi występują jako strefa okruszczowania o zmiennej miąższości i zróżnicowanej strukturze. Powierzchnia złóż na terenie gminy Lubin oraz gmin Polkowice, Rudna i Ścinawa - 8288,3 ha, zasoby geologiczne rud miedzi szacuje się na 433,5 mln ton (1999 r) a srebra na 27,9 tys. ton. Pierwiastkami współwystępującymi są ponadto: ołów, cynk, kobalt, nikiel, molibden, wanad. Ilość wolnych zasobów przemysłowych rud miedzi szacuje się na ok. 50 % zasobów geologicznych.

• Surowce metaliczne - rudy miedzi

Na terenie miasta znajdują się złoża, Lubin-Małomice w większości w granicach gminy i miasta Lubin. Złoża rud miedzi monokliny przedsudeckiej zaliczane są do typu stratoidalnego w skałach osadowych. Złoża tworzą nagromadzenia siarczków miedzi, występujące piaskowcach czerwonego spągowca lub piaskowcach, łupkach miedzionośnych i skałach węglanowych cechsztynu. Eksploatowane rudy miedzi, wykazują istotne zróżnicowanie pod względem ilościowego udziału poszczególnych odmian litologicznych rudy (węglanowej, łupkowej i piaskowcowej), charakteru mineralizacji kruszczowej oraz zawartości miedzi i pierwiastków współwystępujących.

Złoża Lubin-Małomice utworzono z dwóch sąsiadujących ze sobą złóż. Zbudowane jest z cechsztyńskich dolomitów i łupków oraz białych piaskowców czerwonego spągowca. Charakteryzuje się zmienną miąższością, od 0.9 do 18.2 m (średnio ok. 3.6m) i zróżnicowanym okruszczowaniem. Średnia zawartość miedzi wynosi 1.34%, a srebra 56 g/Mg. Spąg złoża znajduje się na głębokości od 438 do 956 m p.p.t. Podstawowe minerały kruszczowe to siarczki miedzi: bornit, chalkozyn i chalkopiryt.

Towarzyszą im minerały cynku i ołowiu, galena i sfaleryt oraz inne pierwiastki współwystępujące: kobalt (zawartość 109 g/Mg), molibden (65 g/Mg), nikiel (43 g/Mg) i wanad (56 g/Mg).

Tab. Zasoby złóż rud miedzi i srebra na obszarze gminy Lubin wg. stanu na 31.12.2007 (na podst. Przeniosło, 2008):

Złoże	Zasoby geologiczne			Zasoby przemysłowe		
	Rudy miedzi [tys. ton]	Srebro [ton]	Miedź metaliczna [tys. ton]	Rudy miedzi [tys. ton]	Srebro [ton]	Miedź metaliczna [tys. ton]
Lubin-Małomice	212 903	11 563	2 701	182 282	9 710	2 265

• Surowce energetyczne - węgiel brunatny

W granicach miasta na wschodzie znajduje się także fragment obszaru rozpoznanego występowania perspektywicznych pokładów węgla brunatnego – złoże „Ścinawa”. Występuje on w utworach wieku trzeciorzędowego, który reprezentowany jest przez mioceńską serię burowęglową. Złoże to składa się z 3 pokładów, z których górny zalega średnio poniżej 110 m zaś bazę surowcową stanowi pokład drugi.

Złoże Ścinawa zostało rozpoznane w dwóch polach rozdzielonych rynną erozyjną. Miąższość pokładów węglowych wynosi od 21 do 22 m przy stosunku nadkładu do węgla 9.0:1, zawartości siarki od 0.26% do 0.71% (średnio 0.48%) i niskiej popielności (od 8.7% do 12.7%, średnio 10.69%) (tab. 6). W nadkładzie i warstwach międzywęglowych złóż węgla brunatnego występują także liczne kopaliny towarzyszące piaski i żwiry do produkcji kruszyw naturalnych oraz ropy i gliny do produkcji ceramiki budowlanej. Złoża węgla zakwalifikowano do bardzo konfliktowych ze względu na obecne zagospodarowanie terenu ich występowania oraz ochronę gleb, lasów i wód podziemnych.

Tab. Charakterystyka złoża węgla brunatnego (na podst. Przeniosło i inni, 2008)

Złoże	Zasoby geologiczne [tys. ton]	Miąższość pokładów [m]	Głębokość spągu [m]	Stosunek N:W	Wartość opałowa [kcal/kg]	Popielność [%]	Śr. zawartość siarki [%]
Ścinawa	1 075 000	21.4	213.4	9.0	2 390	10.69	0.48

• Surowce chemiczne - anhydryty

W nadkładzie złóż rud miedzi i srebra udokumentowano cechsztyńskie anhydryty. Miąższość złoża wynosi od 11 do 158 m, średnio ok. 107 m. Przydatność złoża wymaga wykonania szczegółowego rozpoznania geologicznego.

• Kruszywo naturalne

Złoże kruszywa naturalnego „Małomice” - złoża piasków poza piaskami szklarskimi, (nr decyzji 2/2000, data wydania 08.03.2000r przez Wojewodę Dolnośląskiego pismo OŚ.Le.IV.7414-2/200), złoża rozpoznane szczegółowo o powierzchni 20,37 ha.

• Obszary i tereny górnicze

Koncesje (nr 232/93, nr 231/93) na wydobywaniu rud miedzi posiada KGHM Polska Miedź S.A. Eksploatację złoża Lubin-Małomice, dla którego utworzono obszar i teren górniczy, „Lubin-Małomice”, prowadzi Oddział Zakład Górniczy „Lubin”.

Wyżej wymienione koncesje wydane przez Ministerstwo Środowiska ważne były do 31.12.2013r.

Eksploatację rud miedzi prowadzi KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze „Lubin”. Oprócz południowo-zachodniej części miasta (Krzeczyn) przeważająca część miasta znajduje się w obrębie obszaru i terenu górniczego „Lubin-Małomice”.

Obszar i teren górniczy „Lubin-Małomice” ustanowiono decyzją Ministra Środowiska nr 10/2013 z dnia 12.09.2013r. dla złoża Lubin-Małomice RM 22 rudy miedzi pod numerem 3/1/17 oraz ustalono ważność koncesji do 31.12.2063 r.

Użyteczną kopaliną współwystępującą są anhydryty. Miąższość serii anhydrytowej łącznie z wklądkami łupków ilastych, dolomitów i gipsu waha się średnio ok. 125 m. Pomimo ich znacznych zasobów i dobrej jakości, duża głębokość zalegania złoża dyskwalifikuje je z gospodarczego punktu widzenia.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego decyzją nr 3/E/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. ustanowił obszar i teren górniczy „Małomice – Piaskownia” oraz udzielił firmie RSBM Spółka z o.o. koncesję na wydobywanie kruszywa naturalnego z części złoża „Małomice” położonego w mieście Lubin i miejscowości Składowice w gminie Lubin. Ważność koncesji ustalono do 16 czerwca 2034r.

• Obiekty i obszary dla których wyznaczono filary ochronne

W związku z eksploatacją złóż rud miedzi na terenie miasta Lubina wyznaczono tereny i obiekty wymagające ochrony, dla których wyznaczone zostały filary ochronne w złożu, w granicach których eksploatacja górnicza jest zabroniona bądź dozwolona tylko w sposób zapewniający należytą ochronę obiektów lub obszarów chronionych. Są to: teren ochronny miasta Lubina, strefa bezpieczeństwa dla kościoła p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej oraz tereny chronione szybów górniczych i przyszybowych obiektów przemysłowych ZG Lubin.

W terenie ochronnym miasta Lubina prowadzona jest eksploatacja – do końca 2000 r. wydobyto złożę rud miedzi o powierzchni 3,2 km².

Obiekty miasta Lubina wzniesione do 1960 roku nie posiadały zabezpieczeń profilaktycznych przed wpływami robót górniczych. Obiekty budowane po 1960 roku wyposażone są w zabezpieczenia w postaci: żelbetowych ław fundamentowych, monolitycznych, żelbetowych lub betonowych ścian piwnic, żelbetowych stropów z wieńcami założonymi w poziomie każdej kondygnacji lub podziału długich budynków na segmenty.

Rejon terenu chronionego dla miasta Lubina w wyniku projektowanej eksploatacji w latach 2013-2063 znajdzie się w granicach 0 i I kategorii terenu górniczego. Projektowana eksploatacja nie będzie powodowała uszkodzeń w budynkach i obiektach infrastruktury podziemnej.

• **Deformacje terenu i dalsza prognoza występowania zagrożeń górniczych**

Na podstawie „Prognozy wpływów eksploatacji górnicznej na powierzchnię terenu dla potrzeb koncesji na eksploatację złóż rud miedzi KGHM Polska Miedź S.A. w latach 2013-2063” większość zabudowanego obszaru miasta znajdzie się poza zasięgiem szkodliwych wpływów od eksploatacji górnicznej (0 kategoria terenu górniczego).

W granicach Gminy miejskiej Lubin występują cztery kategorie terenu górniczego do zabudowy, stan istniejący przedstawiono na rysunku „Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina”, a prognozę przedstawiono na rysunku „kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina”:

- 0 kategoria - obejmuje centrum miasta, część jednostki Ustronie oraz całą zachodnią część gminy od jednostki Ustronie,
- I kategoria – obejmuje większą część miasta (jednostki Polne, Stary Lubin, część jednostki Ustronie, jednostkę Przylesie, jednostkę Małomice),
- II kategoria – obejmuje niewielki fragment niezabudowanego terenu na południe od jednostek Stary Lubin i Ustronie, niezabudowaną północno-wschodnią część gminy,
- III kategoria terenu górniczego – obejmuje niewielki fragment niezabudowanego terenu na południe od jednostki Ustronie, niewielką część niezabudowanego terenu między jednostkami Stary Lubin i Krzeczyn, niewielki fragment niezabudowanej północno-wschodniej części gminy.

Ponadto ujemny wpływ na powierzchnię terenu mają wstrząsy górnicze.

Z uwagi na ochronę przed ewentualnymi wpływami eksploatacji na powierzchnię terenu w obrębie terenu ochronnego dla miasta Lubina, złożę we wszystkich polach w obrębie filara ochronnego wybierane będzie systemem z podszadką hydrauliczną.

• **Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla**

Na terenie miasta Lubina nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

1.5. SZATA ROŚLINNA I ŚWIAT ZWIERZĘCY

Teren objęty opracowaniem znajduje się w większości w granicach antropogenicznie przekształconego obszaru miejskiego, dlatego zarówno szata roślinna jak i świat zwierzęcy są raczej ubogie w cenne gatunki. Te które występują, są gatunkami pospolitymi, stosunkowo licznymi i charakteryzującymi się przystosowaniem do życia w świecie przekształconym przez działalność gospodarczą człowieka (gatunki synantropijne).

Szata roślinna omawianego terenu charakteryzuje się umiarkowanymi walorami przyrodniczymi o wtórnym charakterze. Stosunkowo liczne są zbiorowiska związane ze środowiskiem wodnym; mniejsze powierzchnie zajmują zbiorowiska półnaturalne związane z łąkami lub murawami napiaskowymi. Na terenie objętym opracowaniem występują mało zróżnicowane kompleksy leśne o sztucznym charakterze. Dominują monokultury sosnowe z domieszką gatunków obcych, takich jak dąb czerwony czy grochodrzew. Najbardziej naturalny charakter mają lasy olszowe w dnach dolin. Występujące kompleksy lasów pod względem przyrodniczo-leśnym wchodzą w skład Krainy V Śląskiej i przynależą do tzw. Dzielnicy Dolnośląskiej.

Z przyrodniczego i kulturowego punktu widzenia stosunkowo dużą wartość posiadają parki i zieleńce zlokalizowane na terenie miasta Lubina, stanowiąc ważny element systemu powiązań przyrodniczych miasta z terenami pozamiejskimi oraz miejsce wykorzystywane do różnego rodzaju rekreacji. Na terenie parków występują cenne okazy drzew wytypowane do objęcia ochroną. Zieleń urządzona zajmuje obszar 297 ha t.j. 7,3% powierzchni miasta. Składa się na nią: 6 parków spacerowo-wypoczynkowych (49,9 ha), 10 zieleńców (9,3 ha), zieleń uliczna (52,4 ha), tereny zieleni osiedlowej (63,1 ha), parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej (122,3 ha). Do najważniejszych parków na terenie miasta należą: Park Wrocławski, Park Leśny, Park Słowiański, Park Jesionowy, Park Solidarności, Park Jana Pawła II, Park Kopernika, Park Osiedlowy, Park Piłsudskiego, Park Wyżykowskiego.

W Parku Wrocławskim wiosną 2014 r. zakończyła się budowa „Ptaszarni”, w której zamieszkały wyłącznie chronione gatunki ptaków. W 2014 r. Wrocławski Ogród Zoologiczny wygrał przetarg na czteroletnią obsługę Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie. Wrocławski Ogród Zoologiczny zajmie się prowadzeniem zajęć przyrodniczych dla uczniów lubińskich szkół, a także zasiedleniem i opieką nad „Ptaszarnią”, która będzie częścią Centrum Edukacji Przyrodniczej. Docelowo ma powstać gminny zakład budżetowy o nazwie Centrum Edukacji Przyrodniczej.

Istotną rolę dla systemu powiązań przyrodniczych w obrębie omawianego terenu, stanowią również cmentarze, ogrody działkowe i zieleń izolacyjna.

Szata roślinna, w tym szczególnie szata leśna odgrywa bardzo ważną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego miasta i terenów z nim związanych (produkcja tlenu, wpływ na retencję, wpływ na warunki klimatyczne, ograniczenie erozji i innych niekorzystnych procesów).

Wśród gatunków fauny na omawianym terenie do szczególnie cennych, w tym objętych ochroną gatunkową należą ptaki. Przeprowadzona w 2000 r. inwentaryzacja przyrodnicza gminy stwierdziła występowanie 92 gatunków ptaków podlegających ochronie, w tym gatunki zagrożone: derkacz, bocian biały, lerka, potrzosa, łośówka, trzcinniczek oraz potencjalnie zagrożone: perkoz rdzawoszyi, płaskonos, trzmiełojad, płomykówka, turkawka, dzierlatka, skowronek borowy, świergotek polny, świergotek łąkowy, świerszczak, gąsiorek. Ponadto występują: pustułka, sokół wędrowny, przepiórka, skowronek, dymówka, pleszka, kłaskawka, srokosz.

Wszystkie stanowiska roślin i zwierząt chronionych na terenie objętym opracowaniem w tym pomniki przyrody i drzewa pomnikowe, zostały omówione szczegółowo w niniejszym tekście Studium.

• **Stan i źródła zagrożeń fauny i flory**

Działalność przemysłowa oraz wysoki stopień urbanizacji omawianego terenu determinują w znacznym stopniu charakter świata roślinnego i zwierzęcego. Mamy tutaj do czynienia z procesami synantropizacji czyli wypierania gatunków rodzimych przez kosmopolityczne, zdolne do szybkiego przystosowywania się do zmieniających i niekorzystnych warunków.

Bardzo niekorzystny wpływ na nieliczne, najcenniejsze biotopy związane z obszarami wilgotnymi i podmokłymi ma działalność górnicza oraz nadmierny pobór wody, które zaburzają stosunki wodne powodując osuszanie bądź zabagnianie terenów zielonych. Szczególnie niepokojący jest całkowity zanik wody w Zalewie Małomickim.

Inne zagrożenia związane są przede wszystkim z:

- emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza atmosferycznego,
- niewłaściwie prowadzoną gospodarką leśną,
- inwestycjami budowlanymi,
- wzmożonym ruchem turystycznym na terenach zielonych,
- wypalaniem traw i pożarami.

1.6. WARUNKI KLIMATYCZNE

Według regionalizacji klimatycznej Wiszniewskiego analizowany teren znajduje się w regionie lubusko-dolnośląskim i charakteryzuje się następującymi danymi klimatycznymi:

• średni opad roczny	550 mm
• średnia roczna temp. powietrza	ok. 8,5°C
• średnia amplituda roczna	19,5°C
• długość zalegania pokrywy śnieżnej	50 dni
• okres wegetacyjny	ok. 200 dni
• średnia roczna wilgotność względna	79 – 80 %

Przeważają wiatry z kierunków zachodniego i południowo – zachodniego. Klimat Lubina należy do typu umiarkowanie wilgotnego, ciepłego i umiarkowanie słonecznego. Jest to jeden z najcieplejszych rejonów Polski. Warunki klimatu lokalnego na badanym terenie są zróżnicowane. Niekorzystne warunki występują w dolinie Zimnicy. Występują tam częste inwersje termiczne i podwyższona wilgotność w porównaniu z pozostałymi terenami. Im dalej od rzeki warunki te ulegają poprawie a z uwagi na otoczenie lasów zaznacza się w powietrzu obecność fitoncydów, które działają na ustrój człowieka uspokajająco.

Obszary pozadolinne obejmujące głównie powierzchnie wysoczyzn plejstocénskich pagórkowatych, falistych lub płaskich, charakteryzują się korzystnymi warunkami solarnymi, termicznymi, jak również wilgotnościowymi i anemometrycznymi. Poszczególne powierzchnie terenu są dobrze przewietrzane, wolne od zastoisk chłodnych mas powietrza, dodatkowo warunki klimatu lokalnego są korzystnie modyfikowane przez zwarte kompleksy lasów iglasto-liściastych.

• **Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego**

Na stan powietrza w gminie miejskiej Lubin mają wpływ różnorodne źródła zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, które można podzielić na:

- Punktowe – związane głównie z emisjami przemysłowymi, mają najszerzy zasięg oddziaływania,
- Obszarowe – pochodzące z ciepłowni lokalnych oraz indywidualnych. Skupiska ciepłowni indywidualnych są źródłem tzw. emisji niskiej. Źródłem zanieczyszczeń obszarowych mogą być również składowiska odpadów (emisja metanu lub pylenie),
- Liniowe – związane z transportem drogowym, kolejowym.

Stała stacja pomiarowa na terenie miasta Lubina (przy ul. 1 – go Maja) prowadzi obecnie monitoring jakości powietrza w zakresie pomiarów stężeń następujących zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM 10, ołów, kadm, miedź, cynk, fluor, fenol oraz opad pyłu, ołowiu i kadmu. Na podstawie pomiarów stałych w w/w stacji oraz badań okresowych prowadzonych na terenie miasta nie stwierdzono przekroczeń stężeń dopuszczalnych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery. W ostatnim okresie stwierdzono natomiast podwyższone w stosunku do lat ubiegłych stężenia fluoru i fenolu w powietrzu atmosferycznym.

Źródłem niskiej emisji na terenie miasta są przede wszystkim obiekty przemysłowe, paleniska domowe, warsztaty, obiekty usługowe, komunikacja, obiekty użyteczności publicznej itp. Paleniska domowe są jednym z najistotniejszych źródeł niskiej emisji.

Do największych punktowych źródeł emisji pyłów na terenie Lubina zalicza się następujące zakłady:

- „Energetyka” sp. z o.o. Elektrociepłownia E – 1 Lubin (dostarcza ciepło do miasta w okresie grzewczym)
- „Lubinex” Sp. z o.o.
- „MCZ” Miedziowe Centrum Zdrowia S.A.

W latach 1999 – 2000 emisja zanieczyszczeń pyłowych ze spalania paliw na terenie miasta wynosiła 353 t/rok, a całkowita emisja pyłów osiągnęła 419 t/rok. W urządzeniach do redukcji zatrzymano 96,1% zanieczyszczeń pyłowych.

W 2010 roku szacowano emisję zanieczyszczeń SO₂ na 842,9 t/rok, NO_x na 416,4 t/rok i pyłów na 374,8 t/rok.

Na terenie miasta nie występują obecnie zakłady szczególnie uciążliwe ze względu na emisję zanieczyszczeń gazowych. Największe źródła emisji obszarowej na terenie Lubina to składowiska odpadów komunalnych oraz zakładowe składowiska odpadów. Są one źródłem emisji gazów, w skład których wchodzi metan.

1.7. HAŁAS I WIBRACJE, PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Hałas komunikacyjny jest podstawowym czynnikiem wpływającym na klimat akustyczny miasta. Główne źródła hałasu na omawianym terenie są związane z komunikacją drogową i kolejową oraz emisją ze źródeł przemysłowych.

Na podstawie badań wykonanych w 2002 r. dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Lubin szczególnie wysoki poziom hałasu stwierdzono na terenach przylegających do drogi krajowej nr 3, ul. Legnickiej, ul. Niepodległości oraz ul. Jana Pawła II. Poziom hałas w pobliżu w/w ulic przekracza w dzień wartość 70 dB a w nocy wartość 60 dB, co oznacza że przekroczone są tam dopuszczalne wartości określone dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego. Ze względu na stwierdzone wartości równoważnego poziomu dźwięku przy drogach w Lubinie, pod względem

uciażliwości akustycznej sytuację w mieście można ocenić, wg skali uciażliwości stosowanej w Unii Europejskiej, jako złą do skrajnie złej.

Drugim ważnym czynnikiem wpływającym na klimat akustyczny jest hałas przemysłowy, głównie z szybów kopalnianych. Ze względu na znaczne oddalenie szybów ZG Lubin od terenów osadniczych nie jest on uciażliwy dla mieszkańców Lubina. Problem wibracji związanych z eksploatacją rud miedzi został omówiony w niniejszym tekście Studium.

Jednym z wielu źródeł promieniowania niejonizującego są linie elektroenergetyczne wytwarzające pola elektromagnetyczne o bardzo małej częstotliwości w zakresie 50-60 Hz, które mogą mieć niekorzystny wpływ na zdrowie ludzkie.

Na terenie miasta nie ma linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym wyższym niż 110 kV.

Na terenie miasta występują źródła promieniowania elektromagnetycznego w zakresie 0,1 – 300.000 MHz, takie jak TVL spółka z o.o. oraz Radio Plus Legnica. Ponadto występują urządzenia emitujące promieniowanie: stacje antenowe telefonii komórkowej, telewizyjne anteny nadawcze itp., które występują poza obszarami zamieszkanymi i wg badań – nie stwarzają zagrożenia dla organizmów żywych.

1.8. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH

Ze względu na degradację środowiska na obszarze LGOM - u w latach ubiegłych, jednym z priorytetów w polityce przestrzennej miasta powinna być ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego. Uwarunkowania środowiskowe w znacznym stopniu bowiem determinują kierunki i możliwości rozwojowe. Władze samorządowe powinny zwrócić uwagę na optymalne wykorzystanie naturalnych cech obszaru poprzez skuteczne ograniczanie degradacji środowiska i usuwanie dotychczasowych zniszczeń. Pomimo wzrastającej świadomości społecznej skuteczna ochrona prawna stanowi wciąż nieodzowny element w procesie zrównoważonego rozwoju miast i regionów.

Obszar gminy miejskiej Lubin leży w strefie o przeważającym udziale funkcji przemysłowej i gospodarczej, stąd na jej terenie nie występują ważne dla regionu obszary przyrodnicze podlegające ochronie, w sąsiedztwie miasta przebiegają natomiast korytarze ekologiczne oraz obszary węzłowe, stanowiące ważne elementy systemu powiązań przyrodniczych całego województwa:

- od wschodu i północy – korytarz ekologiczny Dolina Środkowej Odry (18 m) o znaczeniu międzynarodowym,
- od zachodu i południa – obszar węzłowy o znaczeniu krajowym (9 K) Bory Dolnośląskie oraz korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym (35 k), łączący się z obszarem węzłowym Obszar Doliny Środkowej Odry (17 M) o znaczeniu międzynarodowym na południu i krajowym korytarzem ekologicznym na zachodzie łączącym Bory Dolnośląskie z Doliną Środkowej Odry (33 k).

W obrębie miasta znajdują się siedliska przyrodnicze: grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne (kod: 9170), kwaśne dąbrowy (kod: 9190) oraz priorytetowego siedliska przyrodniczego: łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (kod: 91E0*) – wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. 1.92.206.7 Dz. U. UE-sp. 15-2-102 z późn. zm.). Są to siedliska naturalne ważne dla Wspólnoty, których ochrona wymaga wyznaczenia specjalnych obszarów szczególnie chronionych.

• Gleby chronione

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina oznaczono kompleksy gruntów rolnych III - IV klasy bonitacyjnej. W razie przeznaczania gruntów pokrytych takimi glebami na cele nierolnicze i nieleśne może zostać nałożony obowiązek zdjęcia z nich próchnicznej warstwy gleby oraz wykorzystania jej na cele poprawy wartości użytkowej innych gruntów. Zdejmowanie warstwy próchnicznej nastąpić powinno w szczególności, gdy w trakcie wprowadzania zagospodarowania gleba taka ma być zniszczona.

• Grunty leśne, lasy w tym lasy ochronne

Podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych regulującej zasady ochrony gruntów leśnych oraz poprawiania ich wartości użytkowej. Wszystkie grunty leśne występujące na obszarze objętym opracowaniem oznaczono na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina.

Lasy ochronne podlegają ochronie zgodnie z art. 15 ustawy o lasach z dnia 28. 09. 1991r. Szczegółowe zasady ochrony tych lasów określa Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów

Naturalnych i Leśnictwa w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej z dnia 25 sierpnia. 1992 r.

• **Pomniki przyrody**

Podlegają ochronie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody”. Organem sprawującym nadzór nad pomnikami przyrody jest Prezydent Miasta Lubina.

Tab. Pomniki przyrody na terenie miasta Lubina

L.p.	Data utworzenia	Organ ustanawiający	Opis pomnika	Obręb	Nr działki	Opis lokalizacji
1	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Grupa 11 drzew - Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i> L.)	5	109	Aleja kasztanowców usytuowana jest przy ul. Zamkowej
2	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Grupa 47 drzew - Żywotnik zachodnich (<i>Thuja occidentalis</i> L.)	3	430/2	Grupa żywotników usytuowana jest w Parku Osiedlowym przy ul. Parkowej
3	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Klon jawor odmiana purpurowa (<i>Acer pseudoplatanus</i> var. <i>purpurea</i>)	5	92	Rośnie w Parku Kopernika, przy ul. M. Kopernika
4	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Grab zwyczajny (<i>Carpinus betulus</i> L.)	5	92	Rośnie w Parku Kopernika, przy ul. M. Kopernika
5	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Grab zwyczajny (<i>Carpinus betulus</i> L.), forma dwupniowa	5	92	Rośnie w Parku Kopernika, przy ul. M. Kopernika
6	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.)	5	92	Rośnie w Parku Kopernika, przy ul. M. Kopernika
7	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	5	92	Rośnie w Parku Kopernika, przy ul. M. Kopernika

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

8	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Robinia akacjowa (Robinia pseudoacacia L.)	8	903	Rośnie w Parku Leśnym, przy ul. Legnickiej
9	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Robinia akacjowa (Robinia pseudoacacia L.)	8	903	Rośnie w Parku Leśnym, przy ul. Legnickiej
10	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	8	700/20	Rośnie w Parku Leśnym, przy ul. Legnickiej
11	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	8	700/20	Rośnie w Parku Leśnym, przy ul. Legnickiej
12	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior L.)	5	37	Rośnie w Parku Piłsudskiego, przy ul. al. Niepodległości
13	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Klon jawor (Acer pseudoplatanus L.)	5	37	Rośnie w Parku Piłsudskiego, przy ul. al. Niepodległości
14	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Buk zwyczajny (Fagus silvatica)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
15	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Buk zwyczajny (Fagus silvatica)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
16	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody	Robinia akacjowa (Robinia pseudoacacia L.)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

		na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141				
17	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i> L.)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
18	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Grab zwyczajny (<i>Carpinus betulus</i> L.)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
19	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
20	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
21	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
22	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Wierzba krucha (<i>Salix fragilis</i>)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
23	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Wierzba krucha (<i>Salix fragilis</i>)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
24	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

25	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.), forma wielopniowa	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
26	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
27	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
28	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141	Topola czarna (<i>Populus nigra</i>)	6	189	Rosnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
29	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Platan klonolistny (<i>Platanus xacerifolia</i>)	6	189	Rośnie w Parku Wrocławskim, przy ul. I. Paderewskiego
30	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	5	39/9	Rośnie na skwerze Jana Wyżykowskiego, przy ul. Mieszka I
32	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Platan klonolistny (<i>Platanus xacerifolia</i>)	6	2/8	Rośnie w Parku Słowiańskim, przy ul. Słowiańskiej
33	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	6	2/8	Rośnie w Parku Słowiańskim, przy ul. Słowiańskiej
34	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody	Platan klonolistny (<i>Platanus xacerifolia</i>)	6	2/8	Rośnie w Parku Słowiańskim, przy ul. Słowiańskiej

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

		na terenie miasta Lubina. Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141				
35	2005-11-22	Uchwała Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 8 poz. 141)	Platan klonolistny (<i>Platanus xacerifolia</i>)	6	2/8	Rośnie w Parku Słowiańskim, przy ul. Słowiańskiej
36		Rozporządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 25 października 1994r. (Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 22 poz. 148)	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	5	186	Lubin, ul. Traugutta 1
37		Rozporządzenie Wojewody Legnickiego z dnia 25 października 1994r. (Dz. Urz. Woj. Legnickiego Nr 22 poz. 148)	Platan klonolistny (<i>Platanus xacerifolia</i>)	5	92	Lubin, ul. Kopernika 16

Uchwała Nr XLV/331/13 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 19 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego poz. 6126 z dnia 3 grudnia 2013 r.) w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody ustanowionej jako pomniki przyrody zniósła ustanowiony Uchwałą Nr LXXI/319/05 Rady Miejskiej w Lubinie z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie uznania obiektów przyrody ożywionej za pomniki przyrody na terenie miasta Lubina, formę ochrony przyrody jako pomnik przyrody, z drzewa gatunku sosna wejmutka (*Pinus strobus* L.), rosnącego w Parku Słowiańskim przy ul. Słowiańskiej w Lubinie, na działce oznaczonej numerem geodezyjnym 2/8, w obrębie 6. Zniesienie formy ochrony przyrody nastąpiło z uwagi na utratę wartości przyrodniczych drzewa (drzewo obumarło) oraz z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

• Rośliny chronione

Podlegają ochronie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz ustawą prawo ochrony środowiska. Na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina oznaczono występujące na terenie opracowania udokumentowane stanowiska roślin chronionych, podlegające ochronie ścisłej oraz częściowej. Łącznie na tym terenie występuje 12 stanowisk (8 gatunków chronionych) podlegających ochronie ścisłej oraz 48 stanowisk (8 gatunków chronionych) podlegających ochronie częściowej. Ich listę przedstawiają poniższe tabele.

W odniesieniu do dziko występujących roślin, podlegających ochronie ścisłej lub częściowej, obowiązują zasady ochrony określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004r.

Tab. Udokumentowane stanowiska roślin objętych całkowitą ochroną gatunkową na terenie miasta Lubin.

Gatunek	Lokalizacja stanowiska	Nr działki; obręb	Opis siedliska	Ilość osobników
Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>	po N stronie drogi w lesie sosnowym ok. 250 m. na SE od Krzeczyna Wielkiego	204/8, obręb 11	stanowisko antropogeniczne (obok liczne miejsca nielegalnego składowania odpadów); nasadzenie sosny na żyznym siedlisku	1 kępa o powierzchni ok. 0,5 m ²
Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	las sosnowy (nasadzenia) na SE od Krzeczyna Wielkiego	204/8, obręb 11	nasadzenie sosny na wilgotnym, żyznym siedlisku	kilkanaście kwitnących osobników, licznie w runie
Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	w zadrzewieniu na NW krańcu zbiornika wodnego pomiędzy liniami kolejowymi Lubin-Rudna i Lubin-ZG „Lubin - Szyby Główne”	91/13, obręb 3	nasadzenie olszy na wilgotnym, żyznym siedlisku	jeden okaz kwitnący, licznie w runie
Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	las ok. 800-1000 m. na SE od Krzeczyna Wielkiego	397/8, obręb 11	łęg olszowy <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkanaście osobników
Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	Na dębach alei dębowej nad potokiem Baczyna, ok. 300m. na W od kościoła	251, obręb 10	aleja pomnikowych dębów szypułkowych w kompleksie łąk i zarośli łęgowych	kilkanaście okazów kwitnących
porost <i>Cladina</i>	Las sosnowo-dębowy	308/2,	nasadzenie sosny	kilka darenek

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

<i>nitis</i>	(nasadzenia) przy ul. Legnickiej	obręb 10		
Grażel żółty <i>Nuphar lutea</i>	zbiornik z przepompownią na SWW od ZG „Lubin-Szyby Główne”	844/213, obręb 9 (2)	zbiornik sztuczny z licznymi gatunkami roślin wodnych z klasy <i>Potamogetonetea</i>	kilkanaście osobników
Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	las olchowy pomiędzy ZG „Lubin-Szyby Główne” a Zimnicą	811, obręb 9 (2)	zdegenerowany oles	ponad 20 osobników
Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	las łęgowy na E od Krzeczyna	397/8, obręb 11	dobrze zachowany fragment regenerującego łągu olszowo-jesionowego	ponad 100 osobników
Purchawica olbrzymia <i>Langermannia gigantea</i>	łąki w dolinie Zimnicy na wysokości Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	322/3, obręb 6	podsiwiane świeże łąki kośne	pojedynczy owocnik
Szmaciak gałęzisty <i>Sparassis cfr. Crispa</i>	sośnina pomiędzy Osiedle Przylesie a drogą 344	759, obręb 8 (1)	nasadzenie sosny	1 owocnik
Śniedek baldaszkowaty <i>Ornithogalum umbellatum</i>	w zadrzewieniu olchowym na prawym brzegu Zimnicy, na wysokości ZG „Lubin -Szyby Wschodnie”	138, obręb 9 (1)	nasadzenia olchy na siedlisku łągowym z licznymi wysiękami wody	kilkanaście kęp w runie

Tab. Udokumentowane stanowiska roślin objętych częściową ochroną gatunkową na terenie miasta Lubin.

Gatunek	Lokalizacja stanowiska	Nr działki, obręb	Opis siedliska	Ilość osobników
Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>	na W od Zalewu Małomickiego	28/14, obręb 2 (1)	nisko położone piaszczyste siedlisko z okresowo wysokim poziomem wód gruntowych	kilka osobników
Centuria pospolita <i>Centaurium erythraea</i>	na skraju zabagnionego zagłębienia i piaszczystego nasypu, ok. 800-1000 m. na SE od Krzeczyna Wielkiego	221/1, obręb 10	skraj turzycowiska w obniżeniu z wysokim poziomem wody gruntowej	3 osobniki
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	dolina Zimnicy, okolice Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	332/3, obręb 6	zdegradowany łąg	kilkanaście osobników
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	nad potokiem Baczyna, ok. 200m na W od kościoła	267, obręb 10	zarośla łągowe	kilka osobników
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	na skraju zadrzewienia śródpolnego, ok. 500m na SW od kościoła w Krzeczynie	221/3, obręb 10	zarośla łągowe	kilka osobników
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	las ok. 800-1000 m na SE od Krzeczyna Wielkiego	397/8, obręb 11	łąg <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkadziesiąt osobników
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	zadrzewienia na S od Zalewu Małomickiego	55, obręb 2 (1) 110, obręb 2 (1)	wilgotny las olszowy (łąg zdegradowany) w dolinie Potoku Małomickiego	kilkanaście osobników
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	nad Zimnicą na SW od ZG „Lubin-Szyby Główne”	844/213, obręb 9 (2)	zabagnienia z olszą	kilkadziesiąt osobników
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	Las olchowy na S od ZG „Lubin-Szyby Główne”	811, obręb 9 (2) 812, obręb 9 (2)	zdegenerowany oles	kilkanaście osobników
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	las na W od ZG „Lubin-Szyby Główne”	844/213, obręb 9 (2)	wilgotny las liściasty	kilkadziesiąt osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	dolina Zimnicy, nieużytek przy wysypisku śmieci	339/2, obręb 6	murawa napiaskowa, inicjalna faza sukcesji	ponad 100 osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	ul. Przemysłowa, okolice piekarni	63, obręb 10	murawa napiaskowa	kilkanaście osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	ugór na E od Zalewu Małomickiego	215, obręb 2 (1)	ugór	kilkadziesiąt osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	przy ścieżce koło byłego ośrodka rekreacyjnego nad Zalewem Małomickim	28/11, obręb 2 (1)	suche przydroże	kilka osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	w Parku Leśnym	723/19, obręb 8 (1)	otwarty, piaszczysty teren	kilka osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	na W od Zalewu Małomickiego	28/14, obręb 2 (1)	murawy napiaskowe	kilkadziesiąt osobników
Kocanka piaskowa	okolice parkingu przy cmentarzu	cz. 783, obręb 9	murawa napiaskowa	kilkanaście

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

<i>Helichrysum arenarium</i>	Lubin-Obora	(2)		osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	na E od cmentarza Lubin-Obora	788, obręb 9 (2)	murawa napiaskowa	kilkaset osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	na prawym brzegu Zimnicy, na wysokości ZG „Lubin-Szyby Wschodnie”	785/2, obręb 9 (2)	murawa napiaskowa na skraju młodej sośniny	kilkanaście osobników
Kocanka piaskowa <i>Helichrysum arenarium</i>	za zabudowaniami dawnego Państwowego Gospodarstwa Ogrodniczego Księgnice	354/3 i 361/18, A.M. 17, obręb 2 (2)	odłogi i sąsiadujące fragmenty muraw napiaskowych	kilkaset osobników
Kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>	las na W od ZG „Lubin-Szyby Główne”	844/213, obręb 9 (2)	wilgotny las liściasty	masowo
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	dolina Zimnicy, okolice oczyszczalni ścieków	332/3, obręb 6	zdegradowany łęg, zbliżony do <i>Circeo-Alnetum</i>	kilka osobników
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	las sosnowo-dębowy (nasadzenia) przy ul. Legnickiej	308/2, obręb 10	nasadzenie sosny	kilkanaście osobników
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	nad rzeką Zimnicą	831/1, obręb 9 (2) 835/231, obręb 9 (2)	zdegradowany łęg <i>Circeo-Alnetum</i>	kilka osobników
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	las sosnowo-dębowy (nasadzenia) po E stronie linii kolejowej Lubin-Legnica	745/1, obręb 8 (2)	nasadzenie sosny	kilkanaście osobników
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	las sosnowy (nasadzenia) na SE od Krzeczyna Wielkiego	204/8, obręb 11	nasadzenie sosny na wilgotnym, żyznym siedlisku	kilkanaście osobników
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	nad rzeką Zimnicą	844/213, obręb 9 (2)	zabagnienia z olszą na SW od ZG „Lubin Główny”	licznie na obrzeżach wilgotnych miejsc
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	las na S od ZG „Lubin-Szyby Główne”	811, obręb 9 (2) 812, obręb 9 (2)	zdegenerowany oles	kilkadziesiąt osobników
Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>	kompleks łąk i pastwisk na W od Starego Lubina	19, obręb 3 20, obręb 3 22, obręb 3	łąka wilgotna (All. <i>Calthion</i>)	kilka osobników
Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>	obniżenie przy szosie do Zgorzelca (strona W)	903, obręb 7	łąka świeża	kilkanaście osobników
Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>	łąka ok. 700 m. na W od Starego Lubina u podnóża nasypu nieczynnej linii kolej.	dz. 804 i 805, obręb 3	łąka świeża	kilkanaście osobników
Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>	Zadrzewienia przydrożne ok. 1500 m. na SW od Krzeczyna Wielkiego	A.M. 1 cz. 1, obręb 11	obrzeża widnych zadrzewień i zakrzaczeń	kilkanaście osobników
Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>	las ok. 800-1000 m. na SE od Krzeczyna Wielkiego	397/8, obręb 11	obrzeża łęgu <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkaset osobników
Pierwiosnka lekarska <i>Primula veris</i>	Obniżenie przy szosie do Zgorzelca (strona E)	49, 53/2, 54, 56-59, 74-77, 262-264, obręb 7	łąka świeża	ponad 100 osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	dolina Zimnicy, okolice Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	332/3, obręb 6	zdegradowany łęg, zbliżony do <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkadziesiąt osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	ul. Przemysłowa	145, 146/2 i 151, obręb 7	łąka świeża z elementami łąk wilgotnych	kilkanaście osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	nad potokiem Baczyna	231, 232 i 233, obręb 10	zdegradowany łęg <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkanaście osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	zadrzewienia na S od Zalewu Małomickiego	110, obręb 2 (1)	wilgotny las olszowy (łęg zdegradowany) w dolinie Potoku Małomickiego	kilkanaście osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	nad potokiem Baczyna, ok. 200m. od kościoła	268, obręb 10	wilgotna łąka All. <i>Calthion</i>	kilkanaście osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	nad Zimnicą na NE od cmentarza w miejscowości Obora	835/231, obręb 9 (2)	zdegradowany łęg <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkanaście osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	w zadrzewieniu olchowym na prawym brzegu Zimnicy na wysokości ZG „Lubin-Szyby Wschodnie”	138, obręb 9 (1)	zdegradowany łęg <i>Circeo-Alnetum</i>	w rozproszeniu kilkadziesiąt osobników
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	na skraju zadrzewienia śródpolnego, ok. 1500 m na W od	221/2, obręb 10	zarośla łęgowe	kilkanaście osobników

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

	MPEC „TERMAL”			
Pierwiosnka wyniosła <i>Primula elatior</i>	las ok. 800-1000 m. na SE od Krzeczyna Wielkiego	397/8, obręb 11	łęg <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkadziesiąt osobników
Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	dolina Zimnicy, okolice Miejskiej Oczyszczalni Ścieków	330, obręb 6	zdegradowany łęg, zbliżony do <i>Circeo-Alnetum</i>	kilka osobników
Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	zadrzewienia na S od Zalewu Małomickiego	110, obręb 2 (1)	wilgotny las olszowy (łęg zdegradowany) w dolinie Potoku Małomickiego	3 osobniki
Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	nad Zimnicą na NE od cmentarza w miejscowości Obora	835/231, obręb 9 (2)	zdegradowany łęg <i>Circeo-Alnetum</i>	jeden osobnik
Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	las ok. 800-1000 m. na SE od Krzeczyna Wielkiego	397/8, obręb 11	łęg <i>Circeo-Alnetum</i>	kilkanaście osobników
Porzeczka czarna <i>Ribes nigrum</i>	nad Zimnicą w lesie na SW od ZG Lubin „Szyby Główne”	844/213, obręb 9 (2)	zabagnienia z olszą na SW od ZG „Lubin-Szyby Główne”	kilkanaście osobników

• Zwierzęta chronione

Podlegają ochronie zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, ustawą prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina oznaczono stanowiska następujących zwierząt chronionych i rzadko występujących:

Tab. Udokumentowane stanowiska chronionych gatunków fauny na terenie objętym opracowaniem

tab. Czekanowiane stanowiska chronionych gatunków fauny na terenie objętym opracowaniem

L.P.	NAZWA GATUNKU	LICZBA STANOWISK
BEZKRĘGOWCE		
1.	Tygrzyk paskowany (<i>Argiope bruennichi</i>)	5
2.	Mieniak strużnik (<i>Apatura ilia</i>) - częściowa	1
3.	Trzmiele (<i>Bombus</i>): ziemny, gajowy, kamiennik, rudonogi	4
RYBY		
1.	Śliz (<i>Barbatula barbatula</i>)- częściowa	1
SSAKI		
1.	Nietoperze – 9 gatunków	b.d.
2.	Jeż europejski (<i>Erinaceus europeus</i>)	
3.	Kret (<i>Talpa europea</i>)	
4.	Ryjówka aksamitna (<i>Sorex araneus</i>)	
5.	Ryjówka malutka (<i>Sorex minutus</i>)	
6.	Łasica łąska (<i>Mustela nivalis</i>)	
GADY		
1.	Jaszczurka zwinka (<i>Lacerta agilis</i>)	2
2.	Jaszczurka żyworodna (<i>Lacerta vivipara</i>)	
3.	Padalec zwyczajny (<i>Anguis fragilis</i>)	
4.	Zaskroniec zwyczajny (<i>Natrix natrix</i>)	
PTAKI		
1.	92 gatunki	-
PŁAZY		
1.	Ropucha szara (<i>Bufo bufo</i>)	5
2.	Żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>)	
3.	Żaba moczarowa (<i>Rana arvalis</i>)	
4.	Żaba wodna (<i>Rana esculenta</i>)	
5.	Traszka zwyczajna (<i>Triturus vulgaris</i>)	

Wśród ptaków występują: perkoz *Tachybaptus ruficollis*, perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, perkoz rdzawoszy *Podiceps grisegena*, bocian biały *Ciconia ciconia*, łabędź niemy *Cygnus olor*, płaskonos *Anas clypeata*, trzmielojad *Pernis apivorus*, jastrząb *Accipiter gentilis*, myszołów *Buteo buteo*, kobuz *Falco subbuteo*, pustułka *Falco tinnunculus*, sokół wędrowny *Falco peregrinus*, przepiórka *Coturnix coturnix*, wodnik *Rallus aquaticus*, derkacz *Crex crex*, kokoszka wodna *Gallinula chloropus*, czajka *Vanellus vanellus*, sierpówka *Streptopelia decaocto*, turkawka *Streptopelia turtur*, kukułka *Cuculus canorus*, płomykówka *Tyto alba*, puszczyk *Strix aluco*, sowa uszata *Asio otus*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięcioł duży *Dendrocopus major*, dzierlatka *Galerida cristata*, lerka *Lullula arborea*, skowronek *Alauda arvensis*, dymówka *Hirundo rustica*, oknówka *Delichon urbica*, świergotek polny *Anthus campestris*, świergotek drzewny *Anthus trivialis*, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, pliszka żółta

Motacilla flava, pliszka siwa *Motacilla alba*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, pokrzywnica *Prunella modularis*, rudzik *Erithacus rubecula*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, słowik rdzawy *Luscinia megarhynchos*, pleszka *Phoenicurus phoenicurus*, pokląskwa *Saxicola rubetra*, kłaskawka *Saxicola torquata*, białorzytka *Oenanthe oenanthe*, kos *Turdus merula*, kwiczoł *Turdus pilaris*, drozd śpiewak *Turdus philomelos*, świerszczak *Locustella neavia*, strumieniówka *Locustella fluviatilis*, łożówka *Acrocephalus palustris*, trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*, trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*, zaganiacz *Hippolais icterina*, piegża *Sylvia curruca*, cierniówka *Sylvia communis*, kapturka *Sylvia atricapilla*, gajówka *Sylvia borin*, świstunka *Phylloscopus sibilatrix*, pierwiosnek *Phylloscopus collybita*, piecuszek *Phylloscopus trochilus*, mysikrólik *Regulus regulus*, muchołówka szara *Muscicapa striata*, muchołówka żałobna *Ficedula hypoleuca*, raniuszek *Aegithalos caudatus*, czarnogłówka *Parus montanus*, sosnowka *Parus ater*, modraszka *Parus caeruleus*, bogatka *Parus major*, kowalik *Sitta europea*, pełzacz leśny *Certhia familiaris*, remiz *Remiz pendulinus*, wilga *Oriolus oriolus*, gąsiorek *Lanius collurio*, srokosz *Lanius excubitor*, sójka *Garrulus glandarius*, sroka *Pica pica*, kawka *Corvus monedula*, gawron *Corvus frugilegus*, wrona *Corvus corone*, kruk *Corvus corax*, szpak *Sturnus vulgaris*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *Passer montanus*, zięba *Fringilla coelebs*, kulczyk *Serinus serinus*, dzwonec *Carduelis chloris*, szczygieł *Carduelis carduelis*, makolągwa *Carduelis cannabina*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, trznadel *Emberiza citrinella*, potrzos *Emberiza schoeniculus*, potrzyszcz *Miliaria calandra*.

- **Złóża kopalin – udokumentowane obszary**

Zasady ochrony złóż kopalin określają zapisy prawo ochrony środowiska oraz ustawy prawo geologiczne i górnicze”, mówiące m.in. o racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym również kopalin towarzyszących. Granice występujących na terenie opracowania udokumentowanych złóż kopalin, obszarów górniczych oraz kategorie terenu górniczego, oznaczono na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina.

- **Wody powierzchniowe**

Zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska wody powierzchniowe podlegają ochronie, polegającej na zapewnieniu im jak najlepszej jakości, w tym utrzymywaniu ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej. Na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina oznaczono główne ciek i większe zbiorniki wodne występujące na terenie opracowania.

- **Wody podziemne**

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają szczególnej ochronie zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska, polegającej szczególnie na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywanie równowagi zasobów tych wód.

Obszar objęty opracowaniem jest położony częściowo w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 316. Jest to zbiornik trzeciorzędowy o bardzo dużych walorach – tylko w rejonie samego miasta są one mniejsze. GZWP nr 316 leży w strefie wysokiej ochrony zbiorników wód podziemnych (OWO)

- **Źródła i ujęcia wód**

Podlegają ochronie zgodnie z ustawą prawo wodne, polegającej na konieczności ustanawiania wokół nich stref ochronnych. Na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina oznaczono punkty poboru wody podziemnej oraz tereny ochrony pośredniej zewnętrznej dla ujęć wody podziemnej.

Strefy ochrony pośredniej ujęć wody podziemnej omówiono w niniejszym tekście Studium.

Szczegółowe zasady ochrony źródeł i ujęć wody określają przepisy ustawy.

- **Inne obszary i obiekty chronione**

Ponadto na terenie opracowania ochronie podlegają: walory krajobrazowe oraz drzewa i krzewy zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska a także cmentarze i zieleń cmentarna zgodnie z ustawą o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina oznaczono wszystkie występujące na terenie opracowania cmentarze.

2. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

2.1. ZARYS ROZWOJU PRZESTRZENNEGO MIASTA LUBINA

Najstarsze, znane w chwili obecnej ślady pobytu człowieka na terenie dzisiejszego miasta Lubin pochodzą z młodszej epoki kamienia – neolitu (4500 lat p.n.e. – 1800 lat p.n.e.) i są poświadczone znaleziskami luźnymi, w postaci pojedynczych narzędzi kamiennych. W świetle dotychczasowych badań, pierwsze widoczne nasilenie zagospodarowywania omawianego terenu przypada w epoce brązu (1800 lat p.n.e. – 700 lat p.n.e.). Osadnictwo to reprezentowane jest głównie poprzez ludność z kręgu tzw. kultury łużyckiej i poświadczone obecnością osad i cmentarzysk tej ludności. W świetle rozpoznania archeologicznego w młodszej epoce żelaza – okresie halsztackim (700 lat p.n.e. – 400 lat p.n.e.) widoczny jest regres osadniczy na tym terenie. Stopniowe ożywienie osadnictwa następuje w okresie lateńskim (400 lat p.n.e. – przełom er) podczas trwania tzw. kultury przeworskiej i nasila się w czasie trwania tej kultury w okresie wpływów rzymskich (przełom er - do około roku 375 n.e.). W chwili obecnej nie są znane z terenu miasta Lubina stanowiska archeologiczne z okresu wędrowek ludów. Z okresu średniowiecza osadnictwo poświadczone jest dużą ilością osad oraz dwoma grodziskami.

Pierwsze wzmianki historyczne o osadzie, która dała początek późniejszemu miastu Lubin pochodzą z Kroniki Geografa Bawarskiego (ok. 936 r. n.e.). Lubin powstał z zespołu osadniczego, na który składały się: osada targowa, gród obronny, podgrodzie. Około 1176 r. książę Bolesław Wysoki nadał osadzie prawa targowe. Lubin jako ośrodek miejski, zapewne na prawie polskim mógł funkcjonować już w I poł. XIII w. Data lokacji na prawie magdeburskim, jak i jej sprawca nie są znani w świetle zachowanych źródeł. Lubin średniowieczny, wkrótce po lokacji, zajmował teren zbliżony do czworoboku o wymiarach ok. 250 x 300m, zaś w ciągu XIV w. jego obszar powiększył się.

Od 1267 r. Lubin należał do klasztoru trzebnickiego, w 1273 r. włączony został do księstwa ścinawskiego, zaś od 1339 r. stał się częścią składową księstwa legnickiego. W 1335 r. Lubin posiadał: młyn o 6 kołach, czynny od początku XIV w., dobrze prosperujący cech sukienników, 25 ław piekarskich, 2 rzeźnickich i obuwniczych, za obwarowaniami staw rybny. Szkoła istniejąca od początku wieku, wzmiankowana w 1358 r., mieściła się w wieży kościoła parafialnego.

W latach 1343 – 1358 Lubin stał się stolicą udzielnego księstwa Ludwika I Brzeskiego. Za jego panowania Lubin został otoczony murami obronnymi; z jego fundacji powstała kaplica zamkowa i rozbudowano zamek. Pomyślny rozwój miasta zostaje przerwany w czasie trwania wojen husyckich – miasto nawiedzają pożary: w 1428 i 1431 roku. Korzystny dla miasta był XVI w. W 1515 r. odbudowano ratusz, unowocześniono handel, a rada miejska nabywała coraz bardziej odległe od samego miasta folwarki. Cech sukienników liczył 400 członków. W 1510 r. dawne Bractwo Maryjne przekształciło się w stowarzyszenie o nazwie *cives litterati*, do którego należeli piśmienni i wykształceni. W 1590 r. powstał cech bednarzy, garncarzy, kołodziejów, stolarzy i szklarzy, a w 1594 r. cech rymarzy, siodlarzy, igielników, rękawiczników, grzebieniarzy i powroźników. Istniejące z dawna Bractwo Kurkowe patronowało doskonaleniu umiejętności strzeleckich. Dzięki dużej produkcji dobrej jakości sukna, Lubin zaliczał się do miast zasobnych.

Krótki okres ożywienia w XVI wieku przerwała wojna trzydziestoletnia (1618 – 1648). W 1626 r. wielki pożar unicestwił niemal całą zabudowę. W wyniku częstych przemarszów wojsk brandenburskich, cesarskich (austriackich), saskich i szwedzkich miasto niszczało, a często zdobywany zamek uległ ruinie. Powolna lecz systematyczna odbudowa miasta ponownie przerwana została wojnami śląskimi (1741-1763). W 1757 r. miał miejsce kolejny pożar miasta. Po zakończeniu działań wojennych, administracja pruska wprowadziła zakaz budowy domów z materiałów palnych, a miasto uzyskało pewną pomoc w odbudowie. W okresie wojen napoleońskich nastąpiło ogólne zubożenie mieszkańców miasta. Ożywienie gospodarcze nastąpiło dopiero w 2 poł. XIX wieku. Najważniejszą inwestycją w latach 1821-1828 była modernizacja szosy Berlin - Wrocław i budowa nowej do Rawicza w 1852 r. Gazownia powstała w 1867 r. Ważnym bodźcem stało się uruchomienie połączenia kolejowego z Legnicą w 1869 r., a w 1871 r. z Głogowem. Cukrownia powstała w 1881 r., a fabryka mechanizmów pianinowych w 1896 r. W XIX w. powstawały również: przędzalnia wełny, tkalnia bawełny i zakład mechaniczny z odlewnią staliwa.

Przestrzennie miasto rozwijało się powoli, bez modernizacji ulic i wytyczania głównych arterii. Około 1860 r. zaprojektowano ul. Odrodzenia (dawniej Dworcowa) i nieznacznie wyprostowano oś ul. I Maja (dawniej Chojnowska). Obie ulice były zabudowane eklektycznymi kamieniczkami i domami

czynszowymi. Przedmieście ścinawskie dzieliło się na dwie części, w zachodniej mieściło się getto żydowskie, wschodnia stanowiła mieszaninę małych dworów, domów i tandetnych ruder, mieszkali tu robotnicy, tkacze oraz biedota miejska. W 1890 r. na tym terenie powstała nowa rzeźnia miejska. W 1883 r. powstały koszary kawalerii, rozbudowywane do 1938 r. W 1876 r. zmodernizowano wodociągi, w 1904 r. uruchomiono mleczarnię i wieżę wodną. Ważną inwestycją była budowa zakładu dla nerwowo-chorych, oddanego do użytku w latach 1903-1905. Przed wybuchem I wojny światowej, w 1914 r. Lubin uzyskał połączenie kolejowe z Chocianowem.

Lubin lat międzywojennych nie zmienił swego charakteru. Czynne były: rzeźnia, płatkarnia ziemniaków pastewnych, cukrownia, przetwórnia warzywno-owocowa z kiszarnią kapusty i ogórków konserwowych, wytwórnia soków oraz przetworów owocowych, 3 tartaki, wytwórnia obuwia wojskowego; ponadto 2 szpitale, 2 szkoły podstawowe, szkoła rolnicza przy ul. I Maja 15, szkoła zawodowa przy ul. Kopernika 16, liceum, 2 biblioteki parafialne i 1 miejska, 2 kina i mały teatr. Po 1933 r. miejscowy pułk kawalerii przekształcono w pancerno-motorowy, powstała nowa strzelnica na Przylesiu, zapoczątkowano modernizację lotniska. Podczas II wojny światowej w kształcie miasta nie zaszły żadne zmiany. W wyniku walk na przełomie stycznia i lutego 1945 r. zniszczeniu uległo 40% budynków, a drugie tyle zostało uszkodzonych.

2.2. TERENY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH

• **Obiekty, zespoły i założenia ujęte w rejestrze zabytków;**

Obiekty, zespoły i założenia urbanistyczne wpisane do rejestru zabytków objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z przepisów odrębnych.

W granicach administracyjnych miasta Lubina usytuowanych jest szereg zabytków nieruchomych, wpisanych do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego. Na terenie miasta usytuowane jest jedno stanowisko archeologiczne o zachowanej formie krajobrazowej – grodzisko wczesnośredniowieczne (stanowisko archeologiczne nr 4/7/73-20 AZP). Pomimo usytuowania na nim w XVII wieku kościoła p.w. Narodzenia NMP zachowało ono czytelną do dziś formę nasypu. Grodzisko to nie jest niestety, wpisane do rejestru zabytków województwa dolnośląskiego.

Najcenniejsze obiekty figurują we wspomnianym powyżej rejestrze zabytków. Przedmiotem wpisu mogą być wszelkie obiekty nieruchome („dzieła budownictwa, urbanistyki i architektury, niezależnie od ich stanu zachowania, jak historyczne założenia urbanistyczne miast i osiedli, parki i ogrody dekoracyjne, cmentarze, budowle i ich wnętrza wraz z otoczeniem oraz zespoły budowlane o wartości architektonicznej, a także budowle mające znaczenie dla historii budownictwa”).

Wykaz zabytków w mieście Lubin, stan na maj 2014 r.:

1. XV-wieczny kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej oraz dzwonnica przy ul. B. Chrobrego 7, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/2208/1018 prawomocną decyzją z dnia 13.01.1963 r.; właściciel: parafia rzymsko-katolicka w Lubinie
2. XVII-wieczny kościół ryglowy (parafialny p.w. Narodzenia NMP d. cmentarny) przy ul. Stary Lubin, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/2209/615 prawomocną decyzją z dnia 01.09.1959 r.; właściciel: parafia rzymsko-katolicka w Lubinie
3. XIV-XVII- wieczny kościół fil. p.w. św. Marii Dominiki Mazzarello, Lubin - Krzeczyn Wielki, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/2210/856 prawomocną decyzją z dnia 23.03.1956 r. właściciel: parafia rzymsko-katolicka w Chrótniku
4. XIV-wieczny cmentarz przy kościelny w Lubinie – Krzeczynie Wielkim, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/2211/852/L prawomocną decyzją z dnia 16.02.1990 r.; właściciel: parafia rzymsko-katolicka w Chrótniku
5. gotycko-renesansowe ruiny zamku przy ul. Piastowskiej, wpisane do rejestru zabytków pod numerem A/3030/1113 prawomocną decyzją z dnia 04.07.1964 r.; właściciel: gmina miejska Lubin
6. XIX-wieczny budynek (obecnie Ośrodek Kultury) przy ul. Piastowskiej 15, działka nr 66, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/3031/833/L prawomocną decyzją z dnia 11.09.1989 r.; właściciel: gmina miejska Lubin
7. XIV-wieczna kaplica zamkowa przy ul. Piastowskiej, wpisana do rejestru zabytków pod numerem A/3207/616 prawomocną decyzją z dnia 01.09.1959 r.; właściciel: gmina miejska Lubin
8. budynek Ratusza z 1768r. przy Rynek 23, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/3035/608/L prawomocną decyzją z dnia 14.04.1981 r.; właściciel: gmina miejska Lubin
9. XIV-wieczne mury miejskie, wpisane do rejestru zabytków pod numerem A/2677/1114 prawomocną decyzją z dnia 04.07.1964 r.; właściciel: gmina miejska Lubin

10. XIV-wieczna wieża obronna przy ul. Tysiąclecia, wpisana do rejestru zabytków pod numerem A/3029/352 prawomocną decyzją z dnia 22.11.1956 r.; właściciel: gmina miejska Lubin
11. XVIII-wieczny pałacyk przy ul. Rynek 11, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/3032/426 prawomocną decyzją z dnia 17.02.1960 r.; właściciel prywatny
12. stajnia i ujeżdżalnia, ul. Bema 8, koszary, wpisane do rejestru zabytków pod numerem A/5443/1-2 prawomocną decyzją z dnia 15.11.2011 r.
13. XVIII/XIX-wieczna kamienica przy ul. Odrodzenia 3A, wpisana do rejestru zabytków pod numerem A/3034/594 prawomocną decyzją z dnia 28.08.1959 r.; właściciel: prywatny
14. Historyczny zespół budowlany – dawne koszary 4 pułku dragonów w Lubinie (dawne koszary: budynek komendantury, stajnia I, stajnia II, budynek odwachu, dwa budynki adm.-gosp.) przy ul. Armii Krajowej, Składowa, Księcia Ludwika I, Kościuszki, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/977/1-6 z dnia 30.10.2006 r.; właściciel prywatny
15. Wieża ciśnień z lat 1905-1906 przy ul. Grabowa 31a, wpisana do rejestru zabytków pod numerem A/3033/966/L prawomocną decyzją z dnia 12.02.1992 r.; właściciel: prywatny.
16. Historyczny układ urbanistyczny Lubina, wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/2676/379 prawomocną decyzją z dnia 25.11.1956 r. (obszar zabytkowy, obszar objęty strefą ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych, w obowiązujących mpzp).

Wykaz obszarów wyznaczonych zgodnie z art.7 ustawy z dnia 18 marca 2010 o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o zmianie niektórych innych ustaw:

1. nowożytny historyczny układ urbanistyczny, kształtowany do 1945 r. (obszar zabytkowy, wykaz stanowisk archeologicznych 52, obszar objęty strefą ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych w obowiązujących mpzp)
2. historyczny układ ruralistyczny wsi Stary Lubin (obszar zabytkowy, obszar objęty strefą ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych w obowiązujących mpzp)

• **Zespoły i obiekty ujęte w ewidencji zabytków;**

Ewidencją zostają objęte zespoły i obiekty o istotnych, lokalnych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych.

Zgodnie z art. 21 i art. 22 ust. 4 Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ewidencja zabytków jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez m.in. gminę, zaś prezydent miasta prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków.

Obiekty znajdujący się w wojewódzkiej ewidencji zabytków wymienione w załączniku.

• **Cmentarze i zielen cmentarna;**

Podlegają ochronie zgodnie z art.2. ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, polegającej na utrzymywaniu ich jako terenów zielonych o założeniu komponowanym, i ochronie zieleni cmentarnej przed jej zniszczeniem. Szczegółowe zasady ochrony określają przepisy ustawy. Na rysunku Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina oznaczono wszystkie cmentarze występujące na terenie gminy.

• **Stanowiska archeologiczne;**

Na obszarze stanowisk archeologicznych i ich bezpośrednim sąsiedztwie nieobjętych wyznaczonymi w planach miejscowych obowiązującymi strefami „W” i strefą ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych, wszelkie zamierzenia związane z pracami ziemnymi wymagają przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Ponadto stanowiska te winny być uwzględniane i nanoszone w formie niezmienionej w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego. Nie należy jednak wykluczać możliwości, że dane dotyczące zabytkowej zawartości stanowisk oraz ich zasięgu, ulegną zmianie po przeprowadzeniu badań weryfikacyjnych.

Na terenie miasta Lubina, w jego granicach administracyjnych występują stanowiska archeologiczne, część z nich ma określoną i potwierdzoną lokalizację w terenie, a część takiej lokalizacji nie posiada. Klasyfikacja stanowisk archeologicznych jest następująca:

Ze względu na formę krajobrazową:

- stanowiska przestrzenne, tj. posiadające własną formę krajobrazową (np. grodziska). Zaznaczyć należy, że stanowiska pierwotnie przestrzenne obecnie mogą być zniwelowane w wyniku rozmaitych czynników, np. stanowisko archeologiczne nr 36/62/73-20 AZP – grodzisko wczesnośredniowieczne, którego nie udało się zlokalizować.

- stanowiska płaskie, tzn. bez własnej formy krajobrazowej (np. pojedyncze ślady osadnictwa, osady, cmentarzyska). Granice stanowisk płaskich wyznacza się na podstawie rozrzutu znalezisk zabytków archeologicznych na powierzchni terenu. W związku z tym, przy zagłębianiu się w grunt podczas robót, granice te mogą ulec zmianie. Na mapie Studium, zasięgi wszystkich stanowisk archeologicznych oznaczone są jedynie w sposób schematyczny - orientacyjny.

Ze względu na czas odkrycia i istniejąca dokumentację:

- stanowiska archiwalne, tzn. znane z dokumentów i literatury sprzed 1945 roku, a zweryfikowane pozytywnie przez współczesnych archeologów w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP). Stanowiska takie na mapie Studium zaznaczono zasrafurowanym trójkątem;
- stanowiska odkryte po 1945r. podczas prac wykopaliskowych lub powierzchniowych w ramach AZP. Należy się liczyć z możliwością zwiększenia liczby stanowisk archeologicznych w wyniku nowych odkryć (np. w wyniku prowadzenia stałych nadzorów archeologicznych podczas realizacji inwestycji). Stanowiska takie na mapie Studium zaznaczono zasrafurowanym owalem.
- odrębną kategorią są stanowiska archiwalne o nieokreślonej lokalizacji przestrzennej. Nie zostały one z oczywistych względów naniesione na mapę Studium. Uwzględnione natomiast zostały w części tekstowej.

Wszystkie stanowiska archeologiczne występujące na obszarze Studium zostały oznaczone na rysunku w sposób orientacyjno-schematyczny i wymienione w załączniku.

2.3. ZAGROŻENIA WARTOŚCI ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Stan ochrony konserwatorskiej na obszarze Studium nie jest zadowalający. Dotyczy to głównie terenu Starego Miasta w obrębie murów obronnych (wzniesienie na zachód od rynku kilku pięciokondygnacyjnych punktowych budynków mieszkalnych). Uporządkowania przestrzennego wymaga m.in. teren zespołu urbanistycznego zabudowy sięgającej pocz. XX w. w granicach ulic: Kolejowej, 1 Maja, Niepodległości oraz cieku Baczyna i terenów sportowych od południa oraz teren zespołu koszarowo – mieszkalnego przy ul. Armii Krajowej, Składowej, Drzymały i Kilińskiego.

W obrębie centrum staromiejskiego należy wykluczyć możliwość lokalizacji kiosków i pawilonów handlowo – usługowych.

Część obiektów historycznych jest remontowana i rozbudowywana niezgodnie z zasadami konserwatorskimi, a zabudowa jest degradowana poprzez szopy, składziki i baraki. Innym problemem jest łączenie nowej zabudowy z istniejącą historyczną tkanką wiejską (problem zagęszczania zabudowy, niedostosowania nowych obiektów skalą do otoczenia, stosowania nieodpowiednich kątów nachylenia połaci dachowych i materiałów do ich pokrycia, złych proporcji powierzchni muru i otworów).

3. STAN I FUNKCJONOWANIE ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Tab. Użytki gruntowe - dane UM Lubina – 2014 r

użytek	powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
B	222.6808	5.46
B-Ps	5.3589	0.13
B-R	149.0275	3.66
Ba	173.3991	4.26
Bi	309.4314	7.59
Bp	26.3089	0.65
Bz	154.8668	3.80
dr	293.5253	7.20
Ls	446.9661	10.97
Lz	46.6744	1.15
B - Ł	4.5373	0.11
Ł	213.6271	5.24
N	32.9770	0.81
Ps	46.1370	1.13
R	1618.0853	39.71
S	208.9812	5.13
Ti	8.1371	0.20
Tk	44.8964	1.10
Tr	6.5868	0.16
W	16.2041	0.40
Wp	15.3389	0.38
Ws	31.0869	0.76
SUMA	4074.8343	100.00

Tab. Użytki leśne i rolne - dane UM Lubina – 2014 r

użytek	powierzchnia [ha]	% powierzchni użytków rolnych	% powierzchni gminy
LsIII	0.1019	0.004	0.00
LsIV	33.4337	1.45	0.82
LsV	7.1214	0.31	0.17
LsVI	1.3917	0.06	0.03
ŁIII	55.7754	2.43	1.37
ŁIV	139.5861	6.07	3.43
ŁV	20.8002	0.90	0.51
ŁVI	6.7281	0.29	0.17
PsIII	4.9782	0.22	0.12
PsIV	28.6955	1.25	0.70
PsV	16.2045	0.70	-40
PsVI	1.7054	0.07	0.04
RIIIa	299.1028	13.01	7.34
RIIIb	427.9628	18.62	10.50
RIVa	513.4903	22.34	12.60
RIVb	340.0798	14.80	9.35
RV	263.5517	11.47	6.47

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

RVI	137.9010	6.00	3.38
SUMA	2298.6105	100.00	56.41

Tab. Struktura własności – użytki rolne i grunty leśne - dane UM Lubina – 2014 r

grupa rejestrowa	użytki rolne						gr. leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	
	gr. orne	sady	łąki trwałe	pastwiska	gr. rolne zabudowane	gr. pod rowami	lasy	gr. zadrz. i zakrz.
gr. Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	583	0	47	21	1	8	414	18
gr. Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	18	0	79	0	0	1	0	0
gr. spółek Skarbu Państwa i przedsiębiorstw państwowych	0	0	0	0	0	0	0	0
gr. gminy z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	201	1	37	5	6	6	11	17
gr. gminy przekazane w użytkowanie wieczyste	291	0	3	5	1	0	6	0
gr. osób fizycznych	418	13	49	13	28	1	14	5
gr. spółdzielni	41	0	0	0	2			
gr. kościołów i związków wyznaniowych	1	0	0	0	0	0	0	0
gr. powiatu z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0	0	0	0	0	0	0
gr. województwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe grunty	73	195	0	0	16	0	3	1
powierzchnia ewidencyjna	1623	209	215	44	54	16	448	47
powierzchnia geodezyjna	1625	209	215	44	54	16	448	47

Gmina miejska Lubin charakteryzuje się dość wysokim wskaźnikiem waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wg IUNiG w Puławach). Wynosi on 80,3 pkt, przy średniej dla województwa dolnośląskiego 74,9 pkt. Wskaźnik ten charakteryzuje cztery najważniejsze dla produkcji rolniczej czynniki naturalne: jakość i przydatność rolnicza gleb, agroklimat, rzeźba terenu i warunki wodne. Poniższa tabela zawiera porównanie wyceny tych czynników dla gminy miejskiej Lubin ze średnimi dla powiatu lubińskiego i województwa dolnośląskiego.

Tab. Punktowa wycena naturalnych czynników produkcji rolniczej

POSZCZEGÓLNE SKŁADNIKI	GINA MIEJSKA LUBIN	POWIAT LUBIŃSKI	WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE
Jakość i przydatność rolnicza gleb	58,9	53,6	56,9
Agroklimat	13,4	13,4	10,4
Rzeźba terenu	4,5	4,1	3,8
Warunki wodne	3,5	3,6	3,8

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

Ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej	80,3	74,8	74,9
--	------	------	------

Wg IUNiG Puławy – 1994 r.

Jak widać, największy wpływ na wartość wskaźnika mają jakość i przydatność rolnicza gleb występujących w gminie.

Największy udział w powierzchni gruntów ornych i użytków zielonych miasta mają gleby klas III i IV.

Wśród kompleksów przydatności rolniczej gleb przeważają tu kompleksy przydatności rolniczej gleb ornych pszenno dobry (ok. 41,6 %), żytni dobry (27,6%) oraz żytni bardzo dobry (19,4%).

Przeważają znacznie użytki zielone średnie, stanowiąc ponad 70 %.

Badania Okręgowej Stacji Chemiczno - Rolniczej we Wrocławiu opublikowane w 1999 roku wykazały, że w gminie miejskiej Lubin 9 % gleb użytkowanych rolniczo wykazuje odczyn bardzo kwaśny (pH poniżej 4,5), a 27 % - kwaśny (pH 4,6 – 5,5). Wymagają więc one większych nakładów na wapnowanie.

Do roślin uprawnych mało wrażliwych na zakwaszenie gleby należą żyto, len, seradela, trawy i łubin, natomiast do średnio wrażliwych – owies, ziemniaki i mieszanki zbożowe.

Jeżeli chodzi o zanieczyszczenie gleb użytkowanych rolniczo metalami ciężkimi, to na 4 pobrane na terenie miasta próby jedynie 1 wykazała podwyższoną zawartość miedzi i 1 – cynku. Zanieczyszczenia w stopniach od II do V nie wykazała żadna próba. Gleby o podwyższonej zawartości metali mogą być przeznaczane pod wszystkie uprawy polowe, z wyłączeniem uprawy roślin do produkcji żywności o szczególnie małej zawartości pierwiastków i substancji szkodliwych. Badania na zawartość siarki siarczanowej wykazały w trzech próbach średnią zawartość niską, a w jednej podwyższoną.

Według Powszechnego Spisu Rolnego 2010 na obszarze miasta funkcjonuje ogółem 668 gospodarstw rolnych (665 gospodarstw indywidualnych) w tym 256 prowadzących działalność rolniczą. Ich powierzchnia ogółem wynosi 1625ha w tym użytki rolne ogółem 1426ha..

Przeciętna wielkość gospodarstwa rolnego wynosi 3,4 ha, jest więc znacznie niższa niż w powiecie lubińskim (7,4 ha), a także w województwie dolnośląskim (8,2 ha). Spośród wymienionych 475 gospodarstw rolnych – 200 prowadzi działalność wyłącznie rolniczą, natomiast 46 – działalność rolniczą i pozarolniczą. Z 1597 ha użytków rolnych – 1470 ha stanowią grunty orne, a pod zasiewami znajduje się 814 ha, czyli 55,3 % gruntów. Sady w gospodarstwach rolnych zajmują 43 ha gruntów.

W strukturze zasiewów znacznie przeważają zboża (61,0 %), głównie pszenica. Drugie miejsce zajmują rzepak i rzepik – 14,1 %.

Zwierzęta gospodarskie są utrzymywane tylko w gospodarstwach indywidualnych, z czego w 11 – bydło (287 sztuk), w 14 – trzoda chlewna (824 sztuki). Obsada zwierząt gospodarskich w sztukach dużych na 100 ha użytków rolnych wynosi 27.

W 2012r. wg. danych GUS lasy zaminowały obszar 426,2ha (w tym 11ha było własnością gminy) a lesistość stanowiła 10,5%.

Lasy Nadleśnictwa Lubin według regionalizacji przyrodniczo - leśnej położone są w zasięgu Krainy V Śląskiej i przynależą do tzw. Dzielnicy Dolnośląskiej. Na obszarze obrębu Lubin przeważają siedliska boru mieszanego świeżego, boru świeżego oraz lasu mieszanego świeżego. Na pewnych obszarach w obniżeniach terenu oraz dolinach rzecznych występują lasy na siedliskach wilgotnych (lasu wilgotnego, lasu mieszanego wilgotnego, boru wilgotnego, olsu i olsu jesionowego). W składzie gatunkowym przeważa sosna, głównymi gatunkami domieszkowymi są olsza, dąb i akacja. Na mniejszych powierzchniach występują brzoza, modrzew i topola. Część drzewostanów wykazuje skład gatunkowy niezgodny ze składem pożądanym siedlisk.

Nadleśnictwo Lubin posiada opracowany przez Biuro Urządzania Lasów i Geodezji Leśnej w Brzegu Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lubin na okres 2006-2015r według którego prowadzona jest tu gospodarka leśna.

Plan ten m.in. zakłada wzrost przeciętnej zasobności drzewostanów w obrębie Lubin z 122 m³/ha w 1996 roku do 233 m³/ha w roku 2005.

Przeciętny wiek drzewostanów wzrośnie w tym okresie z 44 do 55 lat.

Do zadań nadleśnictwa należy:

- pozyskiwanie surowca drzewnego,
- zagospodarowanie lasu,
- zadrzewianie gruntów porolnych (głównie przejętych od AWRSP) oraz nieużytków lub zdegradowanych (przekazanych przez KGHM)
- ochrona lasu,

– nadzór nad gospodarką leśną w lasach prywatnych.

Większość kompleksów leśnych położonych na terenie miasta Lubin znajduje się w I strefie słabych uszkodzeń na skutek emisji przemysłowych. Jedynie lasy położone na północnym krańcu miasta znajdują się w II strefie uszkodzeń. Bezpośrednim tego następstwem jest obniżenie ich odporności biologicznej.

Wszystkie lasy w obszarze opracowania to lasy ochronne zaliczane do dwóch kategorii ochronności: lasy chroniące środowisko przyrodnicze - w granicach administracyjnych miasta Lubin, oraz lasy wodochronne. Największy obszar lasów wodochronnych znajduje się w północno-zachodniej części miasta.

Lasy nadleśnictwa są mało atrakcyjne turystycznie, głównie z powodu ich położenia w strefach uszkodzeń przemysłowych.

Używanie pestycydów oraz nawozów sztucznych z zawartością fosforanów ma negatywny wpływ na retencję i jakość wód powierzchniowych. Zwiększony dopływ substancji chemicznych i ścieków gospodarczych prowadzi do zachwiania równowagi biologicznej cieków rzecznych i zbiorników wodnych. Stosowane powszechnie wypalanie łąk w okresie jesiennym lub wczesną wiosną ma bardzo niekorzystny wpływ na różnorodność gatunkową traw, jak też na różnorodność fauny. Większość gatunków ginie podczas wypalania (pozostają monokultury gatunków najbardziej odpornych).

Zagrożenie mogą stanowić dzikie, nielegalne wysypiska śmieci, szczególnie niebezpieczne w przypadku składowania odpadów zawierających związki organiczne, metale ciężkie, amoniak i inne, mogące stosunkowo łatwo przedostać się do gleby.

4. SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA

Uwarunkowania społeczno - gospodarcze obok uwarunkowań przestrzennych są istotnym czynnikiem wpływającym na rozwój poszczególnych obszarów. Elementy takie jak prawa własności gruntów, demografia, struktura wieku, struktura zatrudnienia i bezrobocie oraz jakość życia mieszkańców posiadają znaczący wpływ na przyszłość zagospodarowania przestrzennego gminy. Analiza tych uwarunkowań w powiązaniu z uwarunkowaniami przestrzennymi pozwala prawidłowo określić kierunki rozwoju i zagospodarowania obszaru Studium.

Tab. Wybrane dane demograficzne w 2012 r. wg. GUS

	Powiat	Miasto Lubin
Ludność	106818	74669
- w tym kobiety	54843	38749
Urodzenia żywe	1026	731
Zgony	949	637
Przyrost naturalny	77	94
Saldo migracji ogółem	-147	-512
Ludność w wieku:		
- przedprodukcyjnym	18723	12313
- produkcyjnym	69375	48286
- poprodukcyjnym	18720	14070

4.1. DEMOGRAFIA

W 2014 roku Lubin liczył 72 356 mieszkańców.

Według danych GUS ilość osób na 1 km² w:

- 2003 r. wynosiła 1958
- 2010 r. wynosiła 1852
- 2011 r. wynosiła 1843
- 2012 r. wynosiła 1831

W latach 60 tych, 70 tych i 80 tych występował bardzo dynamiczny wzrost liczby ludności, z małego kilkutysięcznego miasta przekształcił się w ponad 80 tysięczny ośrodek. Na początku lat 90 tych nastąpiło zahamowanie wzrostu liczby ludności, a przez kolejne lata do chwili obecnej zarysowała się lekka tendencja spadkowa.

Prognoza demograficzna dla powiatu lubińskiego zakłada lekką tendencję spadkową na okres 2005 - 2020 oraz silniejszą po roku 2020.

W 2014 roku liczba mieszkańców miasta Lubina wynosi 72 356 osób (stan na 16.06.2014 r.) w tym 57 cudzoziemców zameldowanych na pobyt stały.

Tab. Liczba mieszkańców (1813 - 2014) wg. danych UM w Lubinie – 2014 r.

ROK	1813	1871	1910	1939	1946	1950	1956	1960	1965	1970	1975
LUBIN	1839	4164	6252	10800	1800	2700	4200	5500	13800	29500	47500
ROK	1978	1980	1988	1991	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002
LUBIN	57700	67119	78700	83005	85000	83198	82551	82137	81557	81126	80542
ROK	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2014
LUBIN	79725	79013	78293	77461	76781	76124	75332	74670	74087	73443	72356

Ilość osób z podziałem na płeć (stan na 16.06.2014 r.):

- kobiet – 37 915,
- mężczyzn – 34 441

Według danych GUS ilość kobiet na 100 mężczyzn w:

- 2010 r. wynosiła 108
- 2011 r. wynosiła 108
- 2012 r. wynosiła 108

Od 2001 roku liczba urodzeń przedstawia się następująco:

- 2001r. – 564 dzieci,
- 2002r. – 596 dzieci,
- 2003r. – 550 dzieci,
- 2004r. – 623 dzieci,
- 2005r. – 684 dzieci,
- 2006r. – 667 dzieci,
- 2007r. – 731 dzieci,
- 2008r. – 753 dzieci,
- 2009r. – 755 dzieci,
- 2010r. – 780 dzieci,
- 2011r. – 724 dzieci,
- 2012r. – 744 dzieci,
- 2013r. – 670 dzieci.

Tab. Prognoza dla powiatu

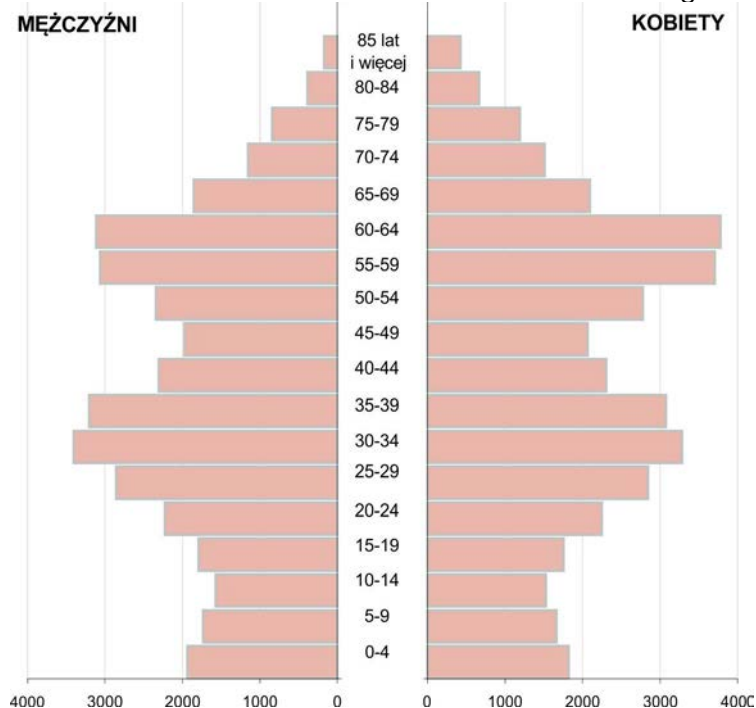
Prognoza z miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina (1986 rok) na rok 1995		95000			
Prognoza ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina (1998 rok) na rok 2005		88000 - 93000			
PROGNOZA DLA POWIATU LUBIŃSKIEGO					
2005	2010	2015	2020	2025	2030
108500	107500	106300	104000	100600	96600

Wraz ze zmianami w stanie ludności (patrz tabela) wystąpiły w ostatnich latach zmiany w strukturze wiekowej ludności. Obserwuje się wyraźny spadek w najmłodszych grupach wiekowych oraz w całym przedziale ludności w wieku przedprodukcyjnym. W przedziale wiekowym powyżej 17 roku życia obserwowano stały przyrost do końca lat 90 tych. Systematycznie wzrasta liczba ludności w najstarszych przedziałach wiekowych powyżej 60 roku. Zachodzący proces w dłuższej perspektywie czasu będzie niekorzystny, ze względu na wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym i spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Tab. Struktura wieku w przedziałach wiekowych dla miasta Lubina w latach 2003-2008-2012 - dane UM Lubina – 2014 r

	31.12.2003	31.12.2008	31.12.2012
0 - 6	4 878	4 312	4 538
7 - 15	8 253	6 236	5 646
16 - 19	4 922	3 546	2 766
20 – 60 Kobiety	26 526	25 086	22 337
20 – 60 Mężczyźni	26 871	26 040	24 126
Powyżej 60 kobiety	5 468	7 458	9 654
Powyżej 60 mężczyźni	2 807	3 446	4 376

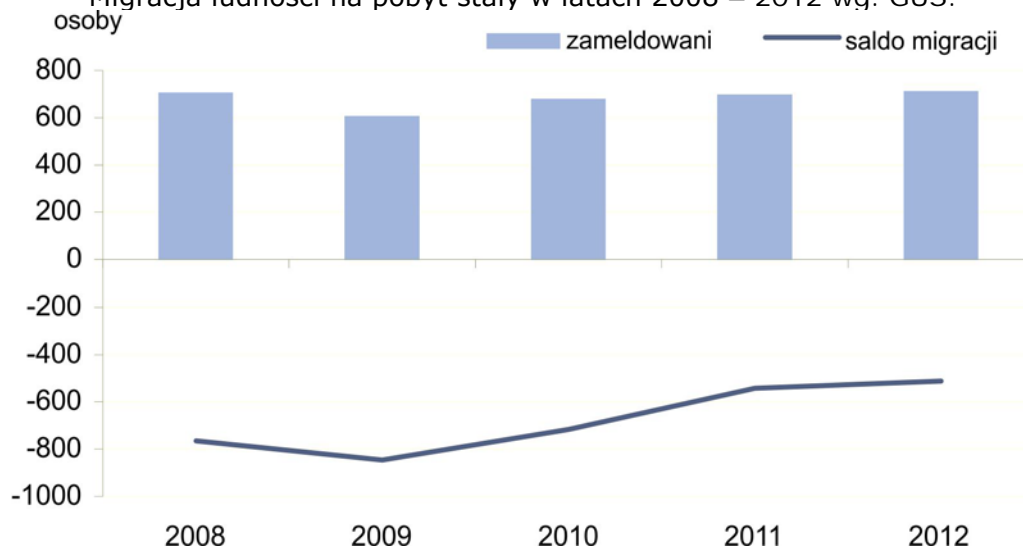
Piramida wieku ludności miasta Lubina w 2012 r. wg. GUS

Według danych GUS ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w:

- 2010 r. wynosiła 49,4
- 2011 r. wynosiła 52,1
- 2012 r. wynosiła 54,6

Migracja ludności na pobyt stały w latach 2008 – 2012 wg. GUS.

Tab. Miasto Lubin na tle gmin województwa dolnośląskiego - demografia 2012r:

	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn	Saldo migracji na 1000 ludności
Miasto Lubin	6	131	163
Gmina Lubin	128	10	5
Rudna	160	79	36
Ścinawa	100	42	98

Cyfra oznacza nr lokaty w województwie ze względu na wartość zmiennej.

4.2. RYNEK PRACY

Według danych GUS liczba pracujących na 1000 ludność w:

- 2010 r. wynosiła 299
- 2011 r. wynosiła 297
- 2012 r. wynosiła 297

Według danych GUS liczba zarejestrowanych bezrobotnych w:

- 2010 r. wynosiła 2486
- 2011 r. wynosiła 2491
- 2012 r. wynosiła 2712

W 2012 r. dochody gminy na 1 mieszkańca wyniosły – 3878 zł. Dochody własne stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy 67,9%. Udział wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach własnych wyniósł 38,0%. W gminie w 2012 r. 83,8% wydatków majątkowych przeznaczono na cele inwestycyjne. Wydatki majątkowe inwestycyjne stanowiły 10,1% wydatków ogółem budżetu gminy. W 2012 r. wydatki gminy na 1 mieszkańca wyniosły – 3627 zł.

Tab. Wybrane dane o rynku pracy w 2012 r. wg. GUS

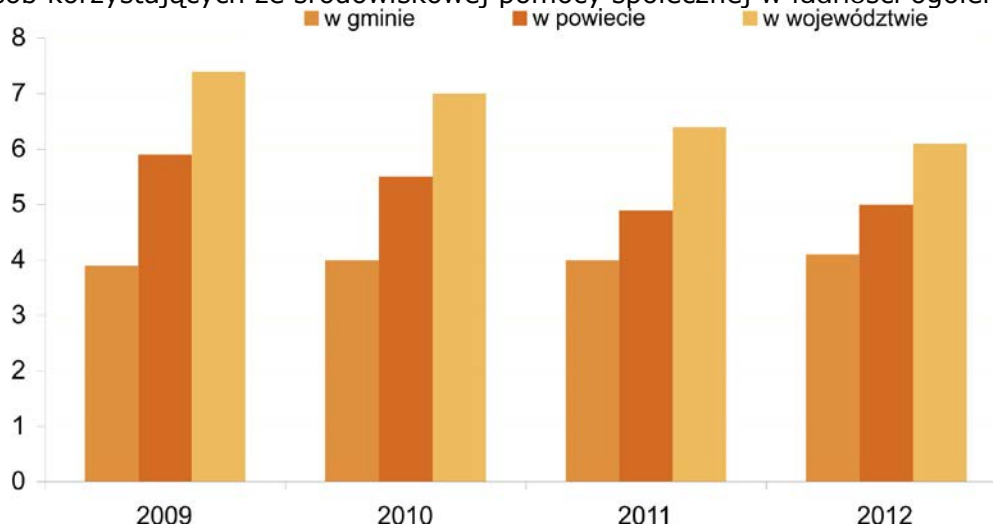
	Powiat	Miasto Lubin
Pracujący	25529	22188
Bezrobotni zarejestrowani	4158	2712
- w tym kobiety w %	59,3	60
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %	6,0	5,6
Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w %	7,5	7,1

Tab. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2012 r. wg. GUS

	Powiat	Miasto Lubin
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	9907	7424
- w tym w sektorze rolniczym	198	68
- w tym w sektorze przemysłowym	608	433
- w tym w sektorze budowlanym	1172	821
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności	927	994
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	723	766

W 2012 r. w Lubinie wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 34259,9 tys. zł.

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wg. GUS

Tab. Miasto Lubin na tle gmin województwa dolnośląskiego - finanse 2012r:

	Dochody własne budżetu gminy	Środki przeznaczone z budżetu Unii Europejskiej	Wydatki budżetu gminy	Obsługa długu publicznego
	na 1 mieszkańca			
Miasto Lubin	13	130	29	51
Gmina Lubin	12	93	43	12
Rudna	2	-	9	-
Ścinawa	102	97	129	111

Cyfra oznacza nr lokaty w województwie ze względu na wartość zmiennej.

5. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA I CHARAKTERYSTYKA ZAINWESTOWANIA

5.1. PODZIAŁ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNY OBSZARU STUDIUM

Miasto Lubin jest historycznie ukształtowanym ośrodkiem miejskim, siedzibą gminy i powiatu. Miasto posiada charakterystyczną dla młodych i szybko rozwijających się ośrodków strukturę funkcjonalno – przestrzenną, którą podzielić można na 7 jednostek różniących się warunkami naturalnymi, funkcją i zagospodarowaniem terenu, są to: na północnym – wschodzie Małomice, na południu Przylesie, na południowym zachodzie Krzeczyn, na zachodzie Ustronie, na północnym zachodzie Przemysłowy Lubin w centrum Stare Miasto i Centrum.

Jednostka Stare Miasto (SM) – główna funkcja: usługowo - mieszkaniowa

Granicą jednostki od zachodu jest ul. Kolejowa, ul. 1 Maja, ul. M. Skłodowskiej Curie, od północy ul. Kościuszki, od wschodu ul. Paderewskiego, ciek Baczyna od południa ul. Gen. Wł. Sikorskiego i ul. Odrodzenia. Obszar całkowicie zainwestowany. Zabudowa wielorodzinna i jednorodzinna, usługi centrotwórcze i podstawowe, we wschodniej części tereny parkowe wraz z pozostałościami założenia zamkowego.

Jednostka Centrum (C) – główna funkcja: usługowo - mieszkaniowa

Granicą jednostki od zachodu są tereny kolejowe, od północy, wschodu oraz południa trasa drogi krajowej nr 3. Obszar całkowicie zainwestowany. Zabudowa wielorodzinna i jednorodzinna z usługami, usługi centrotwórcze i podstawowe, zakłady produkcyjno – usługowe, usługi komercyjne, w południowo – zachodniej części tereny sportowo – rekreacyjne, we wschodniej części tereny parkowe (Park Wrocławski, Park Słowiański).

Jednostka Małomice (M) – główna funkcja: mieszkaniowo – usługowo - rekreacyjna

Granicą jednostki od zachodu jest linia kolejowa, od północy i wschodu granica miasta, od południa granica miasta oraz trasa drogi krajowej nr 3. Teren częściowo zainwestowany głównie wzdłuż ul. Małomickiej (tereny dawnej wsi Małomice) oraz drogi krajowej nr 3. Dominuje zabudowa jednorodzinna, nieliczna zagrodowa wraz z usługami podstawowymi. W północnej części tereny nieczynnego ośrodka rekreacyjnego „Małomice”, w centralnej tereny po byłej produkcji gospodarki ogrodniczej (Spółka „AGREA”), w południowej nieliczne zakłady oraz tereny oczyszczalni ścieków i składowiska odpadów. Większość terenu zajmują sady i ogrody działkowe, na północy tereny lasów.

Jednostka Przylesie (P) – główna funkcja: mieszkaniowo – usługowo

Granicą jednostki od zachodu jest linia kolejowa, od północy ulica Komisji Edukacji Narodowej od wschodu i południa granica miasta. W północnej zainwestowanej części terenu dominuje zabudowa wielorodzinna z usługami oraz jednorodzinna. W południowej części większość obszaru zajmują sady, ogrody działkowe, parki (Park Leśny) oraz lasy.

Jednostka Krzeczyn (K) – główna funkcja: mieszkaniowo – produkcyjna

Granicą jednostki od północy jest ulica Chocianowska oraz fragment południowej obwodnicy, od wschodu linia kolejowa, od południa i zachodu granica miasta. Obszar częściowo zainwestowany głównie wzdłuż drogi powiatowej nr 1235D oraz ulicy Przemysłowej. W zachodniej części przeważa zabudowa jednorodzinna, we wschodniej wzdłuż terenów kolejowych pojedyncze zakłady produkcyjno – usługowe. Na południu znajduje się teren po byłej ciepłowni miejskiej. Na pozostałej części terenu dominują użytki rolne oraz tereny leśne.

Jednostka Ustronie (U) – główna funkcja: mieszkaniowo - usługowa

Granicą jednostki od zachodu jest granica miasta od północy osiedli Ustronie oraz Wyżykowskiego, ul. Jana Pawła II, ul. Hutnicza, trasa drogi nr 3, od wschodu linia kolejowa, od południa granica miasta. Obszar w dużej części zainwestowany. Zabudowa wielorodzinna, jednorodzinna z usługami, usługi podstawowe, we wschodniej części drobne zakłady usługowo – produkcyjne, w południowo – wschodniej części na obszarze Starego Lubina nieliczna zabudowa zagrodowa, w północnej części Park Jesionowy.

Jednostka Przemysłowy Lubin (PL) – główna funkcja: produkcyjna

Granicą jednostki od wschodu jest linia kolejowa, od południa granica jednostki Ustronie, od zachodu i północy granica miasta. Obszar w części zainwestowany głównie wzdłuż trasy drogi krajowej nr 3, na południe od niej tereny przemysłowe KGHM Polska Miedź na północ różnorodne tereny produkcyjno – usługowe, tereny kompleksu sportowego ze stadionem oraz tereny lotniska. W południowej części

tereny Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej – Podstrefa Lubin. W zachodniej części tereny cmentarza, użytków rolnych oraz tereny lasów.

5.2. CHARAKTERYSTYKA ZAINWESTOWANIA

• Stan prawny gruntów

Tab. Struktura własności - dane UM Lubina – 2014 r

grupa rejestrowa	powierzchnia ogólna gruntów w ha
grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	1226
grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	330
grunty spółek Skarbu Państwa i przedsiębiorstw państwowych	0
grunty gminy z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	813
grunty gminy przekazane w użytkowanie wieczyste	496
grunty osób fizycznych	692
grunty spółdzielni	50
grunty kościołów i związków wyznaniowych	8
grunty powiatu z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	23
grunty województwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	4
pozostałe grunty – grunty będące przedmiotem własności i władania innych os.	433
powierzchnia ewidencyjna	4075
powierzchnia geodezyjna	4077

Tab. Struktura własności – grunty zabudowane i zurbanizowane - dane UM Lubina – 2014 r

grupa rejestrowa	grunty zabudowane i zurbanizowane				
	ter. mieszkaniowe	ter. przemysłowe	inne ter. zabudowane	zurbanizowane ter. niezabudowane	ter. rekreacji i wypoczynku
gr. Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	0	0	6	0	11
gr. Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	2	124	54	1	5
gr. spółek Skarbu Państwa i przedsiębiorstw państwowych	0	0	0	0	0
gr. gminy z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	27	4	75	20	111
gr. gminy przekazane w użytkowanie wieczyste	133	1	37	4	7
gr. osób fizycznych	105	8	29	4	2
gr. spółdzielni	2	0	0	0	0
gr. kościołów i związków wyznaniowych	0	0	0	1	0
gr. powiatu z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0	1	0	0
gr. województwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0	0	0	0
pozostałe grunty	3	34	75	4	21
powierzchnia ewidencyjna	272	171	283	34	157
powierzchnia geodezyjna	272	171	283	34	157

Tab. Struktura własności – tereny komunikacji - dane UM Lubina – 2014 r

grupa rejestrowa	grunty zabudowane i zurbanizowane		
	ter. dróg	ter. kolejowe	inne ter. komunikacyjne
gr. Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	100	3	0

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

wieczyste			
gr. Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	3	40	3
gr. spółek Skarbu Państwa i przedsiębiorstw państwowych	0	0	0
gr. gminy z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	229	1	5
gr. gminy przekazane w użytkowanie wieczyste	4	0	0
gr. osób fizycznych	1	0	0
gr. spółdzielni	0	0	0
gr. kościołów i związków wyznaniowych	0	0	0
gr. powiatu z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	22	0	0
gr. województwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	4	0	0
pozostałe grunty	1	1	0
powierzchnia ewidencyjna	364	45	8
powierzchnia geodezyjna	364	45	8

Tab. Struktura własności – pozostałe grunty - dane UM Lubina – 2014 r

grupa rejestrowa	użytki kopalne	wody płynące	wody stojące	użytki ekologiczne	nieużytki	tereny różne
gr. Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	0	13	1	0	2	0
gr. Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0	0	0	0	0
gr. spółek Skarbu Państwa i przedsiębiorstw państwowych	0	0	0	0	0	0
gr. gminy z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	0	1	30	0	24	2
gr. gminy przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0	0	0	2	2
gr. osób fizycznych	0	0	0	0	2	0
gr. spółdzielni	0	0	0	0	0	0
gr. kościołów i związków wyznaniowych	0	0	0	0	0	0
gr. powiatu z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0	0	0	0	0
gr. województwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0	0	0	0	0
pozostałe grunty	0	0	0	0	4	2
powierzchnia ewidencyjna	0	14	31	0	34	6
powierzchnia geodezyjna	0	14	31	0	34	6

W 2014 r. na terenie miasta Lubina organ gminy gospodarujący zasobem nieruchomości posiadał 909 lokali o funkcji mieszkaniowej i 34 lokale o funkcji nie mieszkaniowej. Użytkownicy wieczysti na gruntach gminy to 13457 lokali o funkcji mieszkaniowej i 456 lokali o funkcji nie mieszkaniowej.

• **Mieszkalnictwo**

Obszar Studium zamieszkuje około 72 356 osób. Na terenie Studium występuje przede wszystkim budownictwo wielorodzinne, indywidualne budownictwo jednorodzinne (w dużej części o charakterze willowym) oraz w niewielkiej ilości budownictwo zagrodowe.

Zabudowa rejonu ul. Stary Lubin, Małomickiej i Przemysłowej ma charakter typu zagrodowego i składa się z budynków mieszkalnych oraz gospodarczych, wybudowanych przed 1945 r., z nielicznymi obiektami wybudowanymi po 1945 r. Rejony osiedli Świerczewskiego (pomiędzy ul. Gen Wł. Sikorskiego i KEN), Staszica (pomiędzy obwodnicą, Skłodowskiej-Curie, Al. Niepodległości), Zwycięstwa (pomiędzy obwodnicą, Paderwskiego, Al. Niepodległości), pld. – wsch. część Ustronia II, część Ustronia IV oraz

Przylesie I, II, III zbudowane są obiektami wzniesionymi po 1970 r. Są to budynki wielorodzinne od pięciu do jedenastu kondygnacji oraz usługowo – handlowe. Rejon ul. Traugutta, Łokietka i Sienkiewicza posiada rozproszoną zabudowę typu miejskiego, na którą składają się budynki mieszkalne wybudowane przed 1945 r. z nielicznymi obiektami wykonanymi po 1945 r. Z kolei w rejonie ulic 1 Maja, Kopernika i Odrodzenia przeważa zabudowa zwarta składająca się z budynków mieszkalnych wielorodzinnych wybudowanych przed 1945 r. z nielicznymi wyjątkami wykonanymi po 1945 r. Rejon ul. Sikorskiego posiada zabudowę wykonaną po 1980 r. Zabudowę rejonu ul. Tysiąclecia stanowią bloki mieszkalne wielorodzinne pięciokondygnacyjne wykonane po 1945 r. Rejon osiedla Polnego posiada zabudowę składającą się z piętrowych domów jednorodzinnych wolnostojących oraz ciągów parterowych domów w zabudowie szeregowej, a osiedle Ustronie I składa się z bloków mieszkalnych pięcio i jedenasto kondygnacyjnych. Zabudowa w obydwu osiedlach została wzniesiona po 1970 r. Rejon osiedla Spółdzielczego tworzy głównie zabudowa wolnostojących domów jednorodzinnych, wykonanych przed 1965 r. Osiedle „D” posiada zabudowę mieszaną, budynki wielokondygnacyjne użyteczności publicznej wybudowane w większości przed 1945 r. oraz część po 1965 r.

Lubin należy do miast charakteryzujących się niską wielkością powierzchni użytkowej przypadającej na 1 mieszkanie (jedna z ostatnich lokat wśród gmin woj. dolnośląskiego). Przeciętna wielkość użytkowa mieszkania wynosiła w roku 2002 (wg rocznika statystycznego WUS) $54,8 \text{ m}^2$ i jest to wielkość niższa niż dla Legnicy - $61,7 \text{ m}^2$ i dla Głogowa - $57,0 \text{ m}^2$ oraz niższa od średniej dla województwa dolnośląskiego ogółem $65,5 \text{ m}^2$, niższa od średniej dla powiatu Lubin $60,7 \text{ m}^2$.

Spowodowane to jest niewielkim udziałem w ogólnej substancji mieszkaniowej mieszkań sprzed roku 1945, małym udziałem zabudowy jednorodzinnej zrealizowanej w okresie po 1945 r. oraz dużą liczbą mieszkań o niewielkiej powierzchni użytkowej (głównie budownictwo realizowane w technice wielkiego bloku i wielkiej płyty) przeważnie w zabudowie wielorodzinnej zrealizowanej po 1965 r.

Na koniec 2002 r. zasoby mieszkaniowe Lubina wynosiły 26308 mieszkań o 90789 izbach (w 1997 r. - 25215 mieszkań o 86893 izbach). Współczynnik przeciętnej powierzchni użytkowej w m^2 na 1 osobę wynosił $18,1 \text{ m}^2$ (Legnica - $21,7 \text{ m}^2$, Głogów - $18,1 \text{ m}^2$) przy średniej dla woj. dolnośląskiego - $21,3 \text{ m}^2$. Przeciętna liczba osób w mieszkaniu wynosiła w Lubinie 3,01 (Legnica - 3,5, Głogów - 3,54), dla powiatu Lubin - 3,14, a dla woj. dolnośląskiego - 3,07. W porównaniu z 2001 r. zmniejszyła się ilość osób przypadająca na 1 mieszkanie w 2001 wynosiła 3,18, a w 2002 - 3,01.

Sytuacja mieszkaniowa w porównaniu ze średnią wojewódzką oraz Legnicą i Głogowem wypada różnicowo (większy niż w Lubinie udział zabudowy przed 1945 r. w Głogowie, a szczególnie w Legnicy powoduje wyższy wskaźnik tych miast w przeciętnej powierzchni użytkowej jednego mieszkania oraz na jedną osobę), osiągając gorsze współczynniki dla średniej powierzchni użytkowej 1 mieszkania i przeciętnej powierzchni użytkowej na 1 osobę oraz lepsze dla przeciętnej liczby osób w mieszkaniu.

Budownictwo mieszkaniowe w mieście Lubin charakteryzują następujące wskaźniki (dane z 2010 r.):

- średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem - $56,6 \text{ m}^2$;
- średnia przeciętna powierzchnia mieszkania na osobę - $21,2 \text{ m}^2$.

Według danych GUS liczba mieszkań oddanych do użytkowania w:

- 2010 r. wynosiła 169
- 2011 r. wynosiła 263
- 2012 r. wynosiła 242

Zasoby mieszkaniowe wg GUS:

	2011	2012
mieszkania	28447	28672
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m^2	57,1	57,3
liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	9558	9184
liczba lokali socjalnych	202	216

• Oświata i wychowanie

Tab. Przedszkola w Lubinie - dane UM Lubina - 2014 r.

Przedszkole Miejskie Nr 1	ul. Krupińskiego 17
Przedszkole Miejskie Nr 2	ul. Staszica 2
Przedszkole Miejskie Nr 3	ul. Kilińskiego 35

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

Przedszkole Miejskie Nr 4	ul. Kościuszki 10
Przedszkole Miejskie Nr 5	ul. Orzeszkowej 11
Przedszkole Miejskie Nr 6	ul. Łużycka 6
Przedszkole Miejskie Nr 7	ul. Osiedlowa 7a
Przedszkole Miejskie Nr 9	ul. Szkolna 23
Przedszkole Miejskie Nr 10	ul. II Armii W.P. 21
Przedszkole Miejskie Nr 12	ul. Jastrzębia 2
Przedszkole Miejskie Nr 13	ul. 1 –go Maja 16B
Przedszkole Miejskie Nr 14	ul. Sokoła 44
Przedszkole Społeczne „Akademia Przedszkolaka”	ul. Parkowa 2
Przedszkole Społeczne „Montessori”	ul. Pawia 41
Przedszkole Niepubliczne „Akademia Maluszka”	ul. Górnicza 2a/1
Przedszkole Niepubliczne „Zielone Przedszkole”	ul. Sportowa 35
Przedszkole Niepubliczne „Planeta Zdrowia”	ul. Krucza 43A
Przedszkole Niepubliczne „Biała Żyrafa”	ul. Sienkiewicza 5
Przedszkole Prywatne „Radosny Maluszek”	ul. Budziszyńska 8

Tab. Szkoły podstawowe w Lubinie - dane UM Lubina – 2014 r

Szkoła Podstawowa nr 5	ul. Kilińskiego 12
Szkoła Podstawowa nr 8	ul. Parkowa 2
Szkoła Podstawowa nr 9	ul. Legnicka 1
Szkoła Podstawowa nr 10	ul. Wyszyńskiego 3
Szkoła Podstawowa nr 12	ul. Sowia 7
Szkoła Podstawowa nr 14	ul. Norwida 10
Zespół Szkół Sportowych	ul. Sybiraków 11
Zespół Szkół Integracyjnych	ul. M. Skłodowskiej – Curie 4
Zespół Szkół nr 3	ul. Gwarków 93
Zespół Szkół Społecznych	ul. Pawia 41

Tab. Gimnazja w Lubinie - dane UM Lubina – 2014 r

Gimnazjum nr 1	ul. Szpakowa 2
Gimnazjum nr 4	ul. Konopnickiej 5
Gimnazjum nr 5	ul. Szkolna 25
Selekcyjne Gimnazjum	ul. Jana Pawła II 58
Zespół Szkół Integracyjnych	ul. M. Skłodowskiej – Curie 4
Zespół Szkół Sportowych	ul. Sybiraków 11
Zespół Szkół nr 3	ul. Gwarków 93
Zespół Szkół Społecznych	ul. Pawia 41

Tab. Szkoły średnie w Lubinie - dane UM Lubina – 2014 r

I Liceum Ogólnokształcące	ul. M. Kopernika 7
II Liceum Ogólnokształcące	Al. Niepodległości 31
V Liceum Ogólnokształcące	ul. Sybiraków 11
Zespół Szkół nr 1	ul. T. Kościuszki 9
Zespół Szkół nr 2	ul. Szpakowa 1
Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących	ul. Komisji Edukacji Narodowej 6a

Tab. Edukacja - dane GUS

Edukacja	2010/11	2011/12	2012/13
Miejsca w przedszkolach	2283	2384	2660
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	2520	2667	2772
w tym w przedszkolach	2520	2667	2772
Uczniowie szkół podstawowych	4059	4116	4117
Uczniowie szkół gimnazjalnych	2747	2725	2535
Uczniowie przypadający na 1 komputer w szkole z internetem:			
w szkole podstawowej	16	15	15
w gimnazjum	14	14	11
Komputery z dostępem do internetu:			
w szkole podstawowej	252	283	278
w gimnazjum	191	189	227

Ludność gminy według edukacyjnych grup wieku w 2012 r.

0 – 2 lata – 2231

3 – 6 lat – 2977

7 – 12 lat – 3788

13 – 15 lat – 1926

W 2012 r. subwencja oświatowa w gminie wyniosła (w tys. zł.) – 66443, a wydatki na oświatę i wychowanie wyniosły – 117998 tys. zł.

Tab. Miasto Lubin na tle gmin województwa dolnośląskiego – oświata i turystyka 2012r:

	Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania	
			obiekty	udzielone noclegi
Miasto Lubin	128	56	39	20
Gmina Lubin	64	164	68	50
Rudna	85	46	-	-
Ścinawa	76	143	90	118

Cyfra oznacza nr lokaty w województwie ze względu na wartość zmiennej.

• Zdrowie i opieka społeczna

Opieka zdrowotna otwarta na terenie miasta jest wystarczająca i reprezentowana jest przez Szpital Powiatowy im. J. Jonstona, Wojewódzką Stację Pogotowia Ratunkowego (ul. Gen. J. Bema 5) oraz niepubliczny ZOZ – Miedziowe Centrum Zdrowia S.A. (ul. Skłodowskiej-Curie 66).

Jednostki infrastruktury społecznej na terenie miasta scharakteryzowano na podstawie danych GUS z 2010 r

Tab. Jednostki infrastruktury społecznej.

Szpital	2 placówki
Ośrodki zdrowia, przychodnie	26 placówek
Ośrodki opiekuńczo – wychowawcze	5 placówek
Apteki	30 placówek

Według danych GUS liczba ludność na jedną przychodnię w:

– 2010 r. wynosiła 2904

– 2011 r. wynosiła 2505

– 2012 r. wynosiła 2263

• Kultura

Tab. Obiekty kultury i rozrywki w Lubinie - dane UM Lubina – 2014 r

Młodzieżowy Dom Kultury	ul. Komisji Edukacji Narodowej 6a
Centrum Kultury „Muza”	ul. Armii Krajowej 1
Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”	ul. Pruzi 7 i 9

Tab. Biblioteki w Lubinie - dane UM Lubina – 2014 r

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Staszica Oddział Wypożyczalnia Główna w skład biblioteki wchodzi:	ul. M. Skłodowskiej – Curie 6
1. Biblioteka Multimedialna „Łucznik”, Pracownia Informatyczna, Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów	ul. Odrodzenia 24
2. Filia Nr 3	ul. Żurawia 17
3. Filia Nr 4	ul. Jastrzębia 6
4. Biblioteka Multimedialna „Czytnik”	ul. C.K.Norwida 10

W wybudowanej galerii handlowej Cuprum Arena znajduje się kino Helios.

• Administracja i łączność

Do najważniejszych usług w zakresie administracji należą: Starostwo Powiatowe (wraz z Ośrodkiem Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Lubinie), Urząd Miejski w Lubinie (wraz z Urzędem Stanu Cywilnego), Urząd Gminy Wiejskiej Lubin, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowej Straży Pożarnej, Straż Miejska, Nadleśnictwo, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Skarbowy, Urząd Statystyczny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa.

• Sport i rekreacja

Tab. Obiekty sportowe w Lubinie - dane UM Lubina – 2014 r

Hala Sportowa	ul. Odrodzenia 28b, planowane ostateczne odbiory do 15 sierpnia 2014, kompleks Regionalnego Centrum Sportu Sp. z o.o.
Hala sportowa	ul. Komisji Edukacji Narodowej 17b, Regionalnego Centrum Sportu Sp. z o.o.
Hala sportowa	ul. Norwida 10, Regionalnego Centrum Sportu Sp. z o.o.
Boisko piłkarskie – Orlik	ul. Szpakowa 1
Stadion Sportowy	ul. M. Skłodowskiej – Curie 98 – stadion do rozgrywek piłki nożnej
Boiska treningowe	ul. Komisji Edukacji Narodowej 17b, kompleks RCS Sp. z o.o. W skład kompleksu wchodzi boiska trawiaste, korty tenisowe, boiska ze sztuczną nawierzchnią, tor wrotkarski/łyżwiarski, lodowisko, boisko lekkoatletyczne

• Turystyka i wypoczynek

W Lubinie funkcjonują hotele: Baron ul. M. Skłodowskiej – Curie 88, Adria ul. M. Skłodowskiej – Curie 92, Konferencyjny ul. M. Skłodowskiej – Curie 176, Sportowy OSIR ul. Sikorskiego 1. W 2012 r. w budowie znajdują się 2 hotele: przy ul. Zielonogórskiej oraz w Parku Leśnym przy ul. Kwiatowej. Na terenie miasta głównie na krańcach północnych, zachodnich i południowych występują obszary leśne. Lubin posiada kilka parków z których największymi walorami przyrodniczymi charakteryzują się: w centrum Park Wrocławski i Słowiański, na południu Park Leśny, na zachodzie Park Jesionowy.

W Parku Wrocławskim znajduje się „Ptaszarnia”, w której zamieszkują chronione gatunki ptaków. W 2014 r. Wrocławski Ogród Zoologiczny wygrał przetarg na czteroletnią obsługę Centrum Edukacji Przyrodniczej w Lubinie. Wrocławski Ogród Zoologiczny zajmie się prowadzeniem zajęć przyrodniczych dla uczniów lubińskich szkół, a także zasiedleniem i opieką nad „Ptaszarnią”, która będzie częścią Centrum Edukacji Przyrodniczej.

Przez omawiany obszar przebiegają szlaki turystyczne oznaczone kolorami: niebieskim, żółtym, czerwonym i zielonym. Z terenu Głogowa do Legnicy, przez Sobin, Jędrzychów, Szklary Górne, Lubin, Krzeczyn Wielki i Chróśnik, prowadzi szlak niebieski „Polskiej Miedzi”. Szlak żółty, zwany „Szlakiem

zabytków”, przechodzi z Chocianowa i wiedzie przez Szklary Dolne i Krzeczyn Mały do Lubina i dalej na obszar gminy Ścinawa. Szlak czerwony otwiera trasę przemarszu II Armii Wojska Polskiego na odcinku od zachodniej granicy gminy, przez Krzeczyn Mały i Lubin do granicy wschodniej. Szlak zielony z Lubina biegnie w kierunku obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Czarnej Wody” i dalej, przez jego teren, przechodzi na teren gminy Chocianów.

W roku 2010 ukończono budowę stadionu piłkarskiego (klubem rezydującym na stadionie jest KGHM Zagłębie Lubin). Stadion położony jest przy drodze krajowej nr 3. Nowy stadion powstał w miejscu, w którym znajdował się stary stadion. Nowy stadion nie jest modernizacją starego obiektu – został całkowicie zbudowany od podstaw.

• **Produkcja**

Zakłady produkcyjne zlokalizowane są głównie w północno zachodniej części Lubina, w mniejszym stopniu we wschodniej i południowej części. Przemysł na obszarze Studium reprezentowany jest głównie przez branżę górniczą (przemysł miedziowy), budowlaną, produkcję artykułów spożywczych, produkcję drewna i wyrobów z drewna, działalność wydawniczą i poligraficzną, produkcję metalowych wyrobów gotowych, produkcję maszyn i urządzeń, produkcję maszyn i aparatury elektrycznej, produkcję mebli. Największym przedsiębiorstwem jest holding KGHM Polska Miedź S.A. którego siedzibą jest Lubin. Oprócz tego na terenie miasta funkcjonuje wiele innych - mniejszych i większych - podmiotów gospodarczych.

Na terenie miasta działa kilku dealerów największych, światowych producentów samochodów (Toyota, VW i Audi, Fiat, FSO, Ford, Renault, Citroen, Mercedes, Hyundai, Honda, BMW, Suzuki, Opel. Tradycje związane z włókiennictwem, czy szerzej - przemysłem lekkim kontynuują Zakłady Odzieżowe LUBINEX, które ostatnio specjalizują się w szyciu różnego rodzaju spodni m.in. dla renomowanych zachodnich firm, takich jak Pierre Cardin czy Pioneer.

Istotną częścią gospodarki lokalnej są jednostki wykonujące usługi komunalne, po restrukturyzacji działają one na własny rachunek. O jakość i komfort życia w mieście sprawnie i kompetentnie dbają spółki: Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami MUNDO, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej TERMAL, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (MPWiK).

Przedsiębiorstwo Lotnicze Sp. z o.o., zaangażowało się w zorganizowanie lotniczej komunikacji lokalnej.

Do największych inwestorów zagranicznych w mieście zaliczyć można:

METRO AG, centrum handlowo-usługowe REAL, MC Donald's Polska - obiekt gastronomiczny, JERONIMO MARTENS DISTRIBUTION - centrum logistyczno-dystrybucyjne. Stacje paliw: BP POLAND, STATOIL Polska, ESSO POLSKA, Lotos, Shell, DEA MINERALOL POLSKA oraz AHLERS AG, zakłady odzieżowe LUBINEX Sp. z o.o.

• **Legnicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – Podstrefa Lubin (LSSE)**

Na obszarze jednostki Przemysłowy Lubin przy ul. Granitowej zlokalizowana jest LESS. Obszar strefy to teren o pow. ok. 25,0 ha w skład której wchodzi dz. nr 136/23 i 136/13 AM 3 obręb nr 9. Obecnie w strefie rozpoczyna działalność URBEX S.C. (produkcja materiałów budowlanych). Na terenie strefy działa - Jeronimo Martins Dystrybucja.

• **Cmentarze**

Na terenie Studium zlokalizowane są trzy cmentarze: w centrum miasta pomiędzy ulicą Cmentarną i Szkolną, wypełniony w 100%, w zachodniej części miasta przy ul. Zacisze oraz nieczynny wpisany do rejestru zabytków na południu w Krzeczynie.

Tab. Miasto Lubin na tle gmin województwa dolnośląskiego – mieszkalnictwo 2012r:

	Powierzchnia użytkowa mieszkania w zasobach mieszkaniowych na 1 osobę	Ludność korzystająca z instalacji w % ogółu ludności		
		wodociągu	kanalizacji	gazu
Miasto Lubin	165	1	2	1
Gmina Lubin	6	52	21	52
Rudna	50	22	11	27
Ścinawa	113	55	79	121

Cyfra oznacza nr lokaty w województwie ze względu na wartość zmiennej.

Tab. Miasto Lubin na tle gmin województwa dolnośląskiego – działalność gospodarcza 2012r:

	Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Miasto Lubin	54
Gmina Lubin	66
Rudna	159
Ścinawa	130

Cyfra oznacza nr lokaty w województwie ze względu na wartość zmiennej.

5.3. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW – ZAGROŻENIA DLA LUDNOŚCI

Dominującym elementem oddziałującym na warunki życia są zagrożenia i uciążliwości powodowane przez wzrastający ruch samochodowy oraz zakłady przemysłowe. Transport samochodowy jest głównym generatorem zanieczyszczenia powietrza szczególnie wzdłuż dróg krajowych nr 3 i 36 (obwodnica, ul. Skłodowskiej-Curie, Legnicka, KEN), dróg wojewódzkich (ul. Chocianowska, 1 Maja, Małomicka) oraz w centrum miasta (ul. Paderewskiego, Niepodległości, Jana Pawła II, Hutnicza). Należy się spodziewać, że wraz z oddaniem drogi krajowej w klasie drogi ekspresowej, południowej obwodnicy Lubina oraz nowego układu komunikacyjnego w rejonie Małomic, problem ten w znacznym stopniu zostanie zredukowany, przynajmniej w odniesieniu do bardzo uciążliwego ciężkiego ruchu tranzytowego. Na terenie miasta nie występują obecnie zakłady szczególnie uciążliwe ze względu na emisję zanieczyszczeń gazowych. Największe źródła emisji obszarowej na terenie Lubina to składowiska odpadów komunalnych oraz zakładowe składowiska odpadów. Są one źródłem emisji gazów, w skład których wchodzi metan. Na stan powietrza w gminie miejskiej Lubin mają wpływ różnorodne źródła zanieczyszczeń pyłowych i gazowych związane głównie z emisjami przemysłowymi, pochodzącymi z ciepłowni lokalnych i indywidualnych, od składowisk odpadów oraz związane z transportem drogowym, kolejowym.

Na podstawie pomiarów stałych w stacji pomiarowej przy ul. 1 Maja oraz badań okresowych prowadzonych na terenie miasta nie stwierdzono przekroczeń stężeń dopuszczalnych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery. W ostatnim okresie stwierdzono natomiast podwyższone w stosunku do lat ubiegłych stężenia fluoru i fenolu w powietrzu atmosferycznym.

Do największych punktowych źródeł emisji pyłów na terenie Lubina zalicza się następujące zakłady:

- „Energetyka” sp. z o.o. Elektrociepłownia E – 1 Lubin (w okresie grzewczym)
- „Lubinex” Sp. z o.o.
- „MCZ” Miedziowe Centrum Zdrowia S.A.

Ilość i jakość wód powierzchniowych i podziemnych decyduje bezpośrednio o warunkach życia. Ze względu na wieloletnią działalność przemysłową, stan czystości wód powierzchniowych na omawianym terenie jest niezadowolający a rzeki należą do najbardziej zanieczyszczonych w całym regionie. Rzeka Zimnica przepływa w sąsiedztwie OUOW „Gilów” i jest zanieczyszczana głównie przez infiltracje wód opadowych ze zdeponowanych tam odpadów, powodujących jej zasolenie. Rzeka jest również odbiornikiem ścieków z mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków z terenu miasta, która po modernizacji przestała być źródłem zanieczyszczenia rzeki.

Na podstawie danych z 2001 roku wody rzeki Zimnicy na całym odcinku w granicach opracowania, nie odpowiadają normom pod względem zanieczyszczeń fizyko-chemicznych i sanitarnych, a w zakresie wskaźników hydrobiologicznych mieszczą się w II klasie czystości. Zimnica jest również odbiornikiem oczyszczonych ścieków z oczyszczalni w miejscowości Obora; wpływ na jakość jej wód mają ponadto dopływy:

- Potok Małomicki z wysoką zawartością żelaza ogólnego,
- Baczyna ze znacznymi stężeniami zawiesiny i żelaza ogólnego.

Do potoku Baczyna odprowadzane są m.in. ścieki przemysłowe i ścieki sanitarne z węzła PKP.

W granicach Gminy Miejskiej Lubin występują trzy kategorie górniczych terenów do zabudowy, stan istniejący przedstawiono na rysunku „Uwarunkowania przestrzenne miasta Lubina”, a prognozę przedstawiono na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina”:

- I kategoria – obejmuje większość miasta Lubina oprócz północnych i wschodnich obszarów jednostki Małomice i południowo - wschodnich obszarów jednostki Przylesie
- II kategoria – obejmuje północne i wschodnie obszary jednostki Małomice i południowo - wschodnie obszary jednostki Przylesie, północne obszary jednostki Krzeczyn oraz fragmenty jednostki Ustronie i Przemysłowy Lubin

- III kategoria – występują lokalnie w sąsiedztwie terenów lotniska sportowego (teren gminy Lubin), w północnej części jednostki Krzeczyn oraz zachodniej i południowej części jednostki Ustronie.

I i II kategorie terenu górniczego mają niewielki wpływ na konstrukcje budynków i nie powodują znaczących trudności w wykonaniu specjalnych zabezpieczeń dla urządzeń infrastruktury technicznej, natomiast III kategoria występuje na opisywanym obszarze lokalnie i obejmuje głównie tereny przemysłowo-usługowe oraz niezabudowane.

Ponadto ujemny wpływ na powierzchnię terenu mają wstrząsy górnicze zwane tąpnięciami.

Komfort warunków życia mieszkańców w dużej mierze zależy od elementów środowiskowych takich, jak nasycenie zielenią, dostępność terenów rekreacyjnych i warunków klimatu lokalnego. Struktura przestrzenna miasta stwarza dość korzystne warunki bioklimatyczne, występuje jednak znaczna dysproporcja w nasyceniu miasta zielenią (niewielka ilość terenów zielonych w jednostce Ustronie oraz południowej części jednostki Małomice) oraz rozmieszczeniu publicznych terenów rekreacyjno – wypoczynkowych (zlokalizowane głównie w jednostce Centrum, Przylesie, Przemysłowy Lubin oraz Małomice).

Stan środowiska naturalnego na terenie miasta Lubina w odniesieniu do pewnych jego komponentów w ostatnim dziesięcioleciu uległ zauważalnej poprawie, dotyczy to w szczególności higieny atmosfery oraz w mniejszym zakresie stanu czystości wód powierzchniowych. Jedną z przesłanek tego faktu są wyniki obserwacji monitoringowych oraz poprawa stanu drzewostanów na terenach leśnych.

6. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

6.1. KOMUNIKACJA

• Powiązania zewnętrzne

Lubin położony jest w zachodniej części powiatu lubińskiego w środkowo – północnej części województwa dolnośląskiego, w odległości ok. 69 km od Wrocławia, 22 km od Legnicy, 430 km od Warszawy, 280 km od Berlina. Lubin posiada stosunkowo dogodne połączenia drogowe z Wrocławiem, Legnicą, Głogowem, Chojnowem, Ścinawą, Polkowicami, Zieloną Górą oraz kolejowe (w 2012 r. planowana jest reaktywacja połączeń do Legnicy, Głogowa i Zielonej Góry).

• Lotnisko

Na terenie miasta Lubina znajduje się lotnisko sportowe o kodzie referencyjnym 2B. Na terenie miasta obowiązują nieprzekraczalne ograniczenia wysokości zabudowy (wysokości obiektów budowlanych: budynków oraz budowli nie będących budynkami), określone w dokumentacji lotniska Lubin.

• Komunikacja kolejowa

Przez teren miasta, na kierunku północ – południe przebiega linia kolejowa nr 289, pierwszorzędna, zelektryfikowana, jednotorowa, państwowego znaczenia, relacji Legnica – Rudna Gwizdanów, przez Lubin Górniczy, łącząca siedziby powiatów legnickiego, lubińskiego i głogowskiego. Obsługa obszaru Studium następuje poprzez stację zlokalizowaną przy ul. Kolejowej (w 2012r. budynek dworca PKP był już rozebrany). Na terenie miasta funkcjonuje część odcinka linii kolejowej nr 971 o znaczeniu relacji Lubin – Oddział ZG „Lubin”, jednotorowa zelektryfikowana (własność Pol-Miedź Trans sp. z o.o.).

Obecnie planuje się wznowienie połączeń kolejowych oraz nowe zamierzenia inwestycyjne związane z liniami kolejowymi.

• Sieć drogowa

Lubin posiada stosunkowo gęstą sieć dróg, na którą składają się drogi krajowej nr 3 i 36, droga wojewódzka nr 335, drogi powiatowe nr 1219D (dawniej 20319), nr 1230D (dawniej 20330), nr 1231D (dawniej 20332), nr 1235D (dawniej 20335), nr 1190D, nr 1192D, nr 1193D, Nr 1220D oraz dróg gminnych. Stan techniczny i parametry części z nich odbiegają od wymogów normatywnych.

Droga krajowa nr 3:

Droga nr 3 relacji Nowa Sól – Lubin – Legnica (stan istniejący na maj 2014r – GP 2/2, GP 1/2). Zarządzeniem Nr 83 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 24 grudnia 2009 r. zmieniające zarządzenie w sprawie klas istniejących dróg krajowych ustalono klasę techniczną: droga główna ruchu przyspieszonego (GP).

Droga krajowa przebiega przez Lubin na długości ok. 5,9 km. Łączy Lubin z Głogowem i Zieloną Górą na północy oraz z Legnicą i trasą autostrady A4 na południu. Na obszarze miasta przebiega ulicami: M. Curie Skłodowskiej, obwodnicą, Komisji Edukacji Narodowej, Legnicką. Prowadzi głównie ruch tranzytowy łącząc woj. lubuskie i wielkopolskie z centralnymi i południowymi obszarami Dolnego Śląska (a także poprzez odcinek drogi nr 36 z Wrocławiem), w ograniczonym stopniu obsługuje gminę poprzez sieć łączących się z nią dróg wojewódzkich i powiatowych. Natężenie ruchu kołowego wynosi ok. 12209 poj./dobę. Odcinek na ul. M. Curie Skłodowskiej, obwodnicy i częściowo Komisji Edukacji Narodowej oraz Legnickiej - dwujezdniowy.

Droga krajowa nr 36:

Droga nr 36 relacji Prochowice – Lubin (stan istniejący na maj 2014r Lubin – Prochowice – GP 2/2, GP 1/2 Lubin – Ścinawa G 1/2). Zarządzeniem Nr 83 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 24 grudnia 2009 r. zmieniające zarządzenie w sprawie klas istniejących dróg krajowych ustalono klasę techniczną: droga główna ruchu przyspieszonego (GP).

Droga nr 36 relacji Lubin – Ścinawa – Wińsko – Załęcze – Rawicz – Krotoszyn – Ostrów Wielkopolski. Zarządzeniem Nr 83 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 24 grudnia 2009 r. zmieniające zarządzenie w sprawie klas istniejących dróg krajowych ustalono klasę techniczną: droga główna (G).

Droga krajowa przebiega przez Lubin na długości ok. 2,5 km. Łączy Lubin z Wrocławiem oraz z Rawiczem. Na obszarze miasta przebiega ulicami: Ścinawską i obwodnicą. Prowadzi głównie ruch tranzytowy łącząc Wrocław z woj. lubuskim oraz woj. wielkopolskie z centralnymi obszarami Dolnego Śląska, w ograniczonym stopniu obsługuje gminę poprzez sieć łączących się z nią dróg wojewódzkich i

powiatowych. Natężenie ruchu kołowego wynosi ok. 6706 poj./dobę. Odcinek na obwodnicy - dwujezdniowy.

Droga wojewódzka nr 335:

Droga nr 335 relacji Chojnów – Ścinawa.

Droga wojewódzka przebiega przez Lubin ul. Chocianowską (klasa główna – G1/2) i Al. Gen. St. Maczka (klasa główna – G2/2) do skrzyżowania z Aleją Komisji Edukacji Narodowej/Legnicką (DK3).

Drogi powiatowe stanowią zasadniczą sieć drogową obsługującą część Lubina, oraz gminę. Łączą poszczególne miejscowości ze sobą oraz z siedzibą gminy w Lubinie.

Parametry większości z nich są wystarczające – klasa Z i G. Niektóre odcinki dróg wymagają poprawy stanu technicznego i uzupełnienia obiektów i urządzeń drogowych towarzyszących i poprawiających sprawność i bezpieczeństwo ruchu.

Tab. Wykaz dróg powiatowych na terenie miasta Lubina – stan 31 grudnia 2014r.

Klasa techn.	Nr drogi	Nazwa ulicy.	Długość drogi
Z	1219D	Al. Jana Pawła II - od skrzyżowania z drogą powiatową ul. Hutnicza – nr 1192D do granicy miasta z m. Obora	2,946
G	1220D	ul. Małomicka - od granicy miasta do skrzyżowania z dr. kraj. nr 3 (obwodnica)	2,700
Z	1230D	ul. Piłsudskiego - od skrzyżowania z dr. kraj. nr 3 (ul. K.E.N.) do granicy miasta z m. Osiek	3,082
Z	1231D	ul. Księginicka – od skrzyżowania z dr. kraj. nr 3 (obwodnica) do granicy miasta z m. Księginice	2,920
Z	1235D	ul. Grottgiera - od granicy miasta z m. Krzeczyn Wielki do granicy miasta z m. Chróstnik	0,990
Z	1190D	ul. Leśna - od skrzyżowania z dr. kraj. nr 3 (ul. Legnicka) do skrzyżowania z dr. powiat. nr 12300 (ul. Piłsudskiego)	1,509
G	1192D	ul. Hutnicza - od skrzyżowania z planowaną obwodnicą południową na przedłużeniu ul. K.E.N. do skrzyżowania z dr. kraj. nr 3 (ul. Skłodowskiej-Curie)	2,375
Z	1193D	ul. Paderewskiego - od skrzyżowania z dr. kraj. nr 3 (obwodnica) do skrzyżowania z dr. kraj. nr 3 (ul. K.E.N.)	1,519
		OGÓŁEM ok.:	18,041

Drogi gminne, są podstawową siecią ulic w Lubinie, uzupełniają sieć dróg powiatowych. Parametry przeważnie klasy L lub D.

Tab. Wykaz dróg gminnych na terenie miasta Lubina – stan 31 grudnia 2014r.

Lp.	Numer drogi	Przebieg w powiecie lubińskim	Długość [km]
1.	103081 D	Adama Asnyka	0,162
2.	103082D	Kamienna	0,857
3.	103083D	Jarosława Iwaszkiewicza	0,168
4.	103084D	Cypriana Kamila Norwida	0,504
5.	103085D	Marii Konopnickiej	0,608
6.	103086D	Juliusza Słowackiego	0,117
7.	103087D	Władysława Reymonta	0,369
8.	103088D	Juliana Tuwima	0,404
9.	103089D	Aleksandra Fredry	0,354
10.	103090D	Miedziana	0,401
11.	103091D	Elizy Orzeszkowej	0,431
12.	103092D	Stefana Kisielewskiego	0,452
13.	103093D	Polna	0,215
14.	103094D	Stefana Żeromskiego	0,29
15.	103095D	Marii Pawlikowskiej- Jasnorzewskiej	0,53
16.	103096D	droga wzdłuż garaży od ul. Fredry do ul. Asnyka	0,397
17.	103097D	droga pomiędzy ul. Kamienną a Miedzianą - równoległa do ul. Jana Pawła II	0,283

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

18.	103098D	dojazd do domków jednorodzinnych przy ul. Polnej (działka nr 871 obręb nr 9)	0,053
19.	103099D	ścieżka do Obory (od ul. Szybowej do ul. Zacisze)	1,5
20.	103100D	Zacisze	0,75
21.	103101D	Szybowa	0,565
22.	103102D	Bolesława Krupińskiego	1,154
23.	103103D	Srebrna	0,298
24.	103104D	Złota	0,154
25.	103105D	Sztygarska	0,55
26.	103106D	Wiertników	0,268
27.	103107D	Kopalniana	0,188
28.	103108D	Stawowa	0,294
29.	103109D	Sw. Barbary	0,117
30.	103110D	Gwarków	0,629
31.	103111D	Bolesława Sztukowskiego	0,693
32.	103112D	Budowniczych LGOM	0,665
33.	103113D	Łącznik pomiędzy ulicami Gwarków a Hutniczą - ciąg pieszy	0,354
34.	103114D	Wójta Henryka	0,67
35.	103115D	Przemysłowa - od ul. Stary Lubin do drogi krajowej nr 3)	3,765
36.	103116D	Przemysłowa (od skrzyżowania w kierunku Krzeczyna)	2,265
37.	103117D	Stary Lubin	1,553
38.	103118D	Stefana Okrzei	0,173
39.	103119D	Sudecka	0,168
40.	103120D	Towarowa	0,391
41.	103121D	Jana Kochanowskiego	2,405
42.	103122D	Cisowa	0,264
43.	103123D	Wiązowa	0,247
44.	103124D	Kasztanowa	0,202
45.	103125D	Wiśniowa	0,675
46.	103126D	Topolowa, Dębowa	0,53
47.	103127D	Jodłowa	0,239
48.	103128D	Olchowa	0,293
49.	103129D	Sosnowa	0,175
50.	103130D	Bukowa	0,21
51.	103131D	Lipowa	0,268
52.	103132D	Brzozowa	0,308
53.	103133D	Osiedłowa	0,532
54.	103134D	Jarzębinowa	0,379
55.	103135D	Akacyjowa	0,292
56.	103136D	Wierzbowa	0,735
57.	103137D	Parkowa, Jana Bilińskiego	0,65
58.	103138D	Leszczynowa	0,595
59.	103139D	Modrzewiowa	0,394
60.	103140D	droga pomiędzy ulicami Leszczynową i Modrzewiową - równoległa do Jana Pawła II	0,11
61.	103141D	Cedrowa	0,361
62.	103142D	Jesionowa	0,18
63.	103143D	Jaśminowa	0,283
64.	103144D	Jaworowa	0,159
65.	103145D	Grabowa, Kalinowa	0,356
66.	103146D	Klonowa	0,054
67.	103147D	Platanowa	0,04
68.	103148D	Magnoliowa	0,161
69.	103149D	Bolesławiecka	0,491

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

70.	103150D	Górnica	0,648
71.	103151D	Marii Skłodowskiej Curie	1,401
72.	103152D	drogi na Osiedlu D	0,91
73.	103153D	droga dojazdowa do posesji Skłodowskiej 38	0,23
74.	103154D	Spółdzielcza	0,27
75.	103155D	Cmentarna	0,675
76.	103156D	Willowa	0,3
77.	103157D	Żwirki i Wigury, Lotników	0,224
78.	103158D	Konstytucji 3-go Maja	0,389
79.	103159D	Józefa Bema	0,603
80.	103160D	Szkolna	0,375
81.	103161D	Adama Mickiewicza	0,561
82.	103162D	Tadeusza Kościuszki	0,944
83.	103163D	łącznik pomiędzy ulicami T. Kościuszki i A. Mickiewicza - ciąg pieszy	0,114
84.	103164D	Stanisława Staszica	0,25
85.	103165D	Składowa, Armii Krajowej, do ul. Niepodległości (dr.woj.nr 335)	0,135
86.	103166D	droga do garaży (od Armii Krajowej do Medicus) nr działki 239/6 obręb nr 5	0,259
87.	103167D	Armii Krajowej, Mikołaja Kopernika, od ul. Niepodległości (dr.woj.nr.335)	0,04
88.	103168D	Księcia Ludwika I	0,496
89.	103169D	Ignacego Łukasiewicza	0,228
90.	103170D	Jana Kilińskiego	0,77
91.	103171D	łącznik pomiędzy ulicami Kilińskiego i Księcia Ludwika I wraz z drogą przed budynkiem Starostwa	0,078
92.	103172D	Ignacego Krasickiego	0,11
93.	103173D	Cedyńska	0,314
94.	103174D	Śląska, Władysława Broniewskiego	0,109
95.	103175D	Słoneczna	0,241
96.	103176D	Michała Drzymały	0,335
97.	103177D	Bankowa	0,295
98.	103178D	Rzeźnicza	0,417
99.	103179D	Słowiańska	0,694
100.	103180D	dojazd do Ośrodka Geodezji	0,065
101.	103181D	Rzemieślnicza	0,155
102.	103182D	Kaletnicza	0,12
103.	103183D	Mieszka I, Rynek, Odrodzenia	0,198
104.	103184D	Kolejowa	0,757
105.	103185D	Kolejowa - dojazd do kortów tenisowych	0,304
106.	103186D	Grodzka	0,061
107.	103187D	Piastowska	0,059
108.	103188D	Mikołaja Pruzi	0,085
109.	103189D	Bolesława Chrobrego	0,126
110.	103190D	Zamkowa	0,168
111.	103191D	Wrocławska	1,28
112.	103192D	Św. Jadwigi	0,14
113.	103193D	Bolesława Prusa	0,141
114.	103194D	Mikołaja Reja	0,071
115.	103195D	Hugona Kołłątaja	0,201
116.	103196D	Kazimierza Wielkiego	0,187
117.	103197D	Tysiąclecia	0,251
118.	103198D	Władysława Łokietka	0,176
119.	103199D	Romualda Traugutta	0,341
120.	103200D	Henryka Sienkiewicza	0,302
121.	103201D	łącznik pomiędzy ul. Sienkiewicza a Kopernika	0,085
122.	103202D	Władysława Sikorskiego	0,831
123.	103203D	łącznik pomiędzy ul. Odrodzenia a Sikorskiego z dojazdem do domków jednorodzinnych	0,291
124.	103204D	ciąg pieszy pomiędzy ul. Sikorskiego a KEN (dz. Nr 236 obręb nr 5)	0,205

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

125.	103205D	Budziszyńska	0,911
126.	103206D	II Armii Wojska Polskiego	0,563
127.	103207D	Karkonoska	0,267
128.	103208D	Baligrodzka	0,075
129.	103209D	Bieszczadzka	0,879
130.	103210D	Sybiraków	0,28
131.	103211D	droga pomiędzy ul. Sybiraków a Bieszczadzką (dz. nr 300/2 obręb nr 5)	0,114
132.	103212D	Łużycka	0,122
133.	103213D	Kard. Stefana Wyszyńskiego	0,752
134.	103214D	Szpakowa	0,69
135.	103215D	Zwierzyckiego	0,251
136.	103216D	Legnicka, Pawia, Sportowa	3,168
137.	103217D	Jerzego Kukuczki	0,224
138.	103218D	Żurawia	0,623
139.	103219D	Orla	1,055
140.	103220D	Jastrzębia	1,21
141.	103221D	Wronia	0,439
142.	103222D	Leśna wew.	1,416
143.	103223D	Sokoła	1,399
144.	103224D	Krucza	0,728
145.	103225D	Sowia	0,481
146.	103226D	Wrzosowa	1,171
147.	103227D	Ptasia	1,727
148.	103228D	Gajowa (wraz z przedłużeniem do ZUW)	2,3
149.	103229D	Jeżynowa	0,115
150.	103230D	Jagodowa	0,18
151.	103231D	Malinowa	0,365
152.	103232D	droga pomiędzy ogrodami działkowymi od drogi nr 0230D (20330) do Osieka	1,113
153.	103233D	droga wzdłuż ogrodów działkowych od ZUW nr 5 w kierunku do Osieka	0,521
154.	103234D	droga od drogi nr 3 do lotniska	0,932
155.	103235D	droga od drogi nr 3 wzdłuż byłej fabryki domów - droga położona w obrębie 1 miasta Lubina, oznaczona numerem geodezyjnym nr 58,	0,246
156.	101157D	Spacerowa	2,698
157.	103236D	droga od ul. Spacerowej do wiaduktu kolejowego w kierunku lotniska	0,246
158.	103237D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie 2 miasta Lubina, oznaczona numerami geodezyjnymi nr 211,212, część działki nr 90	1,342
159.	103238D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie 2 miasta Lubina, oznaczona numerami geodezyjnymi nr 218, część działki nr 267,	0,331
160.	103239D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie 2 miasta Lubina, oznaczona numerami geodezyjnymi nr 247, część działki nr 246/1, 391, 273, 274/1, 272/1	0,293
161.	103240D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie 2 miasta Lubina, oznaczona numerami geodezyjnymi nr 35, 43, część działki nr 54, część działki nr 350	0,87
162.	103241D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie 2 miasta Lubina, oznaczona numerami geodezyjnymi nr 360, 359, 282,281/9	2,063
163.	103242D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie 2 miasta Lubina, oznaczona numerem geodezyjnym nr 305,	0,24
164.	103243D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie nr 2 miasta Lubina, oznaczona numerami geodezyjnymi nr 242/1, 244/1, część działki nr 246/1, 217, część działki nr 245/1	0,696
165.	103244D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie nr 2 miasta Lubina, oznaczona numerami geodezyjnymi nr 251, 254/13, 254/15, 254/17, część działki nr 245/1	0,602
166.	103245D	Małomicka (gminna) - droga położona w obrębie 2 miasta Lubina, oznaczona numerem geodezyjnym nr 90	0,47
167.	103246D	droga od ul. Małomickiej (dr.woj.nr 292) dojazdowa do basenu OSiR	0,695

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

168.	103247D	łącznik od ul. Małomickiej (dr.woj.nr 292) do GOS	1,167
169.	103248D	łącznik od ul. Małomickiej (dr.woj.nr292) do ul. Spacerowej	1,519
170.	103249D	łącznik pomiędzy dr nr 0231 D (20332) do Księgienic a drogą nr 36 do Ścinawy	0,4
171.	103250D	ścieżka rowerowa przy drodze krajowej nr 36 w kierunku Ścinawy	0,759
172.	103251D	Zielona	1,91
173.	103252D	łącznik pomiędzy drogą nr 3/36 a droga nr 3	0,392
174.	103253D	Miroszowicka	0,288
175.	103254D	droga od drogi nr 3 do ZE i Parku Leśnego	0,426
176.	103255D	Braci Gierymskich, Jacka Malczewskiego	0,211
177.	103256D	Jacka Malczewskiego	0,136
178.	103257D	Piotra Michałowskiego	0,329
179.	103258D	Juliusza Kossaka	0,51
180.	103259D	Leona Wyczółkowskiego	0,604
181.	103260D	Olgi Boznańskiej	0,366
182.	103261D	Jacka Malczewskiego od ul. Grottgera (dr. pow. 0235D (20335)) do granic miasta	0,895
183.	G1	ul. Tarnopolska	0,364
184.	G2	ul. Nowogródzka	0,94
185.	G3	ul. Stanisławowska	0,388
186.	G4	ul. Wileńska	0,244
187.	G5	ul. Lwowska	0,269
188.	G6	ul. Poleska	0,300
189.	G7	ul. Grodzieńska	0,138
190.	G8	ul. Wołyńska	0,139
191.	G9	ul. Chopina	0,215
192.	G10	ul. Bacha	0,227
193.	G11	ul. Jana Matejki	0,566
194.	G12	ul. Józefa Chelmońskiego	0,510
195.	G13	ul. Stanisława Wyspiańskiego	0,152
196.	G14	ul. Kwiatowa	0,595
197.	G15	ul. Wjazdowa	0,190
198.	G16	Droga G16	0,48
199.	G17	Droga G17	0,97
200.	G18	Droga G18	0,115
201.	G19	Droga G19	0,129
202.	G20	Droga G20	0,105
203.	G21	Droga G21	0,321
204.	G22	Droga G22	0,109
205.	G23	Droga G23	0,115
206.	G24	Droga G24	0,227
207.	G25	Droga G25	0,129
208.	G26	Droga G26	0,44
209.	G27	Droga G27	0,136
210.	G28	Droga G28	0,89
211.	G29	Droga G29	0,81
212.	G30	Droga G30	0,263
213.	G31	Droga G31	0,189
214.	G32	Droga G32	0,602
215.	G33	Droga G33	0,414
216.	G34	Droga G34	0,190
217.	G35	Droga G35	0,261
218.	G36	Droga G36	0,57
219.	G37	Droga G37	0,118
220.	G38	Droga G38	0,282
221.	G39	Droga G39	0,98
222.	G40	Droga G40	0,398
223.	G41	Droga G41	0,245
224.	G42	Droga G42	0,417
225.	G43	Droga G43	0,122

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

226.	G44	Droga G44	0,64
227.	G45	Droga G45	0,101
228.	G46	Droga G46	0,38
229.	G47	Droga G47	0,124
230.	G48	Droga G48	2,49
231.	G51	Droga G51	0,729
232.	G52	Droga G52	0,251
233.	G53	Droga G53	0,869
234.	G54	Droga G54	
235.	G55	ul. Komara	0,300
236.	G56	ul. Ślusarskiego	0,300
237.	G57	ul. Krzemieniecka	1,00
238.	G58	ul. Brzeska	0,510
239.	G59	ul. Malinowskiego	0,300
240.	G60	ul. Górskiego	0,400
241.	G61	ul. Deyny	0,100
242.	G62	obwodnica południowa	2,50
243.		Al. L. Kaczyńskiego	1,55

• **Stacja i zaplecze PKP**

Stacja PKP usytuowana jest w centralnej części miasta przy ulicy Kolejowej (budynek kolejowy został rozebrany, planuje się przywrócenie ruchu pasażerskiego).

• **Komunikacja PKS**

Lubin leżąc na trasie drogi krajowej nr 3 i nr 36 posiada rozwiniętą sieć połączeń komunikacji autobusowej miejscowej i pozamiejscowej. Wszystkie miejscowości gminy Lubin posiadają połączenia z Lubinem. Lubin posiada połączenia dziennie z Wrocławiem, z Legnicą, z Głogowem, z Chocianowem, z Polkowicami, z Chojnowem, ze Ścinawą oraz bezpośrednie połączenia m.in. z Warszawą, Poznaniem, Zieloną Górą, Piłą, Częstochową, Gorzowem Wlk, Kielcami, Leszmem, Jelenią Górą, Wałbrzychem, Zgorzelcem, Bolesławcem i Świdnicą. Istniejący dworzec i plac manewrowy PKS zlokalizowany jest w centralnej części miasta, w rejonie ulic M. Curie Skłodowskiej i Konstytucji 3 Maja. Na terenie miasta funkcjonuje ponadto prywatna komunikacja osobowa zapewniająca połączenia z najbliższymi miastami (busy).

• **Trasy rowerowe i turystyczne szlaki piesze**

W Lubinie zlokalizowanych jest kilka odcinków ścieżek rowerowych, które tworzą spójny system.

Wykaz ścieżek rowerowych – stan na czerwiec 2014r.

- Cmentarna do Ronda - 5924m
- Kaczyńskiego przez Konstytucji-Szkolna droga nr 3 - Paderewskiego do Parku Wrocławskiego - 2789m
- Skłodowskiej od Szkolnej do torów - 335m
- od ronda Ścinawska w kierunku na Ścinawę - 3286m
- Granitowa i Hutnicza do drogi nr 3 - 674m
- Hutnicza od Kaczyńskiego do Jana Pawła II (dwie strony) - 1890m
- Jana Pawła II od Hutniczej do Szybowej - 985m
- Kolejowa- Sikorskiego do Paderewskiego - 1500m
- od Wrocławskiej do Osieka - 3400m
- ul. Leśna - 1500m
- od Wyszyńskiego do Piłsudskiego - 1011m (wzdłuż ul. Kruczej)
- od Wyszyńskiego do Żurawiej - 817m
- Hutnicza - obwodnica - 5700m
- Piłsudskiego prawa strona do Leśnej - 1268m
- Wyszyńskiego - 388m
- Szpakowa – 650m
- Park Jesionowy - 350m
- Dolina Zimnicy - 3000m
- Stary Lubin - 670m, oddzielnie ścieżka i chodnik
- od Hutniczej do Chocianowskiej - 330m, razem ścieżka i chodnik

Ponadto stosunkowo niewielki ruch rowerowy odbywa się drogami wojewódzkimi, powiatowymi i ulicami miejskimi, a także duktami leśnymi.

Na obszarze Studium występują znakowane szlaki turystyczne, są to:

- szlak czerwony (Szlak II Armii Wojska Polskiego) prowadzący z Chocianowa przez Lubin (ul. Chocianowska, 1 Maja, Al. Niepodległości, Ścinawska) do Ścinawy
- szlak niebieski (Szlak Polskiej Miedzi), prowadzący z Polkowic przez Lubin (ul. Jana Pawła II, Osiedlowa, Przemysłowa, A. Grottgera) do Legnicy.
- szlak żółty (Szlak zabytków), prowadzący z Krzeczyna przez Lubin (ul. Jana Kochanowskiego, Parkowa, Al. Niepodległości, Wrocławska) do Prochowic.
- szlak zielony (Szlak leśny), prowadzący ze Składowic przez Lubin (ul. Małomicka, Paderewskiego, Chocianowska, Przemysłowa) do Chocianowa.

• Natężenie ruchu

Tab. Natężenie ruchu kołowego na drodze krajowej nr 3 i 36 oraz wojewódzkiej nr 335

NR DROGI	ODCINEK	NATĘŻENIE RUCHU W POJAZDACH/DOBĘ W LATACH 2000 – 2005				
		2000	WSP. WZROSTU	2005	WSP. WZROSTU	2015 PROGNOZA
3	POLKOWICE-LUBIN	15976	1,29	20564	1,29	26444
3	LUBIN-węzeł KOCHLICE	11978	1,08	12934	1,64	21257
36	LUBIN-ŚCINAWA	6706	1,22	8162	1,37	11216
36	LUBIN-PROCHOWICE	4360	1,22	5331	1,43	7612
335	DROGA WOJ. 335 LUBIN - CHOJNÓW	2516	1,19	2998		2353

Tab. Generalny pomiar ruchu w 2010r. na drodze krajowej nr 3 i 36 (Dane GDDKiA.)

NR DROGI	ODCINEK	Pojazdy silnikowe ogółem
3	POLKOWICE-LUBIN	24101
3	LUBIN-węzeł KOCHLICE	16800
36	LUBIN-ŚCINAWA	6128
36	LUBIN-PROCHOWICE	7526

Dla przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi ekspresowej S-3 na odcinku Nowe Miasteczko - Legnica wraz z obwodnicą Lubina została wydana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (z dnia 29 grudnia 2009r., stała się ostateczna w dniu 5 lutego 2010r.) dla wariantu łączonego od początku opracowania do km 76+500 według wariantu I a od km 76+500 do km 79+163,09 według wariantu III.

Wariant korytarza przebiegu projektowanej drogi ekspresowej wskazany w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zgodny z wcześniej wydaną decyzją o ustaleniu lokalizacji drogi dla obwodnicy Lubina.

Na podstawie raportu o oddziaływaniu na środowisko drogi ekspresowej S-3 na odcinku Nowe Miasteczko - Legnica (węzeł A-4) z uwzględnieniem obwodnicy Lubina, opracowanego przez Biuro Inżynierskie DAMART z/s w Szczecinie, na podstawie którego została wydana w/w decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach można stwierdzić, co następuje:

- 1) Na odcinku węzeł Lubin Północ - węzeł Lubin Zachód prognozowane poziomy hałasu oraz maksymalny zasięg hałasu kształtuje się następująco:

Rok	Prognozowane poziomy hałas w porze dziennej			Zasięg	Zasięg	Prognozowane poziomy hałas w porze nocnej			Zasięg
	L _{Aeq D}			dla L _{Aeq D}	dla L _{Aeq D}	L _{Aeq N}			dla L _{Aeq N}
	10 m	SOm	100 m	55 dB	60 dB	10m	50 m	100 m	50 dB
2013	722	638	596	210	95	672	589	546	210
2027	742	659	617	275	130	698	615	573	300

przy prognozowanym natężeniu ruchu dla 2013 - 11 704 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 19,9%, a dla 2027 - 24 397 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 20,1%, nie przewiduje się zabezpieczeń akustycznych.

- 2) Na istniejącym odcinku drogi krajowej nr 3 Lubin - droga wojewódzka nr 335 maksymalny zasięg hałasu dla n/w horyzontów czasowych kształtuje się następująco:
 - 2007 - 230m dla $L_{Aeq D}$ 55dB, 105m dla $L_{Aeq D}$ 60dB, 220m dla $L_{Aeq N}$ 50dB, przy prognozowanym natężeniu ruchu 22951 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 15,5%,
 - 2013 - 260m dla $L_{Aeq D}$ 55dB, 120m dla $L_{Aeq D}$ 60dB, 250m dla $L_{Aeq N}$ 50dB, przy prognozowanym natężeniu ruchu 28917 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 14,2%,
 - 2027 - 350m dla $L_{Aeq D}$ 55dB, 160m dla $L_{Aeq D}$ 60dB, 340m dla $L_{Aeq N}$ 50dB, przy prognozowanym natężeniu ruchu 45874 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 11,7%.
- 3) Na istniejącym odcinku droga wojewódzka nr 335 - Kochlice maksymalny zasięg hałasu dla n/w horyzontów czasowych kształtuje się następująco:
 - 2007 - 260m dla $L_{Aeq D}$ 55dB, 120m dla $L_{Aeq D}$ 60dB, 250m dla $L_{Aeq N}$ 50dB, przy prognozowanym natężeniu ruchu 14026 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 15,5%,
 - 2013 - 300m dla $L_{Aeq D}$ 55dB, 140m dla $L_{Aeq D}$ 60dB, 280m dla $L_{Aeq N}$ 50dB, przy prognozowanym natężeniu ruchu 17672 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 14,2%,
 - 2027 - 380m dla $L_{Aeq D}$ 55dB, 180m dla $L_{Aeq D}$ 60dB, 360m dla $L_{Aeq N}$ 50dB, przy prognozowanym natężeniu ruchu 28 035 pojazdów/dobę i udziale pojazdów ciężkich 11,7%.
- 4) W przypadku budowy drogi krajowej w klasie drogi ekspresowej S-3 nastąpi poprawa klimatu akustycznego dla istniejącej drogi krajowej nr 3 na terenie miasta Lubin, szacuje się, że poziom hałasu notowanego na pierwszej linii zabudowy będzie niższy o 3,8 - 8,0 dB w porze dziennej i o 4,8 - 8,2 dB w porze nocy.
- **Analiza stanu istniejącego i zagrożenia**
- 1) Trasa drogi krajowej nr 3 przebiega przez północną i wschodnią część Lubina (obwodnica) następnie ul. Komisji Edukacji Narodowej o kierunku wschód – zachód by skrócić w ul. Legnicką na południe. Częściowo przebiega w pobliżu zabudowy mieszkaniowej i usługowej stanowiąc zagrożenie bezpieczeństwa kierujących pojazdami oraz pieszych. Do najbardziej niebezpiecznych skrzyżowań należą: skrzyżowanie z drogą powiatową nr 1220D (ul. Małomicka) oraz drogą powiatową nr 1230D (ul. Marsz. J. Piłsudskiego).
- 2) Przebieg przez obszar Studium dróg krajowych i drogi wojewódzkiej umożliwiających połączenie z ośrodkami metropolitalnymi i regionalnymi (Wrocław, Legnica, Głogów, Bolesławiec, Rawicz) na osi komunikacyjnej łączącej zachodnie Pomorze ze Śląskiem może być istotnym czynnikiem w rozwoju gminy.
- 3) Istnienie zelektryfikowanej linii kolejowej ze stacją w Lubinie (obecnie nie czynna dla ruchu pasażerskiego).
- 4) Stosunkowo gęsta sieć dróg zapewnia dogodnie połączenie większości miejscowości z siedzibą gminy w Lubinie oraz innymi miejscowościami regionu, wymaga jednak poprawy parametrów technicznych i stanu nawierzchni.
- 5) Poprawa standardu życia w Lubinie wymaga izolacji intensywnego ruchu kołowego od obszarów zamieszkałych (eliminacja ruchu tranzytowego z Lubina poprzez budowę obwodnicy - drogi krajowej w klasie drogi ekspresowej), izolacja zielenią oraz segregacji ruchu kołowego, rowerowego i pieszego - budowa chodników, ścieżek rowerowych.

6.2. GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

• Zaopatrzenie w wodę

Według danych GUS liczba ludności (w % ogółu ludności) korzystająca z instalacji wodociągowej w:

- 2010 r. wynosiła 99,6
- 2011 r. wynosiła 99,6
- 2012 r. wynosiła 99,6

Źródłem zaopatrzenia w wodę mieszkańców miasta Lubina są następujące ujęcia wód podziemnych:

- miejskie ul. Wierzbowa $Q_e = 200 \text{ m}^3/\text{h}$
- Koźlice I i II $Q_e = 350 \text{ m}^3/\text{h}$
- „Lotnisko” $Q_e = 140 \text{ m}^3/\text{h}$
- „Szpital” $Q_e = 73 \text{ m}^3/\text{h}$ (ujęcie awaryjne)
- Osiek I i II $Q_e = 320 \text{ m}^3/\text{h}$

Wszystkie ujęcia wody podziemnej mają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lubina

Tab. Wydane pozwolenia wodno – prawne w mieście Lubin.

Lp	Nr decyzji pozwolenia wodnoprawnego	Urządzenie	urząd wydający decyzję	Nr działki – strefa ochronna	Data wydania decyzji	Termin ważności decyzji	Zakres robót przewidzianych w pozwoleniu wodnoprawnym
1	DAR.6233/39-2/10	1. Studnie głębinowe na terenie ZUW I przy ul. Wierzbowej 2. Osadnik wód popłucznych	Starostwo Powiatowe w Lubinie	107 obr. 3 m. Lubin	31.12.2010	31.12.2020	1. Pobór wody podziemnej ze studni nr 1, 1 z, 2 sbis, 3 2. odprowadzanie popłuczyn ze stacji uzdatniania wody do rzeki Zimnicy
2	DAR.6341.14.11	Studnie głębinowe na terenie ZUW I przy ul. Wierzbowej	Starosta Lubiński	107 obr. 3 m. Lubin	13.04.2011	31.12.2020	Pobór wody podziemnej ze studni nr 3 z
3	DAR.6223/18/2003	1. Studnie głębinowe na terenie ujęcia wody Koźlice, Lotnisko, Stara Oczyszczalnia 2. Osadnik wód popłucznych na terenie ZUW 3 przy ul. Spacerowej	Starostwo Powiatowe w Lubinie	2/1, 3/1, 3/2, 3/5, 1/5, 5/1, 32, 151/3 obręb Składowice 378, 374, 208, 210 obr. 2 m. Lubin 21/237, 213/237, 215/257 obr. Gola 39/11, 39/12, 39/13, 39/14, 39/15, 39/16, 39/18, 39/19, 39/20 obr. 1 m. Lubin 367, 323/1 obr. 6 m. Lubin	30.10.2003	31.10.2018	1. Pobór wody podziemnej ze studni nr IIs, IIz, 7 sbis, 7 sA, 8z, 9sA, 9sbis2, I z, III, IV z, Visa, VIIs 2. odprowadzanie popłuczyn ze stacji uzdatniania wody Potoku Małomickiego
4	RO.6341.22.2013	Studnie głębinowe na terenie ujęcia wody Osiek I i II	Starosta Lubiński	719/1, 722, 723/1, 755/1, 756/1 obr 8 m. Lubin 525/, 530/5, 276/7 obr. Chróśnik 95/15, 95/16, 95/17, 102/6, 102/7, 102/9, 102/13, 102/17, 106/2, 107/2 obr. Osiek 3/1 obr. Pieszków	7.06.2013	30.06.2033	Pobór wody podziemnej ze studni nr IIs, IIIs, IVs, 1z, 3z, 5sbid, 7z, 4sA, 6sbis
5	OS.III.6210-1/31/92	Studnie głębinowe ujęcia Szpital	Urząd Wojewódzki w Legnicy	1/1, 259 obr. 5 m. Lubin	20.10.1992	31.12.2012	Eksploracja urządzeń służących do poboru wody podziemnej – studnie nr 1 i 1A

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Lubinie posiada zatwierdzone strefy ochrony pośredniej dla n.w ujęć wody podziemnej:

– Ujęcie miejskie (ZUW I działka nr 107) - na podstawie Aneksu nr 1 do "Dokumentacji hydrogeologicznej zasobów wód podziemnych z utworów czwartorzędowych dla przeprowadzenia

- rewizji zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych miejskiego ujęcia wody nr I i II" zatwierdzona została wspólna dla Ujęcia miejskiego strefa ochrony sanitarnej bezpośredniej obejmująca wszystkie eksploatowane studnie głębinowe, która została ustanowiona w granicach istniejącego ogrodzenia dla studni i Zakładu Uzdatniania Wody przy ul. Wierzbowej w Lubinie.
- Ujęcie Koźlice I i II - rozporządzenie nr 3/2010 z dnia 1 czerwca 2010r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych z utworów czwartorzędowych Kotlice I i II na terenie Gminy Lubin i Rudna. Zasięg strefy przedstawia załącznik nr 8 do rozporządzenia.
 - Ujęcie Lotnisko - decyzją OS.III.6210-51/1/97 z dnia 2.11.1997r. wydaną przez Urząd Wojewódzki w Legnicy zatwierdzona została strefa ochrony pośredniej ujęcia Lotnisko.
 - Ujęcie Osiek II - decyzją OS.III.6210-109/1/98 z dnia 5.10.1998r. ustanowiona została przez Urząd Wojewódzki w Legnicy strefa ochrony pośredniej ujęcia Osiek II.
 - Ujęcie Szpital - decyzją OS.111.6210-102/1/98 z dnia 5.10.1998r. ustanowiona została przez Urząd Wojewódzki w Legnicy strefa ochrony pośredniej ujęcia szpital.

W listopadzie 2013r zarząd MPWiK Sp. z o.o. podjął ostateczną decyzję o likwidacji otworów studziennych ujęcia wody „Szpital” oraz Zakładu Uzdatniania Wody nr IV ze względu na stały, utrzymujący się od końca lat osiemdziesiątych spadek sprzedaży wody wynoszący ponad 40% w ostatnim dwudziestolecu.

W związku z wejściem w życie nowych przepisów prawa wodnego wprowadzonych ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy prawo wodne (Dz. U. z 2011 r. nr 32 poz. 159) strefy ochronne ustanowione przed dniem 1.01.2002r., dotyczy to w szczególności ujęcia Lotnisko i Osiek, muszą być ustanowione na nowo gdyż dotychczasowe decyzje straciły ważność z dniem 31.12.2012r.

Dla ujęcia Osiek I i II – Starosta Lubiński decyzją RO.6341.22.2013 z dnia 7.06.2013r. ustanowił dla poszczególnych studni wchodzących w skład ujęć wód Osiek I i Osiek II strefę bezpośrednią w granicach istniejących ogrodzeń.

Woda z ujęć tłoczona jest rurociągami do czterech Zakładów Uzdatniania Wody, zlokalizowanych na terenie miasta o następujących zdolnościach produkcyjnych:

ZUW Nr I	ul. Wierzbowa	4.800 m ³ /d
ZUW Nr III	ul. Spacerowa	8.682 m ³ /d
ZUW Nr IV	ul. Bilińskiego	1.584 m ³ /d
ZUW Nr V	ul. Gajowa	6.800 m ³ /d

We wrześniu 2010r MPWiK Sp. z o. o. zaprzestała zakupu wody z Legnicy, zwiększając tym samym produkcję wody z własnych ujęć wody podziemnej. Produkcja wody w ostatnich latach z istniejących zakładów kształtowała się następująco:

2001 rok	– 4.060,5 tys. m ³ /rok
2002 rok	– 4.042,2 tys. m ³ /rok
2003 rok	– 3.904,7 tys. m ³ /rok
2004 rok	– 3.613,1 tys. m ³ /rok
2005 rok	– 3.600,4 tys. m ³ /rok
2006 rok	– 3.726,0 tys. m ³ /rok
2007 rok	– 3.724,4 tys. m ³ /rok
2008 rok	– 3.628,0 tys. m ³ /rok
2009 rok	– 3.585,4 tys. m ³ /rok
2010 rok	– 3.693,4 tys. m ³ /rok

Roczna produkcja wody z ujęć własnych w latach 2007 - 2011 przedstawiała się następująco:

– Rok 2007
ZUW I (ul. Wierzbowa): 769 265 m ³ /rok
ZUW III (ul. Spacerowa): 1 572 522 m ³ /rok
ZUW V (ul. Gajowa): 1 170 662 m ³ /rok
ZUW IV (ul. Bema): nie eksploatowane (rezerwa)
– Rok 2008
ZUW I (ul. Wierzbowa): 751 694 m ³ /rok
ZUW III (ul. Spacerowa): 1 450 710 m ³ /rok
ZUW V (ul. Gajowa): 1 170 541 m ³ /rok
ZUW IV (ul. Bema): nie eksploatowane (rezerwa)
– Rok 2009
ZUW I (ul. Wierzbowa): 753 111 m ³ /rok
ZUW III (ul. Spacerowa): 1 527 528 m ³ /rok
ZUW V (ul. Gajowa): 1 068 624 m ³ /rok

ZUW IV (ul. Bema): nie eksploatowane (rezerwa)

– Rok 2010

ZUW I (ul. Wierzbowa): 691 970 m³/rok

ZUW III (ul. Spacerowa): 1 592 451 m³/rok

ZUW V (ul. Gajowa): 1 091 893 m³/rok

ZUW IV (ul. Bema): nie eksploatowane (rezerwa)

– Rok 2011

ZUW I (ul. Wierzbowa): 735 582 m³/rok

ZUW III (ul. Spacerowa): 1 642 871 m³/rok

ZUW V (ul. Gajowa): 1 234 618 m³/rok

ZUW IV (ul. Bema): nie eksploatowane (rezerwa)

Zakup wody z Legnicy w w/w okresie wynosi:

Rok 2007: 289 442 m³/rok

Rok 2008: 282 034 m³/rok

Rok 2009: 288 929 m³/rok

Rok 2010: 193194 m³/ 1- VIII 2010r.

Rok 2011: we wrześniu 2010r zrezygnowano z zakupu wody z Legnicy

Ostatnie lata wykazywały ciągłą tendencję do zmniejszania zużycia wody (oszczędzanie) przez mieszkańców miasta.

Sieć wodociągowa na terenie miasta jest dobrze rozbudowana w układzie pierścieniowym. Z wodociągu miejskiego zaopatrywani są w wodę do celów gospodarczo-bytowych również mieszkańcy wsi gminy Lubin: Miroszowice i Krzeczyn Wielki.

Od września 2010r MPWiK Sp. z o. o. dostarcza wodę uzdatnioną dla miejscowości Chróśtnik.

Długość rozdzielczej sieci wodociągowej – 120,7 km, sieci magistralnej – 32,4 km (stan na koniec 2011). Ogółem korzysta z sieci wodociągowej 99,6% mieszkańców miasta.

W 2012 roku MPWiK Sp. z o. o. planowało wykonanie aktualizacji stref ochronnych ujęć wody podziemnej.

• Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków

Według danych GUS liczba ludności (w % ogółu ludności) korzystająca z instalacji kanalizacyjnej w:

– 2010 r. wynosiła 98,9

– 2011 r. wynosiła 99,0

– 2012 r. wynosiła 99,1

Miasto Lubin ma prawie w 100% skanalizowane tereny zabudowane i wyposażone jest w kanalizację rozdzielczą - sanitarną i deszczową. Ścieki komunalne z terenu miasta i trzech okolicznych wsi (Krzeczyn Wielki, Krzeczyn Mały i Górzycza) ujmowane kanalizacją sanitarną i odprowadzane systemem grawitacyjno-tłocznym do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w południowo-wschodniej części miasta. Przepustowość oczyszczalni po modernizacji wynosi $Q_{\max} = 25.000 \text{ m}^3/\text{d}$ ścieków i jest ona przystosowana do usuwania związków biogenych. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Zimnica, a osady ściekowe są obecnie kierowane na składowisko odpadów (choć spełniają normy kwalifikujące je do gospodarczego wykorzystania). Główny kolektor ścieków sanitarnych biegnie wzdłuż cieków Zimnica i Baczyna.

Od listopada 2010 roku MPWiK Sp. z o. o. odbiera ścieki sanitarne z miejscowości Gola.

Na terenie miasta Lubina kanalizacja deszczowa jest własnością gminy i administrowana jest przez Wydział Spraw Infrastruktury Urzędu Miejskiego. Podobnie jak w przypadku kanalizacji sanitarnej większość terenów zurbanizowanych wyposażona jest w kanalizację deszczową o stosunkowo dużych przekrojach. Kanały te stanowią oddzielne systemy i odprowadzają wody opadowe do rzeki Zimnicy, potoku Baczyna i potoku Małomickiego.

Osady z oczyszczalni ścieków od września 2010 roku kierowane są do procesu odzysku R-4 – kompostowanie.

W 2014r zakończono modernizację poletka osadowego na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków (ułożono szczelną membranę, wykonano nowy drenaż i drogi dojazdowe wokół poletka), w celu wyeliminowania negatywnego wpływu odcieków na wody gruntowe i powierzchniowe.

Długości sieci kanalizacyjnej – 129,3 km (stan na koniec 2011). Ogółem korzysta z sieci kanalizacyjnej 98,9% mieszkańców miasta.

6.3. GOSPODARKA ODPADAMI

Unieszkodliwianie odpadów komunalnych na terenie gminy polega w głównej mierze na ich składowaniu. Gmina prowadzi działania zmierzające do zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowisko poprzez wdrażanie pilotażowego programu selektywnej zbiórki odpadów.

Urząd Miejski organizuje od 1997 roku kampanię odpadową (obejmującą wszystkie szkoły) pod nazwą „Czystość dla Lubina”, polegającą na zbiórce wybranych rodzajów odpadów np. puszek aluminiowych, baterii i makulatury. Dodatkowo na terenie Lubina przeprowadzane są raz do roku kampanie odpadowe: „Sprzątanie Lubina” i „Sprzątanie Świata”. Rozpoczęto również wykorzystywanie bioodpadów w procesie kompostowania, poprzez ustawienie, w takich miejscach jak przedszkola i szkoły.

Gmina Miejska Lubin powierzyła Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lubinie na podstawie uchwały nr XXX/227/12 wykonanie zadania własnego gminy: utrzymania czystości i porządku w granicach administracyjnych miasta. MPWiK Sp z o.o. obecnie zajmujące się dostarczaniem wody i odbiorem ścieków sanitarnych poszerzyło swoją działalność i oprócz podstawowych obowiązków będzie zajmowało się zarządzaniem systemem gospodarki odpadów komunalnych.

W związku z powyższym MPWiK Sp. z o.o. odpowiada za:

- objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Lubin systemem gospodarowania odpadami komunalnymi,
- ustanowienie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- zarządzaniem gospodarką odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotowi odbierającemu i zagospodarowującemu odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- zapewnienie osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu.

Odbiorem odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie Gminy Miejskiej w Lubinie zajmuje się firma A.S.A. Eko Polska Sp. z o. o. z Zabrze.

Zgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zawsze zobowiązany do:

- przekazania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania, przeznaczonych do składowania - do instalacji posiadającej status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych przewidzianej do obsługi danego regionu;
- przekazywania selektywnie zebranych odpadów komunalnych do instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, o której mowa w art. 7 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

W przypadku wystąpienia awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, uniemożliwiającej odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania od podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości odpady te przekazuje się do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tego regionu, wskazanych w uchwale w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (art. 9l ust. 2).

Zgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, firma A.S.A. Eko Polska Sp. z o. o. jako podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania, przeznaczone do składowania - do instalacji posiadającej status regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych przewidzianej do obsługi regionu północnego. Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012 w/w odpady zebrane z tereny Gminy Miejskiej Lubin przekazywane są do dwóch instalacji mieszczących się przy ul. Zielonej 1 w Lubinie. W przypadku wystąpienia awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, uniemożliwiającej odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odpady te przekazuje się do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi regionu, wskazanych w w/w uchwale. W II półroczu 2013 roku nie było konieczności korzystania z instalacji zastępczych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użytku i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych nakłada na Gminę Miejską w Lubinie obowiązek osiągnięcia odpowiednich poziomu recyklingu.

Poziomy recyklingu osiągnięte przez Gminę Miejską Lubin w 2013 roku:

- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 21,2 %.
- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła – 14,6 %.
- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 58,3 %.

Na terenie Lubina został utworzony Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – PSZOK (MUNDO Sp. z o. o. ul. Zielona 1, 59-300 Lubin), do którego, w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, mieszkańcy mogą oddawać selektywnie zbierane odpady komunalne tj.:

- tworzywa sztuczne,
- metal,
- opakowania wielomateriałowe,
- papier,
- szkło,
- przeterminowane leki,
- chemikalia,
- zużyte baterie,
- akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble oraz inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady zielone,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe, wytwarzane w ramach remontów prowadzonych we własnym zakresie.

Ponad to na terenie miasta Lubina działa MPZO (samochód do odbierania odpadów niebezpiecznych), do którego mieszkańcy, w wyznaczonych miejscach zgodnie z harmonogramem, mogą oddawać zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (w tym świetlówki), chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki.

Składowiskiem odpadów i jego eksploatacją zarządza firma MPGO „MUNDO” Sp. z o.o. Powierzchnia składowiska wynosi 14,8 ha, z czego 9,5 ha to powierzchnia składowania odpadów. Składowisko jest eksploatowane od 1990 roku i przyjmuje zmieszane odpady komunalne (z miasta i okolicznych wsi, a także okresowo z Wrocławia), odpady poprodukcyjne (nieznaczne ilości z zakładów zlokalizowanych na terenie miasta), gruz, ziemię oraz osady ściekowe.

W 2005 r do użytku została oddana sortownia wraz z boksami na odpady sortowane o wydajności 12 tys. Mg rocznie. Od 2003 r na terenie eksploatowanego składowiska przy ul. Zielonej 1 funkcjonuje instalacja do odprowadzania gazu składowiskowego.

Większość odpadów poprodukcyjnych, związanych głównie z przemysłem miedziowym, unieszkodliwiana jest przez składowanie na składowiskach OUOW Żelazny Most i w Biechowie.

Poprzednie komunalne składowisko odpadów działające przez 20 lat do 1990 roku, przy drodze Lubin - Ścinawa, zostało w 1992 roku zrekultywowane (warstwy: izolacyjna, uszczelniająca i ziemia urodzajna). Obecnie powierzchnia składowiska jest zadarniona.

Odpady medyczne pochodzące od głównych wytwórców tj.: ZOZ, stomatolodzy, lekarze rodzinni, weterynarze, Miedziowe Centrum Zdrowia i przychodnie prywatne, są unieszkodliwiane poprzez spalanie

Spalarnia Szpitala Miejskiego przy ul. Bema w Lubinie jest po modernizacji i jej wydajność wynosi około 50 kg/h. Zapewnia ona spalanie wszystkich odpadów medycznych powstających w mieście i nie jest uciążliwa dla środowiska ze względu na oczyszczanie spalin oraz zestalanie odpadów paleniskowych.

Według stanu na 31 grudnia 2008 roku szacuje się, że na terenie miasta Lubina znajduje się 8740 m² wyrobów zawierających azbest (w tym 6034 m² na terenie domów jednorodzinnych oraz 2706 m² na terenie Rodzinnych Ogrodów Działkowych).

Na terenie Gminy Miejskiej Lubin znajdują się następujące zwałowiska odpadów powydobywczy z przemysłu miedziowego (wykaz wg. KGHM):

- górka przy ul. M. Skłodowskiej – teren rekreacyjny o pow. ok. 3,9ha (zamknięte zrekultywowane),
- ul. Hutnicza przy bocznicy – teren zabudowany garażami o pow. ok. 1,5ha (zamknięte zrekultywowane),

- górka „Bacówka” – tereny leśne o pow. ok. 11,9ha (zamknięte zrekultywowane).

6.4. ENERGETYKA

• **Zaopatrzenie w gaz**

Według danych GUS liczba ludności (w % ogółu ludności) korzystająca z instalacji gazowej w:

- 2010 r. wynosiła 97,7
- 2011 r. wynosiła 97,4
- 2012 r. wynosiła 97,8

Na terenie miasta Lubina występuje sieć gazowa wysokiego ciśnienia będąca w eksploatacji Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie. W skład tej sieci wchodzi:

- gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia relacji Polkowice-Lubin o średnicy nominalnej DN 250 oraz ciśnieniu nominalnym PN 6.3MPa,
- gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia relacji Lubin-Legnica o średnicy nominalnej DN 200 oraz ciśnieniu nominalnym PN 6.3MPa,
- odgałęzienie Lubin I Lotnisko - odgałęzienie Gola DN 150 PN 6.3MPa,
- odgałęzienie do stacji redukcyjno-pomiarowej I^o Gola DN 100 PN 6.3MPa,
- odgałęzienie do stacji redukcyjno-pomiarowej I^o Lubin I Lotnisko,
- stacja redukcyjno-pomiarowa I^o Lubin I Lotnisko,
- stacja redukcyjno-pomiarowa I^o Gola (poza granicami administracyjnymi miasta Lubina).

Mieszkańcy miasta Lubina korzystają z gazu ziemnego zaazotowanego. Zaopatrzenie miasta w gaz odbywa się gazociągiem wysokiego ciśnienia relacji Polkowice - Legnica, który stanowi część krajowego systemu magistralnych sieci gazowych, za pośrednictwem dwóch stacji redukcyjno-pomiarowych I^o:

- Lubin 1 Lotnisko (o ciśnieniu wejściowym 6,3 MPa) zlokalizowanej w północnej części miasta, zasilanej poprzez odgałęzienie Ø150 od gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Lubin ZG - Lubin o średnicy Ø250 i ciśnieniu 6,3 Mpa;
- Lubin 2 Krzeczyn (o ciśnieniu wejściowym 6,3 MPa) zlokalizowanej we wsi Krzeczyn (przy granicy z miastem), zasilanej poprzez odgałęzienie Ø150 od gazociągu wysokiego ciśnienia Lubin - Legnica o średnicy Ø200 i ciśnieniu 6,3 MPa.

Właścicielem gazociągów wysokiego ciśnienia na omawianym obszarze jest Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z siedzibą w Warszawie, eksploatuje gazociągi Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A. Oddział we Wrocławiu.

Ponadto na terenie opracowania zlokalizowana jest stacja redukcyjno-pomiarowa I^o Lubin ZG, której właścicielem są Zakłady Górnicze.

Mieszkańcy miasta zaopatrywani są w gaz ziemny siecią gazociągów średniego ciśnienia z reduktorami w budynkach i siecią gazociągów niskiego ciśnienia poprzez stacje redukcyjno-pomiarowe II°.

Według stanu na koniec 2002 roku w Lubinie z miejskiej sieci gazowej korzystało ogółem 23.682 odbiorców gazu, w tym 23.243 gospodarstw domowych (pozostali odbiorcy to przemysł, usługi, handel). Zużycie gazu ziemnego wynosiło ogółem 16.708 tys. m³/rok, w tym 4.051 tys. m³ wykorzystano rocznie w gospodarstwach domowych do ogrzewania mieszkań.

• **Zaopatrzenie w energię elektryczną**

• Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

W granicach administracyjnych miasta Lubina nie występują obiekty elektroenergetycznej sieci przesyłowej najwyższych napięć.

• Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna

Zaopatrzenie w energię elektryczną miasta Lubina odbywa się z Głównych Punktów Zasilania (GPZ) 110/20 kV:

- GPZ-1 Lubin - Staszica z transformatorami 2x16 MVA,
- GPZ-2 Lubin - Przylesie z transformatorami 16+25 MVA,
- GPZ Ustronie,

które zasilane są wyłącznie elektroenergetycznymi liniami napowietrznymi 110 kV wyprowadzonymi z GPZ-Czarna i GPZ-Polkowice. Ponadto na terenie miasta znajdują się jeszcze dwa GPZ-ty przemysłowe Zakładów Górniczych, które nie biorą udziału w zasilaniu strefy komunalno - mieszkaniowej.

Na terenie miasta znajduje się sieć dystrybucyjna składająca się z napowietrznych, napowietrzno-kablowych i kablowych elektroenergetycznych linii 110 kV, 20 kV i 0,4 kV oraz napowietrznych, wnetrzowych i wbudowanych elektroenergetycznych stacji transformatorowych 20/0,4 kV. Dla terenów wzdłuż przebiegu sieci dystrybucyjnych, zachować pas o szerokości gwarantującej bezpieczną i zgodną z prawem eksploatację elementów tej sieci zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV:

- S - 401 - relacji: Polkowice - Lubin Główny,
- S - 402 - relacji: Polkowice - Lubin Przylesie,
- S - 481 - relacji: Lubin Ustronie – Lubin Staszica,
- S - 404 - relacji: Lubin Zachodni - Lubin Główny,
- S - 465 - relacji: Czarna - Lubin Ustronie,
- S - 466 - relacji: Czarna - Lubin Przylesie,
- S - 467 - relacji: Czarna - Pieszkowice,
- S - 467a - relacji: odgałęzienie od S-467 do Lubin ul. Staszica,
- S - 472 - relacji: Lubin Ustronie – Lubin Przylesie,
- S - 474 - relacji: Lubin Ustronie – Lubin Główny,
- S - 474a – relacji: odgałęzienie od S-474 do Lubin Wschodni.

• **Zaopatrzenie w ciepło**

Na terenie miasta obecnie funkcjonuje systemy ciepłowniczy, zasilany ze źródła ciepła należącego do spółki Energetyka, która zasila również obiekty należące do spółki KGHM. Ciepło dla tego systemu produkowane jest w EC-1 Lubin, lub też, w przypadku postępu zakładu bądź w szczytowym zapotrzebowaniu na ciepło w sezonie grzewczym ciepło dostarczane jest z EC-2 Polkowice. Od sezonu grzewczego 2011/2012 obiekty te będą zasilane z EC-2, a EC-1 będzie zasilala tylko system ciepły miasta. Źródła ciepła należące do spółki WPEC w Legnicy, są obecnie na etapie fizycznej likwidacji.

Na terenie miasta Lubina działa również spółka miejska MPEC Termal, która jest operatorem części węzłów ciepłowniczych a także poprzez posiadane za węzłami ciepłowniczymi rurociągi zasila w ciepło część odbiorców w mieście. Ciepło do węzłów MPEC kierowane jest z sieci ciepłowniczej, której właścicielem jest WPEC w Legnicy SA. Właścicielem większości infrastruktury ciepłowniczej na terenie miasta Lubina – tzn. sieci i węzłów ciepłowniczych – jest WPEC w Legnicy S.A. Granica eksploatacji pomiędzy MPEC a WPEC znajduje się przed węzłami ciepłowniczymi.

Systemy ciepłownicze pracują na potrzeby ogrzewania, ciepłej wody użytkowej oraz technologii produkując wodę grzewczą. Sieć ciepłownicza spółki Energetyka ogrzewa również powietrze wlotowe do szybów kopalnianych należących do KGHM.

Sieć ciepłowniczą miasta Lubina tworzą głównie rurociągi prowadzone podziemnie. Sieć nadziemną stanowią m.in. sieci magistralne oraz sieci rozdzielcze zasilające domki jednorodzinne na osiedlu Przylesie, Polnym oraz w rejonie ulic Żwirki i Wigury-Lotników.

Sieć podziemna prowadzona jest w betonowych kanałach ciepłowniczych, łupinowych oraz rurach osłonowych lub jako sieci preizolowane. Sieć ciepłownicza w mieście Lubinie jest w całości siecią dwu przewodową i wykonana jest w układzie pierścieniowo promieniowym. Czynnikiem grzewczym jest woda o parametrach obliczeniowych 130°C/70°C.

Przesyłanie czynnika grzewczego ze źródła do systemu miejskiego odbywa się poprzez magistralne sieci ciepłownicze. Aktualnie w ich skład, na odcinku źródło "EC-1 Lubin" przepompownia wody sieciowej "Lubin Wschodni" zlokalizowana w rejonie ul. Wójta Henryka w Lubinie, wchodzi rurociągi o średnicy:

- 2 x Dn 400
- 1x Dn 500
- 1 x Dn 500 (wybudowana w roku 2011).

W trakcie wyłączania z eksploatacji znajdują się rurociągi 2 x Dn 800 – z CC Lubin.

Na terenie miasta występują budynki o łącznej powierzchni ogrzewczej około 2,3 mln m² (budynki jednorodzinne, wielorodzinne, pozostałe), dla których zapotrzebowanie ciepła określono na około 187,8 MW. Istotną część tego zapotrzebowania pokrywane jest przez system ciepłowniczy zarządzany przez WPEC Legnica w zakresie sieci ciepłowniczej i przez spółkę Energetyka w zakresie źródeł ciepła. W 2010 roku system ten pokrywał około 55,3% potrzeb grzewczych miasta Lubina, a w ujęciu powierzchniowym (bez przedsiębiorstw produkcyjnych) ok. 66,7%.

Potrzebny ciepło miasta pokrywane są ze źródeł pracujących na: paliwie węglowym, gazie ziemnym, oleju opałowym i gazie płynnym a także w oparciu o energię elektryczną. Największy udział w pokryciu potrzeb ciepłych przypada na paliwo węglowe 69,5% (55,3% pokrywa system ciepłowniczy, a instalacje indywidualne węglowe 14,2%). Produkcja ciepła w oparciu o gaz ziemny pokrywa około 20,0% potrzeb miasta, energia elektryczna to około 1,8%, olej opałowy i gaz płynny stanowią około 0,7%.

Szacuję się, że do roku 2026 realne zapotrzebowanie na moc cieplną (dla budownictwa mieszkalnego oraz pozostałych, w tym usługowo handlowych) wyniesie ok. 24 MW_t (wskazana moc dotyczy wzrostu zapotrzebowania na ciepło w wskazanym okresie - dla scenariusza maksymalnego rozwoju miasta).

Opracowane prognozy zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło budownictwa istniejącego wykazały, że działania termomodernizacyjne odbiorców istniejących powinny spowodować w perspektywie roku 2026 spadek zapotrzebowania na ciepło miasta Lubin, którego wartość wyniesie od 9,6 MW_t do 12,4 MW_t w zależności od scenariusza. Założono w scenariuszu maksymalnym, że do roku 2026 termomodernizacja zostanie przeprowadzona w ok. 90% obiektów, które tego mogą wymagać.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROPOZYCJI ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Najważniejsze elementy polityki przestrzennej dotyczące obszaru Studium wskazane w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego” do uwzględnienia w Studium:

- **W zakresie sfery ekologicznej**

- 1) Utrzymanie eksploatacji kopalin użytecznych w najważniejszych ośrodkach górnictwa, w tym – złóż miedzi na monoklinie przedsudeckiej (obszar LGOM), złóż kruszywa naturalnego, surowców ilastych oraz glin wykorzystywanych przede wszystkim na potrzeby lokalne i regionalne.
- 2) Ochrona części złóż węgla brunatnego zalegających na monoklinie przedsudeckiej dla przyszłej, hipotetycznej eksploatacji tej kopaliny.
- 3) Wykorzystanie małych złóż kopali n pospolitych takich jak kruszywa naturalne, kamienie drogowe i budowlane, surowce ilaste ceramiki budowlanej i inne, jako bodźce lokalnej aktywizacji gospodarczej.
- 4) Sukcesywna rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk, hałd, osadników oraz innych nieużytków powstałych w wyniku działalności górniczej.
- 5) Likwidacja skutków fizycznej i chemicznej degradacji gleb – obszary wokół zakładów przemysłowych (np. LGOM).
- 6) Wprowadzenie ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 316 „Subzbiornik Lubin”.

- **W zakresie sfery społecznej**

Rynek pracy

- 1) Lokalizacja placówek szkolnictwa średniego i wyższego o dużej różnorodności kierunków, kształcenie dostosowanych do lokalnego rynku pracy zapewniających wysoko wyspecjalizowaną kadrę dla regionu dolnośląskiego.
- 2) Tworzenie nowych miejsc pracy w rozwijających się dziedzinach usług w tym m.in. w przemysłach wysokiej techniki, profesjonalnych usługach biznesowych, opiece społecznej, ochronie środowiska, usługach finansowych, edukacji, hotelarstwie i gastronomii, turystyce i obsłudze komunikacji.
- 3) Lokalizacja niewielkich zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego o nieuciążliwej produkcji w powiatach o dużym areale użytków rolnych.

Mieszkalnictwo

- 1) Zapewnienie terenów pod budownictwo mieszkaniowe o różnej intensywności zabudowy.
- 2) Podwyższenie standardów zamieszkania ludności do standardów w krajach europejskich.

Oświata i nauka

- 1) Przebudowa systemu edukacji na poziomie szkolnictwa ponadgimnazjalnego i utworzenie zróżnicowanej sieci szkół na poziomie średnim, w tym rozwój szkół policealnych, centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego dla dorosłych.
- 2) Lokalizacja placówek szkolnictwa średniego i wyższego o różnych stopniach i profilach kształcenia w ośrodkach miejskich zgodnie z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy.
- 3) Tworzenie nowych ośrodków szkolnictwa wyższego w mniejszych miastach oddalonych od centrów akademickich, przy wykorzystaniu istniejącego potencjału bazowego i kadrowego przekształcanych aktualnie szkół średnich i policealnych.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

- 1) Modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci placówek szpitalnych dla podniesienia standardów obsługi ludności.
- 2) Stworzenie sieci placówek i obiektów świadczenia usług pomocy społecznej we wszystkich powiatach w związku z niedostateczną siecią domów pomocy społecznej.
- 3) Tworzenie nowej bazy świadczenia pomocy społecznej w tym usług opiekuńczych dla ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych, samotnych matek z dziećmi, oraz noclegowni i schronisk dla osób bezdomnych.
- 4) Tworzenie bazy dla Centrów Zarządzania Kryzysowego oraz dla regionalnych oddziałów ratownictwa medycznego przy wybranych szpitalach powiatowych województwa dolnośląskiego.
- 5) Tworzenie zakładów (hospicja) i oddziałów opieki paliatywnej w placówkach opieki społecznej lub przekształcanych placówkach szpitalnych.

Kultura

- 1) Wzmocnienie bazy kultury w ośrodkach regionalnych w celu poprawy jakości placówek kultury i rozwój różnorodnych form krzewienia kultury.
- 2) Lokalizacja nowych placówek kultury o zróżnicowanych formach działalności w centrach usługowych miast i gmin
- 3) Łączenie działalności instytucji kultury z innymi rodzajami działalności, szczególnie w dziedzinie rekreacji, handlu i gastronomii.

Handel

- 1) Tworzenie ciągów handlowych i handlowo-usługowych w parterach domów mieszkalnych, w staromiejskich centrach usługowych i w nowoprojektowanych dzielnicach mieszkalnych.
- 2) Wyznaczenie terenów pod lokalizację obiektów handlu hurtowo – detalicznego, który pełni funkcję czynnika stymulującego dynamiczny rozwój gminy.
- 3) Lokalizowanie obiektów handlowych o małej powierzchni sprzedaży i odpowiednim standardzie technicznym, dającym zatrudnienie społecznościom lokalnym.

Sport i kultura fizyczna

- 1) Tworzenie ogólnodostępnych ośrodków sportowo-rekreacyjnych, wyposażonych w zależności od pełnionej funkcji w hierarchii osadniczej w pełny zestaw urządzeń sportowych i rekreacyjnych.
- 2) Łączenie obiektów sportowo – rekreacyjnych z kompleksami ogólnodostępnej zieleni parkowo – leśnej oraz akwenami wodnymi

• W zakresie zabytków

- 1) Wspieranie działań służących poprawie stanu obiektów zabytkowych poprzez kompleksową rewaloryzację obiektów i zespołów zabytkowych włączonych do stref konserwatorskich,
- 2) Podejmowanie działań rewaloryzacyjnych zespołów staromiejskich w miejscowościach o znaczeniu lokalnym

• W zakresie sfery gospodarczej

- 1) Restrukturyzacja technologiczna przemysłu oraz transformacja jego struktury szczególnie na obszarach monokultury przemysłowej.
- 2) Odchodzenie od przemysłów surowcowych na rzecz zaawansowanych przemysłów przetwórczych.
- 3) Rozwój Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.
- 4) Rozwinięcie wielofunkcyjnego charakteru ośrodków dla zapewnienia pełnego zakresu usług dla ludności.
- 5) Tworzenie instytucji otoczenia biznesu – centrów informacyjnych, instytucji wspierania biznesu, infrastruktury targowej, placówek szkoleniowych.
- 6) Wprowadzenie nowych branż
- 7) Rozwijanie sektora nowych usług (np. opiekuńczych).
- 8) Rozwój regionalnych systemów innowacyjnych – tworzenie parków technologicznych, inkubatorów przedsiębiorczości, centrów transferu technologii ośrodków wspierania innowacyjności itd.
- 9) Wsparcie rozwoju małych i średnich prywatnych podmiotów gospodarczych.
- 10) Rozwój przemysłu bazującego na surowcach lokalnych.

• W zakresie turystyki i wypoczynku

- 1) Rozwój obsługi kongresowo – konferencyjnej w większych miastach
- 2) Rozbudowa i poprawa standardów bazy noclegowej i gastronomicznej w rejonach turystycznych.
- 3) Rozwój turystyki rowerowej w strefie wypoczynku weekendowego.
- 4) Wyznaczenie i zagospodarowane tras i szlaków rowerowych oraz miejsc rekreacyjnych.

• W zakresie gospodarki rolnej i leśnej

- 1) Aktywizacja rynku rolno – spożywczego poprzez tworzenie nowych i rozwój istniejących centrów hurtu rolno – spożywczego.
- 2) Modernizacja istniejących i budowa nowych zakładów przetwórstwa rolno - spożywczego.
- 3) Zakończenie restrukturyzacji rolnictwa w kierunku trwałego rozdysponowania gruntów znajdujących się w Zasobie Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.
- 4) Racjonalne wykorzystanie i ochrona przed wyłączeniem z użytkowania rolniczego, obszarów gleb wyższych klas bonitacyjnych.
- 5) Kontynuowanie procesu restrukturyzacji rolnictwa przy racjonalnym wykorzystaniu popegeerowskich obiektów związanych z produkcją i przetwórstwem rolniczym.
- 6) Zwiększenie lesistości województwa, zgodnie z założeniami Krajowego Programu Zwiększania Lesistości oraz Programem Wzrostu Lesistości Województwa Dolnośląskiego. Lokalizacja zalesień powinna zapewniać zmniejszenie rozdrobnienia i rozproszenia kompleksów leśnych.

- **W zakresie infrastruktury technicznej**

- 1) Budowa i modernizacja sieci i urządzeń wodociągowych.
- 2) Budowa i modernizacja sieci i urządzeń kanalizacyjnych.
- 3) Budowa całłościowego systemu gospodarki odpadami.
- 4) Rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznej w zakresie napięć 110 kV oraz stacji elektroenergetycznych.
- 5) Budowa i rozbudowa linii elektroenergetycznych 110 kV oraz stacji elektroenergetycznych w obszarach zwiększonej aktywności społeczno gospodarczej.
- 6) Sukcesywne przechodzenie z opału stałego na gaz, olej opałowy lub energię elektryczną przy indywidualnym systemie grzewczym.
- 7) Budowa, przebudowa i rozbudowa sieci ciepłowniczych.

- **W zakresie komunikacji**

- 1) Budowa obwodnicy Lubina - drogi krajowej w klasie drogi ekspresowej, przebudowa drogi krajowej nr 3 do uzyskania na całej długości parametrów klasy GP, a drogi krajowej nr 36 do uzyskanie parametrów GP i G.
- 2) Dążenie do uzyskania parametrów klasy G na całej długości drogi wojewódzkiej oraz realizacja łącznika DW 355 z ul. Jana Pawła II.
- 3) Segregacja ruchu tranzytowego, lokalnego, a także oddzielenie ruchu kołowego od ruchu rowerowego i pieszego, zwłaszcza przy przejściu przez miejscowości.
- 4) Wzbogacenie sieci drogowej o obiekty zaplecza technicznego, poprawa standardu istniejących obiektów, w tym parkingów dla TIR – ów.
- 5) Wykorzystanie istniejącej sieci lotnisk lokalnych pod lotniska sportowe, sportowo – usługowe, sanitarne i lotniska cargo.
- 6) Stworzenie sieci tras rowerowych na obszarach o walorach turystycznych i krajoznawczych.